

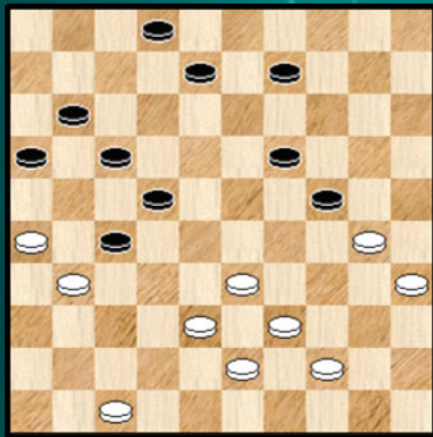
Auteur : Piens Christiaan

Mr Tambourine Man

PC Blues deel 53 : Turquoise Tambourines (1)

Wit wint ! [Jasper Lemmen](#)

Disclaimer

Niets in deze uitgave mag worden gewijzigd zonder uitdrukkelijke toestemming van de auteur. Bij overname van gedeelten (zij het tekst of diagrammen) dient bronvermelding te gebeuren.

Inhoudstafel "Turquoise Tambourines"

Deel 1

Titelbladzijde
Inhoudstafel
Omtrent PC Blues

Interludium 1 - Bob Dylan - Intro en Biografie Wikipedia

Het Turkse vrije tempo - Intro en definitie
Turkse details

Interludium 2 - Bob Dylan - Don't look back

Diepzee - duiken in de partijen - database
=> 50x48
=> 50x47
=> 49x47
=> 47x49
=> Andere

Interludium 3 - Bob Dylan - De muze / Joan Baez

TT - combinaties deel 1 (Bosphorus - standen)
Jaap Viergever

Interludium 4 - Bob Dylan - Mister Tambourine man

Spelregels
Nawoord
Eindpagina

- - - - - o - O - o - - - - -

Omtrent PC Blues

We gaan even terug in de tijd. En bladeren elektronisch terug in de PC Blues reeks. We houden halt bij de "**Bosphorus - deeltjes**", de nummers 7 tot en met 10. Ze horen samen en behandelen de Turkse combinaties.

Ze dateren nu toch al van een enkele jaren geleden: Dit lijkt wel een eeuwigheid met al de andere nummers die ondertussen verschenen zijn. En anderzijds gaat de tijd toch zo snel : men is druk in de weer met alles en nog wat (maar toch vooral dammen ☺) en verschiet dan dat we weer enkele jaren verder staan.

Wanneer een specifiek onderwerp in een deeltje aan bod komt , en we denken dan vooral aan de deeltjes waarin bepaalde types combinaties behandeld worden, dan hebben we ergens een kleine Pavlov - reflex telkens wanneer die combinatie op een later tijdstip opduikt in een partij of een of andere rubriek of wat dan ook.

Dat is ook het geval voor de Turkse combinaties. Nu en dan duikt er wel eens wat extra op. Daarmee is niet gezegd dat hier een nieuw boek ligt over de Turkse combinaties. Of eigenlijk toch wel in die zin dat we er één enkele Turkse combinatie uitnemen : het **Turkse Tempo**.

In de Bosphorus - deeltjes schreef ik al dat deze combinatie me erg aansprak omdat er een soort **aangename lichtvoetigheid** van uitgaat. Dit is niet bepaald een goede technische omschrijving maar zo voel(de) ik het aan.

Vandaar dat we eens op deze combinatie terug komen.

Hoe **struktureren** we dit PDFje ? Wel we hernemen in eerste instantie de paragraafjes uit de Bosphorus - deeltjes, een tikkeltje uitgebreider. Zoals gezegd (althans ondervestaan) hebben we de laatste drie jaar wat extra materiaal aangereikt gekregen dat we uiteraard ook een plaats zullen bezorgen.

We hebben ook wat eigen standen gekreëerd en niet te vergeten hebben we ook de beschikking over de **Compositions** - database ! Hiervan waren we vroeger **verstoken**. Er natuurlijk blijft er het moeilijk te omzeilen probleem van de **opspoorbaarheid** van de Turkse combinaties. Iemand moet daar toch eens voor en oplossing zorgen ...

Kortom, voldoende stof om aan het werk te gaan. Moeilijk te voorspellen (op het ogenblik dat deze regels geschreven worden) of er een rijke oogst aan standen zal (kunnen) worden geplukt. We zien wel.

Daarmee hebben we het inhoudelijk karakter wat gesitueerd maar we hebben nog een woordje te goeden omtrent de **titel** en de **cover**. We doen dit wel eens vaker. Voor dit nummer in de reeks mag dit echter zeker niet ontbreken.

"Turquoise Tambourines" lijkt wat **hermetisch** en zonder onmiddellijke link naar de Turkse combinaties. Maar toch is het niet helemaal zo.

Het zit als volgt in mekaar. Het meest eenvoudige plan leek eerst om als titel gewoon "Turks Tempo" te gebruiken. Dit dekt volledig de lading en bovendien kan men zo nodig argumenteren dat dit reeds een hermetisch tintje bevat want de term Turks Tempo heeft, voor zover ik weet, nog geen algemene ingang gevonden in de damwereld.

Toen kwam ik terecht bij de afkorting **TT** die ik in de Bosphorus - deeltjes wel meer heb gebruikt, kwestie van wat sneller te gaan. Het kwam er nu natuurlijk op aan twee woorden te vinden die begonnen met T en de nodige linken bevatten naar de daminhoud en/of de interludium inhoud. Die laatste betrek ik namelijk graag in het geheel om een persoonlijk tintje te geven aan de damboeken.

En met de gevonden woorden ben ik alles samen vrij gelukkig. Iedereen heeft wel van die woorden die hem / haar goed liggen. Zo ook hier.

We kijken even en nemen eerst **Turquoise** bij de hand. Een prachtig woord, een prachtige kleurentint ook met nog een bijkomende verrassing. Bij nakijken blijkt , ook al is de herkomst niet met zekerheid te traceren, er toch associaties te zijn met Turks en Turkije. Kortom erg passend bij onze voorliggende combinatie.

Er is nog een bijkomende (kleine) link naar ons interludium maar dit houden we voor later.

En dan hebben we **Tambourine**. Heerlijk muziekinstrument dat ons toelaat de link te maken met het onderwerp van ons Interludia : **Bob Dylan**. Dit is onze **Mr Tambourine Man** naar het gelijknamige nummer dat hij schreef en waarop we verder in de interludia nog eens (in detail) terugkomen. Even speelden we met het idee dit als titel te gebruiken voor het boek maar de link naar de damwereld gaat dan wat verloren en dus kon het moeilijk.

De titel hebben we gehad. Voor de cover was het nadien makkelijk om de Turquoise - kleur te integreren in de achtergrond en een tamboerijn te vinden.

En als toetje geven we ook een **diagram** mee zodanig dat - mocht er in de hoofden van toevallige bezoekers enige twijfels over het inhoudelijke rijzen - deze dan onmiddellijk worden weggenomen.

Het is een recente kompositie van **Jasper Lemmen**, uitgebracht naar aanleiding van de oploswedstrijd verbonden aan Heerhugowaard 2014.

Waarom deze kompositie en niet een andere ? Wel, na de oplossing geven we een aantal redenen maar hier noteren we alvast dat er meerdere goeie cover - kandidaten opdoken. Even speelden we met het idee om effectief meerdere standen op te nemen maar omdat dit de cover nogal zwaar zou beladen hielden we het toch maar bij één diagram.

Hier komt het **werkstuk** :

Dia 1 Wit wint (Jasper Lemmen)

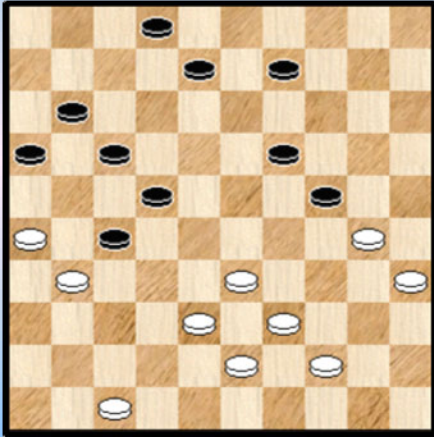
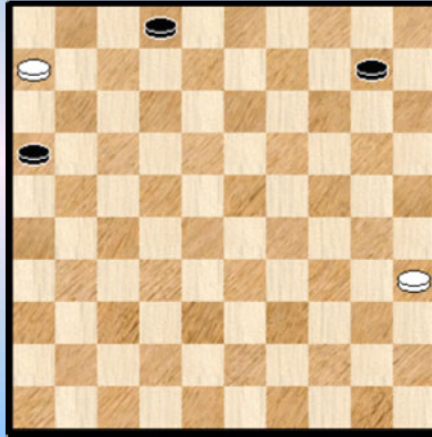

Diagram 1A

En nu de **oplossing** :

01. 39-34 ! 27x36 02. 47-41 36x47 03. 33-28 ! **47x49** 04. 26-21 49x23 05. 21x14 19x10 06. **30x06**

Er blijft nog het (wat verraderlijke) eindspelletje van **diagram 1A** :

06. ... 16-21 07. 06-01 21-27 08. 01-23 10-15 09. 23-37

Niet 09. 35-30 02-07 10. 23x01 27-32 11. 01-29 32-37 12. 29-47 15-20 =

09. ... 15-20 10. 35-30

=> 10. ... 02-07

++ 11. 37-42 ? 20-25 12. 30-24 27-32 =

++ 11. 30-25 20-24 12. 37-42 27-32 13. 42x20 32-37 14. 20-47 +

=> 10. ... 02-08

++ 11. 30-25 20-24 ? 12. 37-42 27-32 13. 42x20 32-37 14. 20-47 08-13 15. 25-20 13-19

16. 20-15 19-24 17. 47x20 37-41 =

++ 11. 37-42 27-32 12. 42x15 32-37 13. 15-47 08-12 14. 30-24 12-18

15. 24-19 18-22 16. 19-14 22-28 17. 14-10 28-33 18. 47x29 37-41 19. 29-47 41-46

20. 10-05 +

Een mooi probleem.

Een leuke stand, een verscholen oplossing, een Turks Tempo ! (dat ons na aan het hart ligt) , twee economische meerslagen, een eerste slag, een Napoleon (ook al een geliefde combinatie) naar veld 6 met een Zwitsers tintje (tweede geslagen stuk is een dam) en tenslotte een naadloze overgang naar een eindspelletje.

Meer (☺) moet dat niet zijn al willen we nog snel de natuurlijke aanvangstand onderlijnen. Proficiat aan de auteur die het dammen in zijn hart draagt.

- - - - o - O - o - - - -

Interludium Bob Dylan - Intro

Eerst een kleine aanloop voor deze interludia rondom **Bob Dylan**.

We hadden reeds Aram Khatchaturian en Joaquin Rodrigo. En ook de Beatles met nadruk op het tweespan Lennon/Mccartney. Drie van de 5 muziek - iconen die de cover sieren van deeltjes uit de PC Blues - serie. De nummers 6, 27, 44 en 45 om precies te zijn.

Toen ik de **mozaïek** - foto van de 5 musici samenstelde en tezelfdertijd een interludium aan **Aram Khatchaturian** wijdde speelde ik al vaag met het idee om dit ook voor de andere vier zo te doen. Uiteraard was er - ook voor mezelf - absoluut geen garantie dat dit er ooit zou van komen maar ondertussen hebben we ook al **Joaquin Rodrigo** en de **Beatles** en met dit nummer komen we terecht bij Bob Dylan.

De plannen om de reeks van 5 af te werken hebben intussen dus meer dan stevig wortel geschoten al blijft het toch afwachten of dit alles kan afgewerkt worden. Er is immers zoveel te doen en de PDFjes slorpen echt wel veel tijd op. Het moment overigens ook om wat verwonderd te kijken naar de afstand en tijdspanne - in PDF - nummers uitgedrukt - tussen bijvoorbeeld Khatchaturian en Rodrigo. Er liggen liefst twintig nummers tussen deze twee !

Maar nu terug naar Dylan. Hoe hebben we de interludia opgevat ? In de eerste plaats een uitgebreide reeks van foto's. Die overvloedig voorradig zijn want we hebben een hedendaags musicus, uit de niet-klasseke wereld.

Uit de erg grote reeks van biografieën die te vinden zijn op internet nemen we er twee uit. We doen dit bewust, niet zozeer om enkele bladzijden extra te hebben maar omdat het toelaat het opgeroepen beeld van Dylan wat vaster vorm te geven en om aanvullende aspecten te laten aan bod komen.

Ten derde lassen we ook nog een aantal kleine stukjes in van mezelf over een of ander specifiek Dylan - onderwerp. Deze hebben eigenlijk vooral een **anekdotisch** karakter. We hebben een vijftal items gekozen. Het hadden er meer kunnen zijn (The Johnny Cash - sessies, The Basement Tapes, ...) maar dit PDFje moet nu eenmaal niet al te veel uit zijn muzikale voegen barsten.

Tenslotte laten we - traditiegetrouw - ook enkele lijstjes op u los. In dit geval dus Dylan - lijstjes. Lijstjes die u bijvoorbeeld zelf kan samenstellen en afspelen op Real Player, ondertussen ingebed in the **Cloud** ☺. Voor mezelf was dit een gelegenheid om hernieuwde en volle aandacht te graaien in het omvangrijke oeuvre van Bob Dylan. De eerlijkheid gebied te zeggen dat we slechts een gedeelte hebben doorgenomen, meestal het vroege en iets latere werk. De jaren zestig en (deels) zeventig zeg maar.

In schema - vorm uitgedrukt krijgt u het volgende.

- => Interludium Intro
- => Interludium 1 : Biografie Wikipedia
- => Interludium 2 : Don't look back
- => Interludium 3 : De muze / Joan Baez
- => Interludium 4 : Mister Tambourine man
- => Interludium 5 : Biografie Rolling Stone
- => Interludium 6 : Billy the Kid
- => Interludium 7 : George Harrison
- => Interludium 8 : Songbook en de lijstjes

Het bijbehorende fotomateriaal hebben we wat laten aansluiten op de gekozen items.

- - - - - o - O - o - - - - -

Interludium - Bob Dylan - Biografie Wikipedia

Bob Dylan, geboren als **Robert Allen Zimmerman** (Duluth, Minnesota, 24 mei 1941) is een Amerikaans popmusicus.

Situering

Bob Dylan wordt beschouwd als een van de grootste **songwriters** van de Verenigde Staten van Amerika in de twintigste eeuw. Hij heeft een omvangrijk oeuvre op zijn naam staan, dat door sommigen op één lijn wordt gesteld met dat van Stephen Foster, Irving Berlin, Woody Guthrie en Hank Williams, die deel uitmaken van het Amerikaanse culturele erfgoed. Vanwege zijn grote betekenis voor de Amerikaanse muziekcultuur werd hem in 2012 de Presidential Medal of Freedom toegekend door president Barack Obama.

Dylans carrière, die begon tijdens zijn middelbare schooltijd in het midden van de jaren vijftig, raakte vanaf 1961 in een stroomversnelling toen hij zich in de New Yorkse wijk **Greenwich Village** begon te manifesteren als **folksinger**. Hij bleek vooral te excelleren in het schrijven van liedteksten. Al snel annexeerde de beweging voor de **burgerrechten** zijn lied *Blowin' in the Wind* (1962). Niet veel later omarmden miljoenen jongeren zijn *The Times They Are A-Changin'* (1964). Dat was nog maar het begin van een carrière die hem wereldroem bracht.

Met de toename van zijn muzikale en literaire faam ontwikkelde Dylan echter een krachtige weerzin tegen pogingen hem te bestempelen tot "stem van een generatie", "boegbeeld van de onrust in de Amerikaanse samenleving" en soortgelijke etiketten. Zijn carrière is doortrokken van die weerzin : hij is de konfrontatie aangegaan met zijn bewonderaars door al hun pogingen om hem op een voetstuk te plaatsen dwars te zitten. In zijn oeuvre heeft dit geleid tot tientallen songs waarvan het ontstaan mede uit deze weerzin kan worden verklaard en die door sommige 'dylanologen' zijn bestempeld als 'putdownsongs'.

Dit is als het ware een nieuw genre in de liedkunst, waarop Dylan het patent heeft en dat vóór hem eenvoudig niet bestond. Dylans dubbeltalent van tekstschrijver en muzikant, maar ook zijn persoonlijk leven is in hoge mate beïnvloed door dit zelfverkozen verzet tegen de bewieroking die hem ten deel viel. Het is wel als zijn tragiek beschouwd dat hij de konfrontatie verloren heeft. Achteraf gezien kón hij die alleen maar verliezen. Voor een goed begrip van de man en zijn werk lijkt het vermoeden gewettigd dat hijzelf de strijdbijl pas na een forse creatieve impasse omstreeks 1989 begraven heeft.

Daarmee heeft hij 'de verschrikking van de wereldroem' definitief aanvaard. Het lijkt geen toeval dat hij sindsdien wereldwijd met méér dan graagte uit zijn omvangrijke oeuvre 'voordraagt' tijdens de circa 80 tot meer dan 100 optredens per jaar sinds hij in 1989 met zijn ietwat gekscherend genaamde "**Never Ending Tour**" is gestart.

Aan Dylan wordt de verdienste toegekend dat hij de popmuziek hersenen gegeven heeft. In zijn eerste jaren introduceerde hij sociaal en politiek commentaar, vaak gekruid met absurdistische humor, toen letterlijk iedereen nog over bloemetjes en bijtjes lispelde. Vanaf 1964 opende hij nieuwe wegen in zijn meer persoonlijke teksten voor de weergave van het complexe gevoelsleven van de mens, door gebruik te maken van **beeldspraak**, maar ook van losse gedachten en invallen. Deze literaire techniek wordt wel '**stream of consciousness**' genoemd: het noteren van een veelvoud aan indrukken die zich spontaan opdringen aan het bewustzijn.

Dylans teksten, waaruit ook nogal eens een somber levensgevoel blijkt, onttrekken zich aldus vaak aan een eenvoudige omschrijving of uitleg. Zij kunnen op meerdere manieren worden geïnterpreteerd. Over sommige regels en zelfs hele liedjes breken kenners zich al jaren het hoofd. Hoewel Dylan over zijn werk eens kernachtig gezegd heeft "I am my words", heeft het er alle schijn van dat ook hijzelf van sommige frasen de oorsprong of feitelijke betekenis niet (meer) weet. Hoe ook : dergelijke teksten waren tot begin 1965 volstrekt onbekend in de popmuziek, die door Dylans talent en zeer eigen muziekopvatting dan ook voorgoed is veranderd en sindsdien als waarachtige kunstvorm kan worden beschouwd.

Dylans tekstuele vernieuwing stoelt op zijn zeer brede belangstelling voor de rijke tradities van het Amerikaanse lied, van [folk](#) en [country/blues](#) tot [rock-'n-roll](#) en [rockabilly](#), tot aan Keltische balladen, zelfs [jazz](#), [swing](#) en [Broadway](#).

Biografie

Jeugdijaren

Dylan werd geboren als Robert Allen Zimmerman in St. Mary's Hospital in Duluth, Minnesota op 24 mei 1941. Vier dagen later werd hij naar joods gebruik besneden en kreeg hij zijn joodse naam Shabtai Zisel ben Avraham. Zijn grootouders waren aan het eind van de 19e eeuw uit Trabzon in de Pontus naar Odessa in de Oekraïne verhuisd, maar moesten in 1905 vluchten voor de pogroms van de tsaar.^[2] Zij vestigden zich in Duluth. Zijn moeder kwam uit een vooraanstaande joodse familie uit Hibbing, een mijnstadje gelegen honderd kilometer ten noordwesten van Duluth en 160 kilometer van de Canadese grens. Haar grootouders waren Litouwse joden, die in 1902 emigreerden.

Het gezin Zimmerman verhuisde toen Dylan vijf jaar oud was naar Hibbing, waar hij zijn jeugd doorbracht. Als tiener luisterde hij vaak naar alle mogelijke radiomuziekstations die vanuit de zuidelijke staten hun blues en country, en later in de jaren vijftig rock-'n-roll, naar het noorden uitzonden, en waarvan hij dankzij een fabelachtig geheugen voor tekst en melodie een encyclopedische kennis zou ontwikkelen.

Op de middelbare school vormde Dylan zijn eerste bandje, The Golden Chords. Hij tooide zich met het pseudoniem Elston Gunn, en onder deze naam speelde hij enkele concerten mee als pianist van Bobby Vee. School vond hij vervelend en soms deprimerend.

In september 1959 meldde hij zich aan bij de universiteit van Minneapolis om 'letteren' te gaan studeren, met muziek als hoofdvak. In de aan de campus grenzende wijk Dinkytown maakte hij kennis met plaatselijke folkmuzikanten, kocht een gitaar en begon de kunst af te kijken en sloeg ook ditmaal alle folk-traditionals in zich op.

Hier introduceerde hij zich als Bob Dylan. Er is vaak verondersteld dat deze naam een eerbetoon was aan de Welshe dichter [Dylan Thomas](#). Dylan heeft dit ontkend (*Ik heb het een en ander van Thomas gelezen, maar dat is toch weer anders dan wat ik doe*) en zei dat hij zich vernoemd had naar een oom die Dillion heette (die echter nooit bestaan heeft).

In zijn 'autobiografie' *Chronicles, Vol. One* (2004) erkent Dylan het belang van Dylan Thomas voor de keuze van zijn [artiestennaam](#) echter wel, maar geeft hij geen bevestiging van een invloed of eerbetoon. Hij zegt alleen dat 'Dylan' klinkt als 'Allen', zijn tweede voornaam, ook de oorspronkelijke keuze voor een klinkende artiestennaam, maar terzijde geschoven omdat er in die tijd een bekende tv-persoonlijkheid was met de naam Robert Allyn.

Begin 1961 gaf hij zijn studie op en vertrok naar New York om zijn aan het ziekbed gekluisterde idool [Woody Guthrie](#) te bezoeken en voor hem te spelen. Hij trad voor weinig geld op in kleine gelegenheden, altijd met [gitaar](#) en een [mondharmonica](#) die met behulp van een [kleerhanger](#) om zijn nek hing. Weldra kende hij er muzikanten en andere artiesten. Hij trok van het ene naar het andere logeerafres en las daar wat hij van zijn gading kon vinden, en hij luisterde er naar hem onbekende muziekplaten. Op vrijdag 29 september 1961 verscheen er in The New York Times een lovende kritiek van criticus Robert Shelton, mét een foto van Dylan, waarvan hij het knipsel dol van trots aan iedereen liet zien. Dit artikel leidde er ook toe dat hij een contract bij Columbia Records kon tekenen. Hier kwam Dylan terecht onder de hoede van John Hammond, een zeer bekende jager op muzikalent.

In die periode waren zijn stem, zijn beheersing van muziek en het schrijven van liedjes reeds in ruwe vorm ontwikkeld. Zijn bijzondere manier van optreden, zoals zijn eerste Columbia - album, [Bob Dylan](#) (1962), bestond uit traditionele folk, blues en gospel, die hij met een paar eigen composities afwisselde, waaronder een 'Song to Woody'. In dat jaar nam hij voor *Broadside* – een folkmuziek-magazine dat zo nu en dan ook platen uitbracht – enkele liedjes op onder het pseudoniem Blind Boy Grunt en liet hij ook op legaal juiste wijze zijn naam in Robert (Bob) Dylan veranderen.

Doorbraak

Joan Baez en Bob Dylan (1963)

Tegen de tijd van zijn tweede lp, '*The Freewheelin' Bob Dylan*' (1963) begon hij als zanger en liedjesschrijver naam te maken. De nadruk kwam te liggen op [protestliederen](#), aanvankelijk in de stijl van Guthrie, gaandeweg droeg hij in eigen stijl voor.

Een kenmerkend liedje uit die tijd is *Blowin' in the Wind* (1963), waarvan de melodie deels is overgenomen van het bestaande slavenlied *No More Auction Block*, met een tekst die vraagtekens zet achter de sociale en politieke status quo.

Blowin' in the Wind (1963) werd overigens door vele anderen opgenomen en voor [Peter, Paul and Mary](#) was het een internationale hit. Dat schiep een precedent: vele andere artiesten namen voortaan liedjes van Dylan op in hun repertoire.

Voor velen bleven te midden van de protestliederen op *The Freewheelin'* de mix van subtiele bitterzoete liefdesliedjes (*Don't Think Twice, It's All Right*, *Girl From the North Country*) en koddige, vaak surrealistische rap-blues (*Talking World War III Blues*, *I Shall Be Free*) onopgemerkt. Deze [eclectiek](#) zou het grootste deel van zijn carrière kenmerken.

Ondanks zijn succes werden de slordige presentatie, onvoorspelbaarheid en vermeend linkse instelling van Dylan door de entertainmentwereld niet aantrekkelijk genoeg geacht voor een grote doorbraak naar het kapitaalkrachtig wordende teenybopper - publiek. Veel van zijn materiaal bereikte het publiek dan ook door de vertolking van anderen. [Joan Baez](#), een vriendin en bij tijd en wijle minnares, nam met liefde veel van zijn materiaal op, evenals [The Byrds](#), [Sonny & Cher](#), [The Hollies](#), [Manfred Mann](#) en [Herman's Hermits](#). Er verschenen zoveel covers midden jaren zestig, dat CBS hem begon te promoten met de slagzin: "Niemand zingt Dylan als Dylan".

De keerzijde van het protest

Tegen 1963 was Dylan een prominente vertegenwoordiger van de [burgerrechtenbeweging](#). Hij zong op bijeenkomsten zoals de Mars op Washington, waar Martin Luther King jr. zijn historische speech *I Have a Dream* hield. In het volgende album *The Times They Are A-Changin'* komt een uitgekende, gepolitiseerde en cynische Dylan aan het woord.

De sober klinkende plaat, die de moord op een voorvechter van de burgerrechtenbeweging Medgar Evers en de wanhoop waarin de boeren- en mijnwerkersstand als gevolg van eerdere crisissen waren gedompeld, tot onderwerp heeft (*Ballad of Hollis Brown*, *North Country Blues*), wordt verluchtigd met een bijzonder (anti-) liefdesliedje *Boots of Spanish Leather*. *The Lonesome Death of Hattie Carroll*, een hoogtepunt van het album, beschrijft de dood van een vrouwelijke bediende door toedoen van een rijkeluijszontje. Hoewel dit niet expliciet wordt genoemd, laat de ballade er geen twijfel over bestaan dat de dader blank is en het slachtoffer zwart.

Op het einde van dat jaar voelde Dylan zich gemanipuleerd en in zijn vrijheid beperkt door de folk/protestbeweging. Tijdens de uitreiking van de Tom Paine Award die hem – vlak na de moord op John F. Kennedy – door de Emergency Civil Liberties Committee werd toegekend, verscheen een dronken Dylan. In een onsamenhangend dankwoord vroeg hij zich af wat nu eigenlijk de rol was van het comité. Om de grappige opmerkingen die Dylan maakte over de ouderdom en de kaalheid van sommige van de aanwezigen kon men nog lachen, maar dat ging later over in tumult toen hij vertelde dat hij wel iets van zichzelf herkende in Lee Harvey Oswald, de vermoedelijke moordenaar van de president.

De boodschap was niettemin duidelijk, zowel van de kant van Dylan als van degene die hem uitjouwden: Dylan en de burgerrechtenbeweging waren bezig uit elkaar te gaan. Sommigen vonden

dat de scheiding niet ideologisch bepaald was, maar eerder een gevolg van Dylans begrijpelijke weerzin om de titel "Stem van zijn generatie" te dragen. Of, zoals Dylan veel later stelde, de ceremoniemeester van zijn generatie.

Het is daarom wellicht onvermijdelijk dat zijn volgende album, accuraat maar prozaïsch getiteld *Another Side Of Bob Dylan* (1964), lichter van toon is dan zijn voorganger. Op dat album staat ook zijn versie van *All I really want to do*, een latere hit van The Byrds en Cher. De surrealistische Dylan treedt opnieuw op in *I Shall Be Free # 10* en *Motorpsycho Nightmare*, met een bepaalde humor die kenmerkend is voor zijn gehele loopbaan.

Spanish Harlem Incident en *To Ramona* zijn liefdesliedjes. *Ballad in Plain D* en *I Don't Believe You* daarentegen zijn rouwzangen om kapotgelopen liefdes; wellicht sloegen deze liedjes op de lange vriendschap met Suze Rotolo (Susan Elizabeth Rotolo, 1943-2011), met wie hij nog gearmd op de fotohoes staat van *Freewheelin'*. Muzikaal was Dylan veranderd. *Another Side* is het eerste album waarop Dylan piano speelt (hoewel slechts een nummer, *Black Crow Blues*). De maatvoering en de bas door zijn linkerhand kondigt al de terugkeer aan naar de rockmuziek het jaar daarop.

Misschien van meer belang voor de latere ontwikkeling waren twee andere nummers. *Chimes Of Freedom* was het eerste van een nieuw soort Dylan - liedje: voor een poplied van lange duur en zeer impressionistisch van aard. Het lied behoudt weliswaar een element van sociaal commentaar, maar de actualiteit zoals die te herkennen is uit Dylans vroegere werk, is hier verdrongen door een verdicht metaforisch landschap, een stijl die later door Allen Ginsberg werd gekarakteriseerd als een 'keten van aan en uit flitsende beelden'.

My Back Pages, in dezelfde stijl maar persoonlijker, bevat een vernietigende aanval op het zwart-wit-denken, de eenvoud en de bloedige ernst van zijn eigen eerdere werk. Bij wijze van excuus, of zelfs verdediging, zingt Dylan: "I was so much older then / I'm younger than that now". ("Ik was zoveel ouder toen, ik ben nu jonger dan toen"). Weinigen hebben de overgang in zijn werk van 1963 tot 1965 beter verbeeld.

Dylans artistieke ontwikkeling verliep in deze periode zo heftig, dat critici en fans steeds een paar passen achterliepen. *Bringing It All Back Home*, dat in maart 1965 verscheen, is een volgende stilistische hink-stap-sprong. De eerste kant van de elpee lijkt zeker onder invloed door de **artistieke strapatsen** van *The Beatles* tot stand te zijn gekomen. The Beatles waren artistiek beïnvloed door Dylans muziek en teksten (John Lennon verklaarde dit later ook met zoveel woorden in interviews) en ook door de rock-'n-roll uit Dylans eigen jeugd. De lp bevat Dylans eerste originele uptempo rockliedjes.

De muziek is nu volop elektrisch en voor het eerst met sessiemuzikanten. Dylan had die al lang gewild, maar kon deze nu eindelijk betalen. Er is alles voor te zeggen om in deze lp een nieuwe start te zien. In tekstueel opzicht zijn de liedjes typisch Dylan-materiaal : droog-geestig, een reeks van groteske, beeldsprakerige beschrijvingen. Het rap - achtige eerste nummer *Subterranean Homesick Blues*, enigszins schatplichtig aan Chuck Berry's *Too Much Monkey Business*, is te zien in het begin van D.A. Pennebakers *Don't Look Back* (en veel later op MTV).

De "clip" werd opgenomen in een steegje achter het Savoy Hotel, één van de prestigieuze hotels in Londen. Deze overigens avant-gardistische documentaire omvat een verslag van Dylans tournee door Europa in 1965. De film werd in de jaren zestig elk jaar opnieuw vertoond in bepaalde Nederlandse bioscopen (Sinterklaasavond 1976 was de eerste keer dat er überhaupt iets van Dylan op de Nederlandse TV te zien was).

Kant 2 is van een andere orde en bestaat uit vier lange akoestische liederen. De onconventionele, politieke, sociale dan wel persoonlijke inhoud is rijk opgetuigd met dichtelijke **beeldtaal**. Een van deze liedjes, *Mr. Tambourine Man*, bezorgde *The Byrds*, in hun eigen karakteristieke samenzang, een grote hit. Het is een van Dylans klassieke composities.

In de zomer van dat jaar stookt Dylan het vuur rond zijn muzikale ontwikkeling hoog op, door tijdens het Newport Folk Festival op te treden met een band. Deze bestaat hoofdzakelijk uit leden van de Paul Butterfield Blues Band (Dylan trad al eerder twee keer op in Newport, in 1963 en 1964).

Er bestaan twee uiteenlopende verslagen van de reactie van het publiek op dat pophistorische vermaarde optreden van Dylan in 1965. Feit is dat Dylan een heksenketel van toejuichingen én gescheld over zich heen kreeg toen hij het podium al na drie liedjes verliet. Het ene verhaal wil dat de scheldpartijen afkomstig waren van buiten zinnen geraakte folk - fans die zich volkomen vervreemd voelden van een Dylan met een elektrische gitaar ! Het andere verhaal luidt dat de fans gewoon genoeg hadden van de slechte geluidskwaliteit, en het korte optreden niet konden waarderen. Wat het ongenoegen van het publiek ook veroorzaakte, Dylan keerde spoedig terug naar het podium en zong twee veel beter ontvangen akoestische nummers.

Maar het belang van deze gebeurtenis in Newport vestigde zich in het bewustzijn van de nieuwe rusteloze generatie. Bedachtzame akoestische muziek leek niet langer te bevredigen, zelfs niet van traditiebewuste zangers als Dylan. De tijden waren veranderd, en in deze ongecontroleerde toestand leek slechts met elektrische power de juiste expressieve snaar geraakt te worden.

Creatief hoogtepunt

De single [Like A Rolling Stone](#) was een hit in de Verenigde Staten (en een voor Nederland betrekkelijke hoge nummer 7), en bevestigde opnieuw Dylans reputatie als liedjesschrijver. Met een lengte van meer dan zes minuten overschreed het lied de betamelijke grenzen van de hitparade van die tijd. Het kenmerkende, volle 'bandeloze' geluid en de simpele orgel riff zouden Dylans volgende album [Highway 61 Revisited](#) karakteriseren.

De lp is een verwijzing naar de weg die van Dylans geboortegrond, Minnesota, rechtstreeks voert naar het muziekparadijs New Orleans; ook refereert de titel aan talrijke bluesliederen, onder andere Mississippi Fred McDowell's *61 Highway*. De liedjes malen door dezelfde muzikale groeven als de hit, het zijn stuk voor stuk surrealistische litanieën à la grotesque, opgesierd door Bloomfields bluesgitaar en een vaste ritmesectie; en Dylans plezier tijdens de opnames is hoorbaar.

De elektrische versterking en de beat van de blues-rock beheersen het album en allen die nog hoop hadden Dylan te mogen rekenen onder de "nieuwe folk"- categorie komen bedrogen uit. Het indrukwekkende lied *Desolation Row* ademt een sombere apocalyptische visie; het bevat tal van verwijzingen naar figuren uit de westerse cultuur.

Om het album te promoten werd Dylan geboekt voor twee concerten in de VS, en begon hij een band samen te stellen. Bloomfield wilde de Butterfield Band niet verlaten, Dylan wist echter twee sessiemuzikanten, Al Kooper en Harvey Brooks, te interesseren, evenals Robbie Robertson en Levon Helm, leden van The Hawks, de begeleidingsband van Ronnie Hawkins.

In augustus 1965 werd de groep in Forest Hill Auditorium door een behoorlijk deel van het publiek, ondanks Newport, uitgenodigd. De roep om de akoestische troubadour van de voorgaande jaren klonk opnieuw luid. Maar het optreden op 3 september in de [Hollywood Bowl](#) kreeg toch weer een goed onthaal.

Kooper en Brooks wilden niet vast met Dylan op tournee. Dylan slaagde er ook niet in om een favoriete begeleidingband, die van Johnny Rivers, met gitarist James Burton en drummer Mickey Jones, over te halen zijn gewone verplichtingen voor een poosje in de steek te laten.

Dylan huurde toen voor zijn komende tournee The Hawks, naast Robertson en Helm bestaande uit Rick Danko, Garth Hudson en Richard Manuel. Met hen (de latere groep [The Band](#)) voerde hij een aantal studiosessies uit, ook in een poging om een opvolger van *Highway 61 Revisited* op te nemen.

Op 2 november 1965 huwde Dylan in het geheim [Sara Lownds](#). Hun eerste kind was Jesse Byron Dylan, geboren 6 januari 1966. Dylan en Lownds kregen vier kinderen : Jesse, Anna, Samuel en Jakob (9 december 1969). Dylan adopteerde Sara Lownds' eerste dochter Maria Lownds (21 oktober 1961) uit een eerder huwelijk. In de jaren negentig kreeg de jongste van het paar, Jakob Dylan, bekendheid als leadzanger van de band The Wallflowers. Jesse Dylan is filmregisseur en een erg succesvol zakenman.

Dylan en Lownds scheidden in juli 1977, hoewel ze nog vele jaren lang contact zouden blijven

houden, volgens sommige berichten nog steeds.

Terwijl Dylan en The Hawks op de tournee een steeds welwillender publiek meemaakten, stagneerden de vorderingen in de studio. Op een suggestie van John Hammond bracht Bob Johnston Dylan naar [Nashville](#) voor plaatopnamen. Hij zou hier worden begeleid door de beste studiomuzikanten van het land. Alleen Robertson en Kooper kwamen uit New York mee over en speelden een meer bescheiden rol. De Nashville - muzikanten slaagden erin het "ijle kwikzilveren geluid", voort te brengen, zoals Dylan het later zou noemen, en een klassieke plaat die als een van de grootste uit de Amerikaanse populaire muziek wordt beschouwd, [Blonde on Blonde](#) (1966).

Dylan begon vervolgens aan een ambitieuze "world tour" aan. Deze leidde hem en The Hawks in het voorjaar van 1966 door Australië en Europa. Het stramien was dat het eerste deel van de avond akoestisch verliep, daarna volgde elektrisch rockgeweld. Er waren 24 shows in totaal. Dylan sliep weinig, gebruikte speed en was prikkelbaar.

Rauw was de confrontatie met het publiek in de Manchester Free Trade Hall in Engeland. De opname van dit optreden, abusievelijk steeds het "Royal Albert Hall"-concert genoemd, werd officieel eerst in 1998 uitgebracht. Vlak voordat hij aan het laatste lied wilde beginnen, schold een boze folkfan, die het niet kon accepteren dat Dylan met elektrisch versterkt geluid aan de gang was gegaan, hem uit voor "Judas". Dylan zei dat hij daar niets van geloofde en noemde hem bovendien een leugenaar: "You're a liar!". Tegen de band zei hij "Play fuckin' loud!", en die zette daarop keihard het laatste nummer van die avond in, "Like a Rolling Stone".

Einde van de protestzanger

Dylan voelt zich al lange tijd gegijzeld door de vasthoudende folk - fans, maar ook door de linkse studenten die hem een politieke leidersrol toedichtten, en, na de burgerrechtenbeweging, hem nu het liefst vooraan zagen lopen in anti-Vietnamdemonstraties. De immense Amerikaanse Star en Stripes - vlag, opgehangen achter op het podium van een Parijse concertzaal, is duidelijk een van Dylans protestacties tegen de voortdurende, politieke aanspraken op zijn persoon. De vlag is de politieke, visuele, tegenhanger van het vokale protest "Play it fuckin' loud", tegen een muziekgezelschap dat hem bij zich wil houden.

Maar hoe hard zijn protesten ook klinken of tonen, het dringt niet door; Dylan blijft de ongewilde held van zijn generatie, of, zoals hij later zelf zal opmerken: "de woordvoerder van een generatie". De protesten in zijn liedjes zijn in deze tijd allang niet meer maatschappelijk geïnspireerd, maar een vertolking van verknoeiide liefdesrelaties, verraden verwachtingen, of een absurd levensgevoel.

Dylan keerde na de tournee terug naar New York. De druk op hem blijft groot. Zijn uitgever dringt aan op het manuscript van de novelle / het gedicht *Tarantula*. Manager Albert Grosman heeft alvast een slopende concerttoer voor de duur van de zomer en de herfst gepland. In dit tempo dreigt Dylans privé - leven en professionele leven geheel uit de bocht te vliegen.

Op 29 juli 1966 krijgt hij, na verschillende slapeloze nachten, een ongeluk met zijn motor, een Triumph 500. Wat de feitelijke toedracht was en wat hij precies mankeerde is onduidelijk. Dylan vertelt later in zijn *Chronicles*, volume 1 (2004), dat hij aan het jachtige bestaan van het sterdome wilde ontkomen: "Truth was that I wanted to get out of the rat race".

Toen Dylan zijn creatieve werkzaamheden weer kon hervatten, begon hij aan de redactie van *Eat the Document*, een slechts weinig vertoonde opvolger van *Don't Look Back*, de documentaire die D.A. Pennebaker maakte van een vorige Dylan-tournee door Engeland. Belangrijker nog is dat hij weer muziek ging maken met The Hawks, door de buitenwereld inmiddels [The Band](#) genoemd, en wel in de kelder van hun nabijgelegen huis "Big Pink".

In een zeer ontspannen sfeer in de zomer van 1967 werd een groot aantal liedjes opgenomen, dat eerst op witte platen en pas veel later, in 1975 door Columbia, als [The Basement Tapes](#) uitgebracht werd. Het zijn oude en nieuwe liedjes, en ze klinken als een onwaarschijnlijke authentieke dwarsdoorsnede van de Amerikaanse muziekgeschiedenis; folksongs, hillbilly's en blues. De teksten zijn dramatisch geladen, dan wel nemen deze een kolderieke en vrolijke wending.

Ommekeer

Niets van dit al openbaarde zich op de eerstvolgende officiële, weer in Nashville opgenomen en ouderwets vliegensvlug geproduceerde lp [John Wesley Harding](#) (1967). Deze plaat markeert echter een ommekeer in Dylans carrière. De plaat ademt rust uit, de liedjes en ballades hebben een beschouwelijk karakter. Dylan las het laatste jaar, levend binnen de veste van zijn gezin, veel in de Bijbel, en dat had zijn weerslag op de tekst.

De structuur van de muziek was eenvoudig en opnieuw met uitsluitend akoestische instrumenten. Sommige critici bespeurden een subtiel indirect protest van Dylans kant: tegen de immer meer psychedelisch wordende popcultuur, die de muzikale vervolmaking zoekt door middel van een escalerend duizelingwekkend orkestratie en instrumentarium. Dylan hield dit voor gezien.

Woody Guthrie stierf in oktober 1967. Dylan trad voor het eerst op in 18 maanden, ter gelegenheid van een paar concerten te zijner nagedachtenis, in januari 1968.

In 1969 gaf Dylan acte de présence op het Isle of Wight Festival; de artiest leek een metamorfose te hebben ondergaan, in een smetteloos wit pak en met getrimde haren gaf hij een korzelig optreden weg, het leek wel een protest tegen de flodderige wijze waarop de hippies zich uitdosten. Op het beroemde grotere festival dat hier in 1970 plaatsvond was Dylan niet aanwezig.

Dan verschijnt [Nashville Skyline](#), april 1969, zeker als plaat even atypisch te noemen, het countrygenre past hoegenaamd niet in dit post - hippietijdperk. Hij zingt een duet met [Johnny Cash](#). De plaat, voor het eerst een minder baanbrekende in zijn carrière, is voor veel popliefebbers meer een vloek in de kerk. Dylan lijkt met een ander -**nasaal**- stemgeluid aan te willen geven dat het gedaan is met de mythe Dylan; de magisch formulerende leider - met - boodschap voor de nieuwe generatie. Opnieuw verwarring bij weer een nieuwe generatie fans, die nog onder de indruk van een vorige Dylan verkeerde.

Meer klassiek werk, bekering

[Bob Dylan met The Band, 1974](#)

De vroege jaren 70 waren van de moeilijkste in Dylans carrière. Hij wilde een 'goede huisvader' zijn voor zijn vrouw en kinderen en was het hele gedoe rond zijn persoon meer dan beu, hoezeer hij de roem op zich overigens wel op prijs stelde.

Verschillende keren moest hij verhuizen omdat hij telkens weer opgejaagd werd door fans. Bovendien kende hij grote problemen met zijn manager Albert Grossman. Deze streek vijftig procent op van elke plaat die Dylan verkocht.

Begin 1970 kwam Dylan op de proppen met de merkwaardigste plaat uit zijn carrière. [Self Portrait](#) staat vol met covers en herwerkte versies van zijn eigen nummers. Grossman kreeg enkel geld voor nummers geschreven door Dylan, dus aan deze plaat kon hij zo goed als geen cent verdienen. Hetzelfde jaar kwam Dylan met [New Morning](#); een lp met hoogwaardige nummers. Door deze plaat geloofden zijn fans weer in hem. Het werd één van zijn best verkopende platen ooit, zeker ook doordat het publiek koopkrachtiger was dan ooit tevoren.

In 1974 probeerde hij een echte comeback te forceren. Hij nam een plaat op met The Band en hij ging voor de eerste keer in acht jaar weer op een grote tournee. [Planet Waves](#) is een plaat vol goede nummers maar had toch niet zo veel succes als zijn voorgangers. De tour op zich was soms chaotisch maar toch zeer hoogstaand. Ondertussen ging het bergafwaarts met zijn huwelijk. De spanningen met

Sara liepen hoog op en dit kon hij ook voor de buitenwereld niet langer verbergen.

Hoogstwaarschijnlijk was Dylan zelf de grootste aanleiding voor alle problemen aangezien hij geregeld een slippertje maakte en naar het schijnt soms **onuitstaanbaar** was om mee samen te wonen. Toch deed de scheiding hem zeer veel pijn. Voor de fans en zijn muziek was dit eigenlijk net wat nodig was. Januari 1975 kwam hij met één van de sterkste platen uit zijn carrière : *Blood On The Tracks*. Op deze plaat legt hij bij moment zijn hart en ziel bloot. De hele plaat is een blauwdruk van zijn huwelijk en geeft een mix van emoties weer. In *Shelter From The Storm* vertelt hij over hun eerste ontmoetingen en in *You're A Big Girl Now* laat hij de indruk na dat hij zich neerlegt bij de situatie.

In 1976 kwam hij uit met de opvolger: *Desire*. Deze plaat is weer helemaal anders dan zijn voorganger en vooral de nummers "*Hurricane*" en "*Sara*" springen hier in het oog. "*Sara*" is een ode aan zijn vrouw en tegelijkertijd een soort van afscheid. Gedurende The Rolling Thunder Revue speelde hij het nummer enkele keren. "*Hurricane*" is een protestlied over de rechtspraak rond *Rubin Carter*, een Afro - Amerikaanse bokser die ten onrechte was veroordeeld voor drievoudige moord, wat in 1985 werd bekrachtigd door zijn definitieve vrijspraak.

Eind 1975 ging hij weer op tournee. Het moet wel de excentriekste tournee zijn uit de hele jaren 70. Dylan had de bedoeling om met een soort karavaan door de Verenigde Staten te trekken en her en der kleine plaatsen aan te doen. Vele muzikanten gingen mee in zijn kielzog. De shows waren dan ook veel meer dan optredens van Dylan. Joan Baez, Roger McGuinn, T-Bone Burnett zijn slechts enkele van de namen die stevast met hem op het podium stonden.

De shows duurden dikwijls tegen de vier uur en waren ronduit fantastisch te noemen. Enkele hoogtepunten zijn tegenwoordig verkrijgbaar op The Bootleg Series 5. Gedurende de tournee nam hij ook een nieuwe film op, *Renaldo en Clara*. Vreemd genoeg speelde hij hier de rol van Renaldo en de rol van Clara wordt gespeeld door... jawel zijn (ex-)vrouw Sara. Een centraal nummer in de tournee was "*Hurricane*" (1976). Hiermee probeerde hij de bokser Rubin Carter uit de gevangenis te krijgen, die ten onrechte was veroordeeld voor een drievoudige moord. Hij organiseerde hiervoor twee benefietconcerten. Rubin Carter werd uiteindelijk in 1985 vrijgesproken.

Een reeks platen, uitgebracht eind de jaren zeventig en begin de jaren tachtig, waren christelijk geïnspireerd; Dylan was voor een korte, maar zeer creatieve periode aanhanger van een Pinkstergemeente - achtige kerkgemeenschap in Californië geworden. De eerste van deze platen, *Slow Train Coming* met het dan net ontdekte gitaartalent Mark Knopfler, mag er muzikaal zijn; een geëmotioneerde Dylan telt nog altijd mee. Ook op *Saved* en *Shot Of Love* valt weinig aan te merken. Songs als *Solid Rock* en *Every Grain Of Sand* worden door velen als hoogtepunten uit zijn oeuvre beschouwd.

Bob Dylan in 1984 in Rotterdam

In de jaren tachtig raakt Dylan publicitair wat op de achtergrond, hoewel albums als *Empire Burlesque* (Dark Eyes) en *Knocked Out Loaded* (Brownsville Girl) kwalitatief op niveau blijven.

Voor het aan deze voorafgaande *Infidels* werkt Dylan weer samen met Mark Knopfler. In 1985 sluit Dylan, samen met Keith Richards en Ron Wood, het benefietconcert Live Aid af. Hoewel het optreden bemoeilijkt wordt door de podiumopbouw achter het gordijn, leveren de drie een goed optreden af waarin vooral de gedreven versie van *When The Ship Comes In* indruk maakt.

Eind jaren '80 was Dylan met veel succes lid van de *Traveling Wilburys*, een samenwerking met *George Harrison*, *Roy Orbison*, *Tom Petty* en *Jeff Lynne*.

Recent werk

Dylans ongewone (hij heeft bijvoorbeeld nog nooit met een Hello Berlin ! of iets dergelijks zijn publiek verwelkomt en betreft de mensen ook geen seconde bij de show) presentatie en voortdurende bewerking van zijn eigen songs (Ik herkende geen een liedje, verzucht nog steeds menigeen na afloop van een concert), bracht vele critici ertoe te zeggen dat de slechtste vertolker van Dylanliedjes Dylan zelf is, anderen beschouwen hem als een van de beste zangers die de folk-blues heeft voortgebracht.

Door zijn stijl en **eindeloos repertoire** heeft Dylan een grote schare trouwe fans aan zich gebonden. Vooral het album 'Oh Mercy', uitgebracht samen met [Daniel Lanois](#), deed in 1989 het tij keren en toonde opnieuw een, zowel muzikaal als tekstueel, geïnspireerde Dylan. Rond die tijd ging ook de zogenaamde '[Never Ending Tour](#)' van start; een tot op heden niet aflatende reeks optredens, waarbij Dylan jaarlijks zo'n tachtig tot meer dan honderd keren per jaar optreedt.

Met zijn verschijning op MTV-unplugged spreekt hij verrassend een jeugdig publiek aan. In 1997 schitterde de ster van Dylan andermaal met de cd 'Time Out Of Mind', waarvoor hij een Grammy-award ontving, de hoogste onderscheiding in de muziekindustrie. Hij herstelde van een ontsteking aan de hartspier (pericarditis) en ging onvermoeibaar verder *on the road*; in Bologna, waar Bob was geboekt voor een Jongerenfestival bleek de Paus in het publiek te zitten.

Voor de titelsong van 'Wonder Boys' (Things Have Changed) ontving Dylan een Academy Award (Oscar) en ieder jaar is er wel een groep fans die hem voordraagt voor de Nobelprijs voor de Literatuur. Met 'Time Out Of Mind', het daarop volgende "'Love And Theft'" (uit 2001) en *Modern Times* (2006) blijft Dylan zichzelf vernieuwen door terug te grijpen op het verleden. De songs zijn geworteld in de Amerikaanse blues- en jazztraditie en de arrangementen doen denken aan Big Band - swing.

Thema's in zijn werk blijven: 'schuld, boete en verlossing', 'liefde en lijden', 'innerlijkheid en onthechting'. Tot op de dag van vandaag brengt Dylan hoogwaardig nieuw en herwerkt ouder materiaal uit en geeft hij shows over de hele wereld. Hij schreef met [Chronicles](#) het eerste deel van zijn autobiografie, schreef en speelde de hoofdrol in de weinig succesvolle film '[Masked and Anonymous](#)', en laat zich een tijdje horen als succesvol dj op de Amerikaanse internetradio XM.

Dylan blijft een 'eenmansbeweging' binnen de hedendaagse kunst wiens invloed, maatschappelijk én artistiek, niet te schatten is en die ruime waardering blijft genieten. Zijn stem is die van een gevorderde zeventiger, hij speelt piano om vanuit die positie al zingend en harmonica spelend zijn tourband muzikaal te leiden en verdoezelt geen moment het feit dat hij qua leeftijd een oude man is. Zijn onbenaderbaarheid als persoon voedt de mythe rond deze **levende legende**.

Eind 2005 bracht Martin Scorsese de hoogtijdagen van zijn verhaal sterk in beeld met de documentaire '[No Direction Home](#)'. In de zomer van 2006 verscheen [The Bob Dylan Encyclopedia](#), van de hand van historicus Michael Gray. Hierin staat vrijwel alles over Dylan. Op 28 augustus 2006 verscheen de cd 'Modern Times' officieel. Eerder al waren enkele geluidsfragmenten op internet 'gelekt'. Op 25 augustus was de cd al te koop bij de grotere muziekzaken. De laatste keer dat Dylan optrad in Nederland was op 31 oktober 2013 in de Heineken Music Hall in Amsterdam.^[3] De laatste keer dat Dylan optrad in België was op 10 november 2013 in Vorst Nationaal.

In 2007 is de biografische film '[I'm Not There](#)' verschenen, waarin Dylan door maar liefst zes verschillende acteurs en actrices wordt gespeeld: Christian Bale, Heath Ledger, Marcus Carl Franklin, Richard Gere, Ben Whishaw en Cate Blanchett. De film is in Nederland en België verschenen op 13 maart 2008.

Op 24 april 2009 verscheen Dylans nieuwe studioalbum *Together Through Life*. Dat album heeft hij opgenomen toen hij toch in de studio was om enkele songs voor de soundtrack van *My Own Love Song* van de Franse regisseur Olivier Dahan (met o.a. Renée Zellweger) op te nemen.

Daarnaast is Dylan ook een **tekenend kunstenaar** zoals blijkt uit de tentoonstelling 'The Drawn Blank Series' die van 28 oktober 2007 tot 3 februari 2008 gehouden is in [Chemnitz](#) (Duitsland).

Op 9 oktober 2009 verscheen *Christmas in the Heart*, het kerstalbum van Dylan. Op deze plaat staan traditionele Amerikaanse Kerstliedjes en geen eigen composities. De opbrengst van de cd is bestemd voor de voedselbank in Amerika.

Op 7 september 2012 verscheen het nieuwe album *Tempest*, 50 jaar na zijn debuut. Sindsdien heeft Dylan bijna 200 concerten gespeeld waarin hij als in een soort recital vrijwel altijd dezelfde songs in dezelfde volgorde speelt. 2 songs uit de echte sixties, 3 songs uit de periode tot 1975, 8 songs uit de periode t/m 2011 en 6 songs van het album *Tempest*.

- - - - - o - O - o - - - - -

Het Turkse vrije tempo - Intro en definitie

Een **vrij tempo** in het dammen. Iedereen kent dit begrip en kan het naar waarde schatten. Het komt erop neer dat één van de kleuren (als het ware) een extra zet heeft.

De **oorsprong** van een vrij tempo ligt vaak in het achterlopen van vijandelijke stukken. Ook bij combinaties kunnen vrije tempi ontstaan doordat een kleur aan slag blijft. Ook het inschakelen van een vijandelijke dam (die op slag blijft) kan voor een vrij tempo zorgen.

Met het vrije tempo kunnen dan natuurlijk allerlei plannen worden uitgevoerd, vaak en meestal (maar daarom niet altijd) van combinatieve aard.

Wat is nu een Turks vrij tempo ? Een **Turks vrij tempo** of kortweg en **Turks tempo** (afgekort **TT**) is een vrij tempo dat verkregen wordt precies als gevolg van, of door het toepassen van een van de twee (of allebei) de twee bijzondere spelregels die aanleiding geven tot de "Turkse" Slag.

Expliciet :

- => Bij het slaan met een dam mag de dam geen tweemaal over hetzelfde stuk
- => De geslagen schijven mogen pas na het voltooien van de slag van het bord worden genomen.

Eens het vrije tempo verkregen komt het er natuurlijk terug op aan dit op een voordelige wijze aan te wenden.

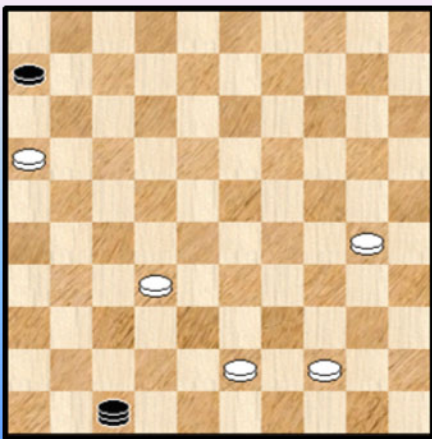
Het voorkomen van een Turks tempo moet eerder als een zeldzaamheid worden gezien. Er moeten inderdaad een drietal factoren vervuld worden :

- => Er wordt in de stand een vijandelijke dam vereist
- => Nadien moet de stelling de nodige kenmerken vertonen die de toepassing van een van de twee bijzondere spelregels mogelijk maken
- => Tenslotte moet er nog een succesvolle aanwending mogelijk zijn in de situatie die ontstaat na het slaan door de vijandelijke dam. Bij een TT dient dus de kleur zonder dam aan het langste eind te trekken.

Uiteraard **voer** voor de komponisten om dergelijke standen in het leven te roepen.

Hoewel het dus duidelijk moet zijn dat dit geen Turkse slagen zijn (daarvoor moet onmiddellijk na het slaan van de vijandelijke dam een eindslag volgen) hoort het Turkse tempo dus absoluut thuis in het geheel van de Turkse Combinaties.

Diagram 1 Wit wint

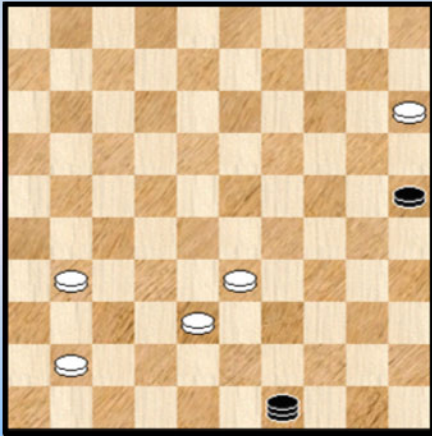

Als inleiding op de standen laten we eerst even het ontstaan zelf van het Turkse tempo zien aan de hand van een drietal diagrammen. Beelden spreken immers meer dan woorden. In **Diagram 1** wint wit door 01. 43-38 ! 47x49

De zwarte dam komt hier tot stilstand om twee redenen : de dam mag niet ten tweede male over schijf 38 en verder mogen de schijven pas na de eindslag verwijderd worden, met andere woorden de muur 38-32 kan niet overbrugd worden.

02. 32-27 ! 49x21 03. 16x27 06-11 04. 27-21 +

Diagram 2 Wit wint

In **Diagram 2** wint wit door

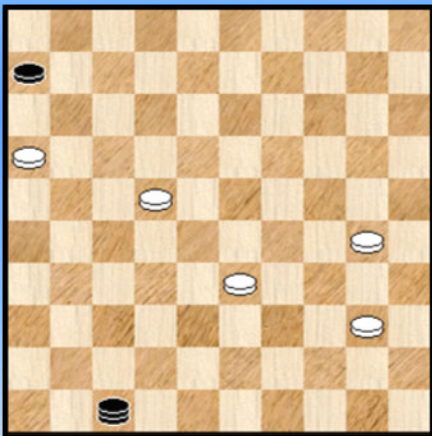
01. 33-29 ! **49x47** 02. 29-24 47x20 03. 15x24 +

Met zijn eerste zet verbreekt wit dus de muur 33-38 van twee witte schijven. Maar geen nood, zwart mag niet ten tweede male over hetzelfde stuk 38 en dus blijft de dam steken op 47.

Waarna wit er een einde aan maakt.

Het ontstaan van een tempo door deze **losse opstelling** komt blijkbaar (en alleszins in de samengestelde standen) minder voor dan de vorm waar twee witte schijven een **muur** vormen.

Diagram 3 Zwart wint

In **Diagram 3** moet zwart drie schijven slaan. Hij heeft de keuze om te landen op 44 of 49.

=> 01. ... **47x44 ?** 02. 22-17 44x11 03. 16x07 en zwart verliest.

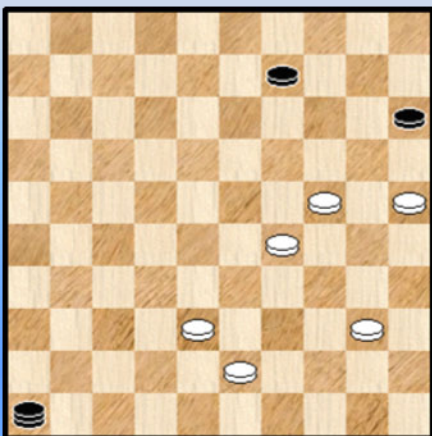
=> 01. ... 47x49 02. 22-18 49-27 ! (ook 49-35 wint)
03. 18-12 27-13 04. 12-07 13-18 05. 07-01 **A** 18-45
06. 16-11 06x17 07. 01-06 45-50 en zwart wint

A 05. 07-02 18-07 06. 02x11 06x17 + voor zwart

In dit voorbeeld kon zwart bij het slaan met de dam niet over schijf 22 omdat schijf 33 niet ten tweede male mocht overschreden worden.

Opdat er sprake kan zijn van Turkse effecten moet de dam minstens 3 schijven slaan. Het kunnen er echter meer zijn en een Turks tempo kan dan ook ontstaan na het slaan van meer dan 3 schijven.

Diagram 4 Wit wint **PC Blues**

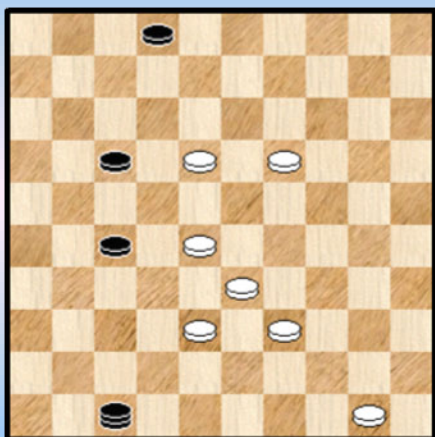
Wit wint in **Diagram 4** door :

1. 38-32 ! **46x38** 2. 29-24 38x20 3. 25x03 +

Rest ons nog te melden dat in de praktijk (vaak gaat het wel om kompositie - standen, maar goed) de slag die het Turkse tempo mogelijk maakt **47x49** is of ook wel **49x47** is.

Dit valt te begrijpen daar dit de meest logische weg aangeeft om drie schijven te slaan, nadat wel te verstaan eerst een zwarte dam op 47 (of 49) werd gebracht. De velden 46, 48 en 50 bieden veel minder mogelijkheden te dien aanzien.

Diagram 5 PC Blues

Tenslotte laat **Diagram 5** ons toe te illustreren dat het Turks Tempo en de Halve Turkse Slag soms nauw bij mekaar aanleunen.

Wit wint door :

01. 38-32 ! 47x22 02. 32x12 22x44 03. 50x39 +

Het lijkt nogal erg op een soort Halve Turkse Slag. Typisch hierbij wordt de zwarte dam zelf niet geslagen (wit heeft andere slagprioriteiten ...) maar uiteindelijk wint wit wel.

We zouden dergelijke standen in een restklasse groep van de Halve Turkse Slag kunnen stoppen , maar we verkiezen ze onder te brengen in de groep van de Turkse Tempi.

We recapituleren even : onder Turks tempo vallen eigenlijk twee begrippen :

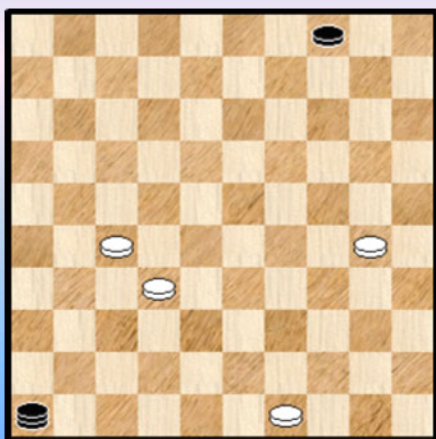
=> Enerzijds het **vrije tempo op zich** dat ontstaat bij het slaan

=> Anderzijds de **kombinatie** als dusdanig. Deze is gebaseerd op het creëren van het vrije tempo in kwestie zodanig dat de dam (op een of andere manier) aan slag blijft. In de rest van de combinatie moet daar uiteraard profijt uit getrokken worden.

We kunnen hier nog aan toevoegen dat een afgeronde combinatie na het ontstaan van het vrije tempo bijlange na niet steeds aanwezig is. In sommige gevallen kan men dan ook niet echt meer van een combinatie en dus ook niet van een Turks tempo (in de zin van een combinatie) spreken. In andere gevallen is het eerder een kwestie van smaak of men dit als een combinatie ziet of niet.

Steeds blijft echter een Turks trekje in de stand aanwezig omwille van de rol van de Turkse artikelen ! Om het bovenstaande wat te illustreren geven we drie standen :

Diagram 6 Waz PC Blues

Wit kan hier een vrij (Turks) tempo creëren door 49-44 !? maar uiteraard levert dit alleen snel verlies op. Een hopeloze en zinloze manoeuvre die dan ook niet de naam van Turks tempo (combinatie) verdient. Dit lijkt vrij duidelijk.

Dit gezegd zijnde kan wit in de diagramstand toch remiseren door : 01. 27-21 ! 46x35 02. 21-17

=> 02. ... 35-40

++ Nu niet 03. 17-11 ? 40-01 04. 11-06 04-09

05. 49-44 09-13 +

++ Maar 03. 49-44 ! 40x49 04. 17-12 =

=> 02. ... 35-02 03. 17-12 04-09 04. 49-43 09-14 05. 43-38 14-19 06. 38-32 19-23 07. 32-27 23-28 08. 27-21 02-16 09. 12-08 =

Een erg verrassende remise al heeft dit natuurlijk niks meer te maken het de TT - problematiek.

Diagram 7 Waz PC Blues

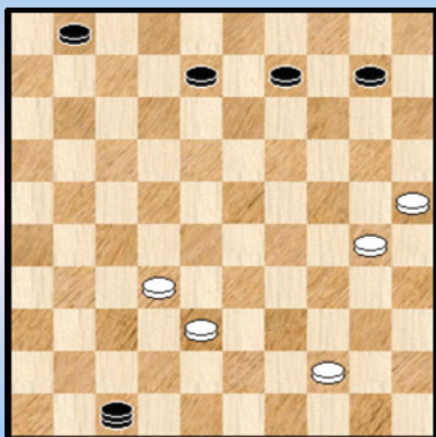
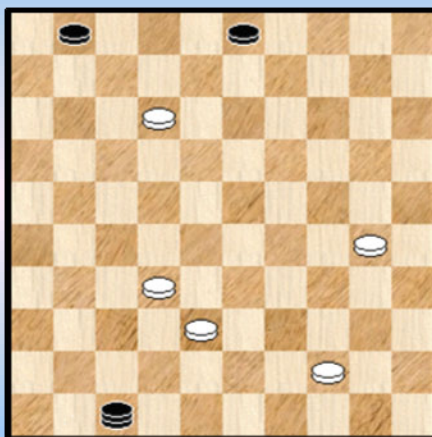

Diagram 8 Waz PC Blues

In **diagram 7** doet wit , die verloren staat, nog een noodmanoeuvre : 01.25-20 ! **47x49**
02. 20-15 49x16 03. 15x02 01-07 04. 02x11 16x07 en zwart wint.

Verdient dit de naam van een TT - combinatie ? We vinden van wel ook al is de combinatie puur verliezend. Alle andere witte zetten waren dit trouwens ook.

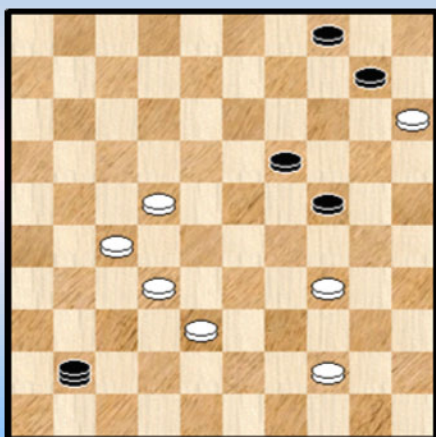
Diagram 8 geeft iets analogoos te zien :

01.12-07 (ook via 12-08) **47x49** 02. 07-02 49x16 03. 02-19 03-08 04. 19x02 01-07
05. 02x11 16x07 en zwart wint.

We eindigen met een kleine voetnoot. We hebben de TT - combinatie opgevoerd met als doelstelling na het slaan van de dam een winnende combinatie uit te voeren. Maar natuurlijk kunnen de omstandigheden meebrengen dat het behalen van remise de hoogste doelstelling is in een bepaalde stand. Een **remiserende TT** moet uiteraard als even waardevol beschouwd worden.

We geven een klein voorbeeld.

Diagram 9 Wit remiseert PC Blues

In **diagram 9** kan wit nog nipt remiseren door :

01. 22-18 ! **41x49** 02. 18-13 ! 49x16 03. 13-09 ! 04x13
04. 15x04 en een zwarte schijf gaat verloren waardoor wit de remise kan claimen.

De opmars van schijf 22 wordt niet gestopt door de aanwezigheid van een zwarte schijf op 19.

----- o - O - o -----

Turkse details - Situering

In de voorgaande paragraaf leidden het **Turks Tempo** in, een combinatie waar de "**Turkse artikelen**" van het reglement een rol speelden en waar een vrij tempo ontstond.

In deze paragraaf introduceren we de **Turkse details**. Niet zo makkelijk uit te leggen en vrij moeilijke noties: We hernemen dan ook wat tekst uit het vademecum van de Bosphorus - deeltjes.

Algemeen gesproken zijn Turkse details "Turkse combinaties" (waar dus de Turkse artikelen een rol spelen) en waar sprake is van een **onderliggende** Turkse combinatie. Deze onderliggende combinatie kan van vrijwel elk type Turkse combinatie zijn. En dus ook een Turks Tempo.

In deze paragraaf - en de rest van dit PDFje - zullen we alleen ingaan op de Turkse details die als onderliggende combinatie een Turks Tempo hebben.

Dit zijn niet steeds de meest spektakulaire combinaties - daarvoor denken we eerder en eigenlijk vooral aan de Turkse details waar de onderliggende combinatie een volle Turkse slag is - maar ze hebben hoe dan ook principieel bestaansrecht en horen hier dan ook ten volle thuis.

Vooraleer we een meer precieze definitie geven nog een drietal inleidende opmerkingen :

=> Er zijn twee soorten Turkse details die we **Type 1** en **Type 2** noemen. Het mechanisme is fundamenteel anders.

=> Turkse details met een onderliggende TT zullen eerder in dunne standen voorkomen, in de eindfase van de partij dus. Bij rondslagen.

=> Welke kleur welke rol speelt kan bij momenten wat verwarrend overkomen.

Een Turks detail van de eerste soort (of van het eerste type)

Een Turks detail van de eerste soort (voor wit) is een combinatie die "**gebaseerd**" op een van de behandelde Turkse Combinaties : de **onderliggende Turkse combinatie**. In ons geval dus het Turks tempo.

In de aanvangstand zelf is er geen sprake van een "Turkse" stand op zich, die komt er pas in de **loop van de afwikkeling** door toedoen van wit ,waarbij zwart de kleur is die een drieslag (of meer) uitvoert. Ook wit maakt hierbij , normaal gezien , gebruik van een dam. Wit komt bij dit alles als overwinnaar uit de strijd tenzij er sprake zou zijn van een **remiserend** detail van de eerste soort. In dit laatste geval blijft wit overigens de "winnaar" in de zin dat het hoogst bereikbare - de remise - kon behaald worden.

Tenslotte kan er eventueel ook **tegenspel** van de andere kleur (zwart, die de drieslag - of meer - heeft uitgevoerd) aan te pas komen. Dit tegenspel van de andere kleur kan meerdere gedaanten aannemen : tegencombinatie , offer , dreiging , ...

Toegegeven, allemaal niet zo makkelijk. Gelukkig kunnen we wat visueel materiaal insluiten. We nemen er twee diagrammen bij.

In **diagram 1** kan wit winnen op twee manieren :

=> 01. 22-13 49x47 02. 13-24 47x20 03. 15x24 +

Eigenlijk valt hier niks bijzonders aan op te merken. Nergens is sprake van Turkse invloeden of elementen.

=> Wit kan echter ook winnen op volgende manier : 01. 22-33 !

Diagram 1 Wit wint PC Blues

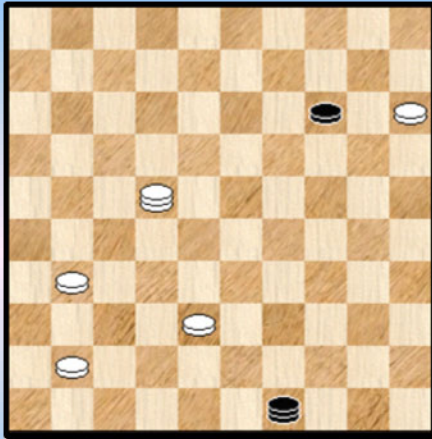
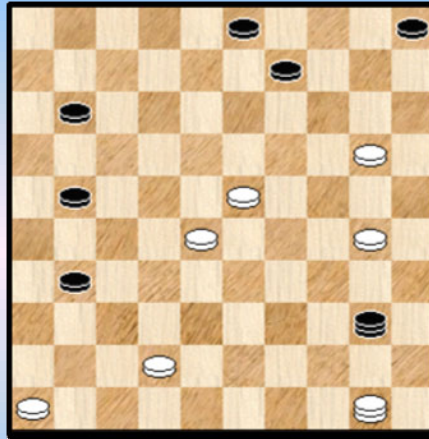

Diagram 2 Wit wint PC Blues

Daarmee introduceert wit zelf een Turks element in de loop van de afwikkeling.

01. ... **49x47** 02. 33-24 ! 47x20 03. 15x24 +

Het geheel kan worden gezien als een Turks detail van de eerste soort. Er ontstaat namelijk wel degelijk een vrij tempo en het is wit die de winst binnenrijft. Zwart was de kleur in dit voorbeeld die de drieslag 49x47 uitvoerde.

Hoewel niet bijzonder spectaculair oogt deze manier van winnen fraaier dan de eerste manier.

Geheel terzijde voegen we er nog aan toe dat op 01. 38-33 ? zwart kan remiseren door

01. ... 14-20 ! 02. 15x24 49-27 ! =

Diagram 2 :

01. 50-45 40x01 de beste 02. 45-23 !! de cruciale manoeuvre **01x14** 03. 42-37 ! 14x41 04. 46x06 en wit zal het resterende eindspelletje winnen.

Er rest nog de naamgeving.

Wil men ook de onderliggende combinatie aanduiden dan kan dit , vb. **TD1-TT3** staat voor een Turks detail van de eerste soort met als onderliggende combinatie een Turks Tempo over drie schijven. In **TD1-TT4** is de onderliggende combinatie een Turks Tempo over 4 schijven.

In dit PDFje beperken we ons tot het Turks Tempo als onderliggende combinatie en we kunnen ons dan ook beperken tot de aanduiding **TD1**.

In de gekozen voorbeelden blijkt duidelijk dat er vanuit de witte zijde (de kleur die niet een drieslag uitvoert) effectief **aktie** vereist is om tot de het Turkse effect te komen. Vooral als wit zelf een dam heeft komt dit goed tot uiting.

Wanneer wit zelf geen dam heeft blijft er (soms) maar een **miniem** onderscheid (zij het wel principieel) over tussen een TT enerzijds en een TD1 op een TT anderzijds.

We geven daarom een dubbelvoorbeeld om dit onderscheid goed te laten uitkomen. . Eerst de oplossingen :

Diagram 0A : 01. 37-31 **49x47** 02. 29-24 47x20 03. 15x02 +

Diagram 0B : 01. 35-30 **49x47** 02. 30-24 47x20 03. 15x02 +

In essentie hebben we hetzelfde combinatie idee in beide standen. In **diagram 0B** hebben we een pure TT, in **diagram 0A** moet wit eerst het slagmechanisme op punt stellen en daar hebben we te maken met een TD1 (op een TT).

Diagram 0A Wit wint (TD1)

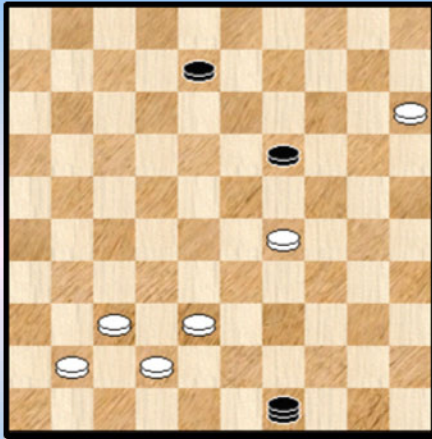
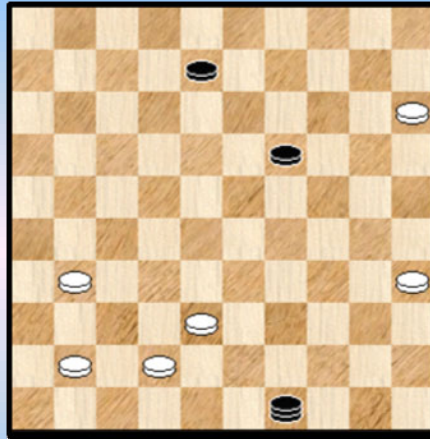

Diagram 0B Wit wint (TT)

Een Turks detail van de tweede soort (of van het tweede type)

Terwijl bij de details van de eerste soort het er voor wit uiteindelijk toch op aankwam zwart in de Turkse combinatie te krijgen , zij het na eventueel weerwerk van zwart, worden de rollen hier omgekeerd !

Het is wit zelf die zich in de onderliggende Turkse combinatie wurmt , uiteraard met de bedoeling er toch winnend uit te komen (of het zou moeten bedoeld zijn als remise combinatie). Dit kan terug gepaard gaan met het nodige tegenspel van de andere (zwarte) kleur.

We geven opnieuw twee voorbeelden.

Eerst diagram 3.

01. 15-10 05x14 02. 23-19 14x32 zie diagram 3A

Diagram 3 Wit wint PC Blues

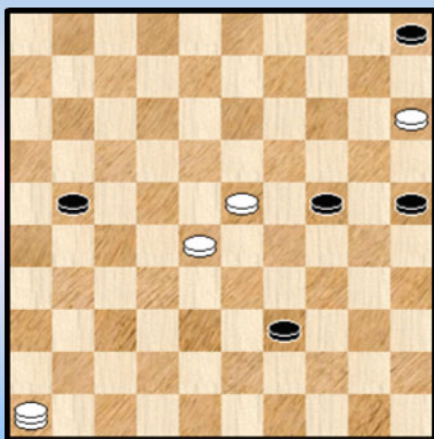
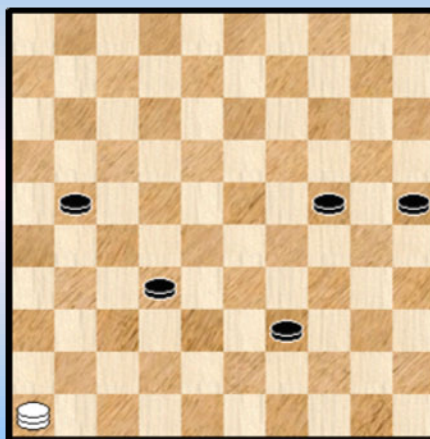

Diagram 3A Waz

Het belangrijke moment. 03. 46x43 ! 21-26 04. 43-48 +

Wit moet verplicht naar 43 slaan. Gezien de Turkse artikelen kan dit want de slag mag niet verlengd worden naar veld 16. Slaan naar 48 geeft alleen remise.

Diagram 4 Wit wint PC Blues

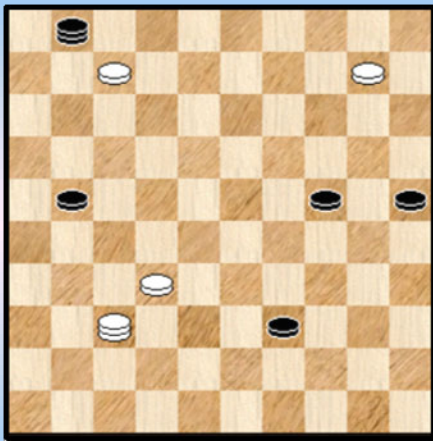

Diagram 4A Waz

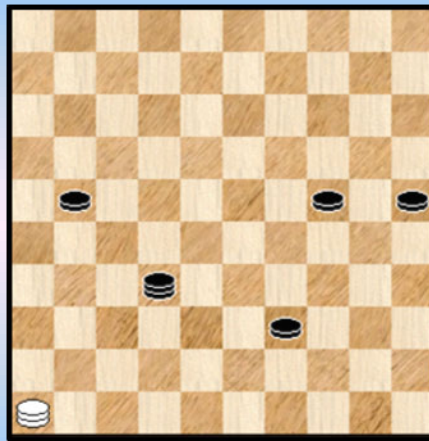

Diagram 4 :

01. 37-46 01x05 02. 32-28 05x32 ! zie diagram 4A 03. 46x43 ! (alleen deze) 21-26 04. 43-48 +

De naamgeving gebeurt uiteraard op analoge manier als bij de details van de eerste soort. Bijvoorbeeld staat **TD2-TT3** staat voor een Turks detail van de tweede soort met als onderliggende combinatie een Turks Tempo over drie schijven. In **TD2-TT4** is de onderliggende combinatie een Turks Tempo over 4 schijven.

Opnieuw kunnen we ons in dit PDFje in de praktijk beperken tot **TD2**.

- - - - o - O - o - - - -

Interludium - Bob Dylan - Don't look back

Het moet zowat 1968 geweest zijn. Student in Gent en "op kot". Het moment om hier en daar een film mee te pikken. En dat gebeurde ook met "Don't look back". Dylan die naar Europa komt. De film werd gedraaid in de "**Skoop**", een cinema die moet worden gesitueerd in het alternatieve circuit. Geen idee of hij daarna nog lang bestaan heeft.

Het mag duidelijk zijn dat de "Skoop" een passende plaats is voor een film als deze. Zwart-wit en zonder al te veel twijfel met een vrij klein budget gemaakt. Al ben ik dit niet volledig zeker, want ik schrijf het uit de vuist.

Later zag ik de film ook nog eens terug op een of andere TV - zender.

Wat viel ons zoal op ? Wel het meest opvallende was een **hemelbestormende** Bob Dylan die echter bijzonder **arrogant** uit de hoek kwam. Naar interviewers , naar toehoorders en misschien zelfs wat naar kollega's. Arrogant en bij momenten hooghartig.

Toendertijd volgde ik het muziekgebeuren weliswaar maar niet echt van op de eerste rij. Vanuit de film wekte Dylan weinig sympathie op. Ik was geen vurig - vroege aanhanger van Dylan en met de film beterde dit niet echt.

Ik had beter moeten weten. De film dateert al van 1965 en in 1968 (zowat het moment dat de film werd vertoont) had Dylan eigenlijk alles bewezen wat er viel te bewijzen. Het zou daar bijlange niet stoppen maar de fundamenteen waren definitief gelegd. Pas daarna begon de frank te vallen. Dylan moet niet beoordeeld worden maar naar dit soort zaken / optredens maar naar zijn songs. Omdat echte nummers één ontbreken bij Dylan heeft dit dus wat meer tijd genomen.

Uit het voorgaande moet men vooral niet besluiten dat de film niet de moeite waard is. Alleen al voor de figuur van Dylan zelf. Maar ook omwille van het tijdsgewricht, de omstandigheden. Het is gewoon onvoorstelbaar hoe de wereld op pakweg 50 jaar veranderd is. De film toont dit treffend.

En om terug te keren op Dylan. Wie had gedacht, op het moment van draaien van de film (1965), dat deze **frêle** jongeman zou strijden voor de absolute top op muzikaal gebied en het daarbij opnemen tegen dat machtige tweespan dat de pop heeft vorgebracht : **Lennon-Mccartney**.

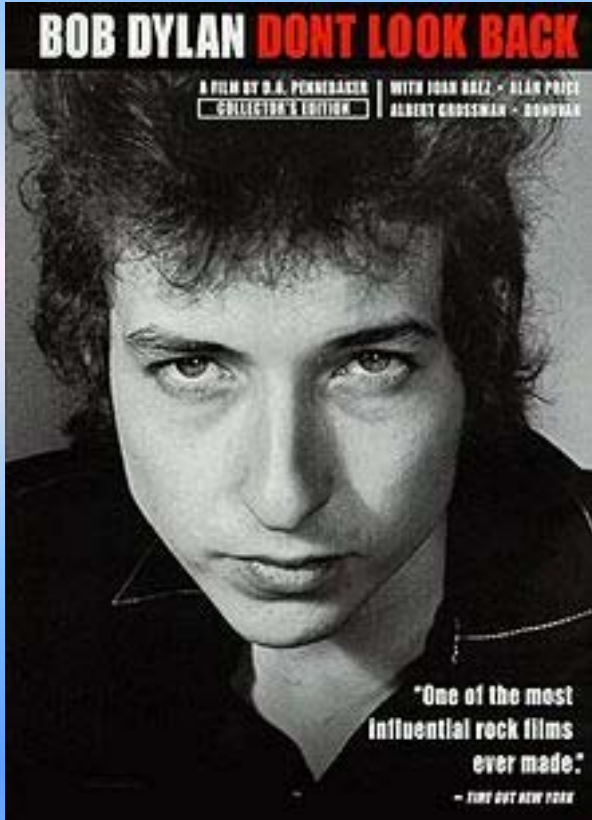
Bij het (traditionele) paragraafje "Omtrent ..." stipten we aan dat er nog een hint in de titel verscholen zat. Dat zit zo. Bij de artiesten die Dylan ontmoet in " Don't look back " bevindt zich ook **Donovan**. Het staat me voor (zonder dat ik het zeker weet) dat hij onder meer het fraaie "**Catch the wind**" bracht dat later zou worden opgevolgd door "**Colours**". Welnu, iets minder bekend van Donovan is ook het nummer "**Turquoise**" !

Al dat moois van Donovan leek hem toen wel heel even wel op gelijke hoogte te plaatsen als Dylan. Achteraf bleek het niet meer dan een moment - opname.

- - - - - o - O - o - - - - -

Don't look back

-----o-O-o-----

Diepzee - duiken in de partijen - database... Intro

Het opzoeken van Turkse combinaties in het algemeen is niet zo gemakkelijk. Dat geldt ook voor de Turkse Tempi.

Maar hoe moet men te werk gaan voor het opzoeken in de database ? Voor het opzoeken van andere combinaties kan men normaal gezien de beginzet en eindzet aanduiden en men komt er wel. De Turkse Combinaties hebben echter de intrinsieke eigenschap dat ze moeilijk te lokaliseren zijn. Ze kunnen inderdaad op zowat alle plaatsen van het bord optreden. Andere manieren van selekteren leiden tot de grote tussen - files om erg bruikbaar te zijn. Grote praktische problemen dus ... waarvoor ik niet meteen een oplossing zie. Theoretisch op te lossen maar dan is er meer nodig dan het bestaande database programma...

Vandaar ook een beetje de titel van dit paragraafje. Maar we herinneren ons nog uit de Bosphorus - deeltjes dat er voor de Turkse Tempi - combinaties, de **TT** - combinaties dus, enkele typische slagen zich afspeelden op de onderlijn lijn van het dambord.

Om het wat concreter uit te drukken : de slagen **47x49** , **49x47** , **50x48** en **50x47**. Dit zijn slagen over 3 schijven en het stuk dat de slag uitvoert is een dam.

In totaal levert dit toch wel wat standen op. Standen waar het Turkse element speelt of bijna speelt. Dit betekent echter absoluut niet dat men telkenmale kan spreken van een TT combinatie ! Dit aantal is op de vingers van één hand te tellen en uiteraard zal ik dit vermelden bij de bespreking van de standen. Ik neem me immers voor de meeste van die standen verderop te bespreken omdat ze een beetje een **eigen spelonderdeel** vormen en het hier de natuurlijke plaats is om er aandacht aan te besteden. En natuurlijk omdat er soms wat interessants te melden valt.

Ten aanzien van de TT nog dit : er schuilen misschien nog sporadische andere TT in de database (andere dan de vier vermelde groepen hierboven). Het moet echter wellicht over kleinere aantallen gaan, misschien zelfs heel kleine. Indien we er zullen / zouden vinden dan komen die verderop in een afzonderlijk paragraafje.

Bij het diepzee - duiken op zoek naar TT - combinaties nemen we ook (al of niet) toevallige Turkse details meteen mee. We gaan er van uit dat er hier of daar wel een TD1 of een TD2 exemplaar zal "opduiken" ☺.

- - - - - o - O - o - - - - -

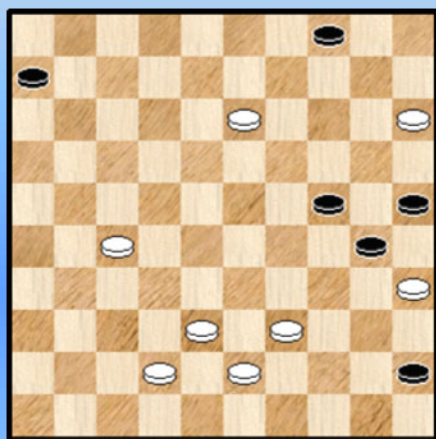
Diepzee - duiken in de partijen - database 1 - Turkse Tempis 50x48

Zoals vermeld in de intro zocht ik in de database naar slagen 49x47, 47x49, 50x47, 50x48. Voor de andere kleur geeft dit : 02x04, 04x02, 01x04, 01x03. Dit betekent dat op andere plaatsen ook nog wel Turkse Tempis kunnen verscholen zijn. Wellicht in veel geringere mate evenwel.

De paar tientallen standen die werden gescreend kunnen zeker niet allen beschouwd worden als Turkse Combinaties. Meestal wel als een Turks Tempo in de zin dat er een vrij tempo ontstaat tengevolge van een Turks effect. Verder, in sommige gevallen, is ook dat (helemaal) niet het geval.

Ik heb me beperkt tot de meest interessante standen die ofwel zo dicht mogelijk een TT benaderen ofwel waar het fragment op zich interessant blijkt rondom het gebeuren "49x47, 47x49, 50x47, 50x48". Een interessant fragment laten we nooit liggen ☺. We starten met de reeks **50x48**.

Diagram 1 Zwart aan zet

Voor de eerste stand gaan we naar de partij **De Bijl - Van der Donk**.

52. ... 45-50 **53.** 15-10

Hier kunnen we volgende mogelijke variant noteren :

53. 38-33 24-29 ? **54.** 33x24 **50x48** **55.** 13-08 30x19
56. 08-02 48x34 **57.** 02x43 + Een TT dus.

We nemen nog het einde van de partij mee zonder commentaar : **53.** ... **50x48** **54.** 10-05 48x34 **55.** 13-08 34-45
56. 08-03 45-50 **57.** 05-23 ?? 24-29 ! **58.** 35x33 50x05 **0-2**

Diagram 2 Wit aan zet

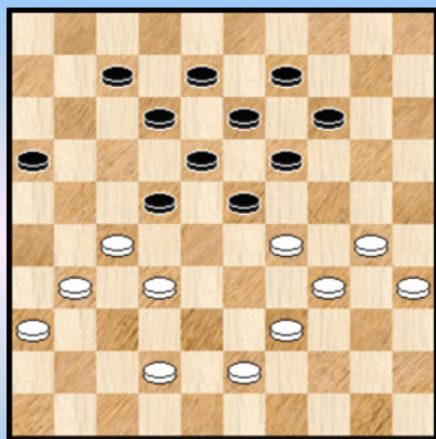
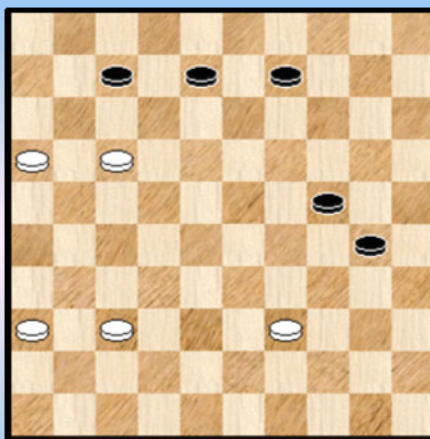
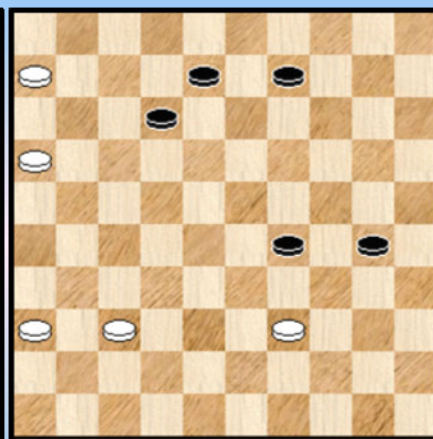

Diagram 2A Wit aan zet

Dia 2B

De partij **Jansen - Scholma**. Hans Jansen en Auke Scholma wel te verstaan.

We gaan wat terug in de partij vóór het eigenlijke TT - moment. In de stand van **diagram 2** speelt wit :

35. 30-24 ! 19x30 **36.** 35x24

Van de witspeler hadden we dit natuurlijk verwacht ☺ . Overigens ziet ook Flits dit als een aangewezen zet.

36. ... 22-28 **37.** 42-37 16-21

De laatste zet van heeft een verplicht karakter , wegens :

=> 37. ... 07-11 ? 38. 43-38 14-19 39. 34-30 23x43 40. 32x03 43x21 +

=> 37. ... 14-19 38. 34-30 23x25 39. 32x03 +

38. 27x16 18-22 **39.** 29x27 13-18 **40.** 32x23 18x40 **41.** 39-34 40x20 **42.** 27-22 !

Deze zet stelt de komende doorbraak veilig.

42. ... 20-24 **43.** 31-26 24-30 **44.** 43-39 14-19 **45.** 22-17 12x21 **46.** 26x17 19-24 **Diagram 2A.**

De remisegrenzen zijn op dit ogenblik niet overschreden, maar er mogen natuurlijk geen zwarte foutjes meer bij.

De beste zet voor wit in de stelling is niet het in de partij gespeelde 17-11 maar 37-32. Dit maakt zwart het leven lastiger . Zie bijvoorbeeld volgende variant.

47. 37-32 24-29 48. 17-11 29-34 ? 49. 11x04 34x43 50. 04-18 43-48 51. 16-11 48-43

52. 32-28 43-39 53. 18-22 39-34 54. 11-06 +

Het feit dat zwart zowel op zet 47 als 48 toch nog een remisemogelijkheid heeft (08-12) doet daar niks van af. Wit kiest echter voor :

47. 17-11 07-12 ? Een **appelflauwte** - moment van Auke. Hier had resoluut moeten gekozen worden voor de volgende rechtlijnige en goed zichtbare remise 47. ... 09-13 48. 11x02 13-19 49. 02x13 19x08 50. 16-11 24-29 51. 11-06 29-34 52. 39-33 34-40 53. 06-01 40-44 =

Merk overigens op dat 47. ... 30-34 verliest , bijvoorbeeld met volgende leuke variant :

47. ... 30-34 48. 11x04 34x43 49. 36-31 24-29 50. 04-15 29-34 51. 15-33 34-40 52. 33-06 40-45 53. 06-50 !

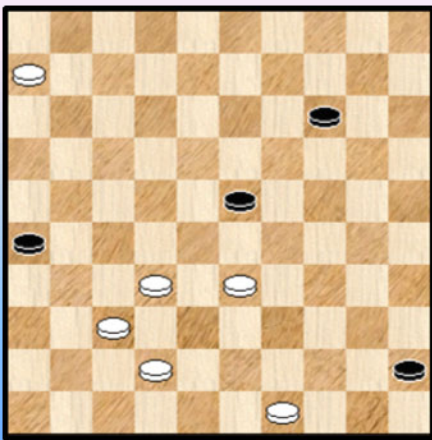
48. 11-06 24-29 **Diagram 2B**

Had Auke alleen gerekend op het volgende ? : 49. 06-01 ? 30-34 ! remise
Wit heeft echter veel beter.

49. 39-33 ! 29x38 **50.** 06-01 38-43 (op 12-17 wint 01-12) **51.** **01x03** 08-13 **52.** 03-21 43-49 en zwart geeft zich over **2-0**. Een TD2 trekje.

Een verdiende overwinning voor de witspeler die zijn initiatief en inspanningen beloont ziet.

Diagram 3 14-20 ?

Volgend fragmentje uit de partij **Dekker - Janssen** bevat geen TT , maar we vonden de drieslag wel een mooi tintje hebben. In de diagramstand , waarin hij aan zet is , heeft zwart drie mogelijkheden : 14-19 , 14-20 of 45-50.

Twee ervan geven remise , hij kiest er echter de derde uit ...

62. ... 14-20 ? **63.** 06-01 26-31 **64.** 01x15 45-50

65. 37x26 **50x48** **66.** 15-10 ! en zwart wint toch nog.

Diagram 4

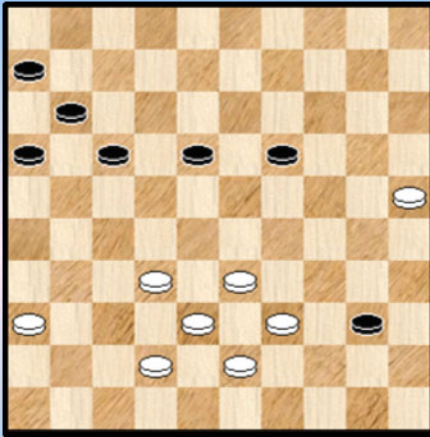
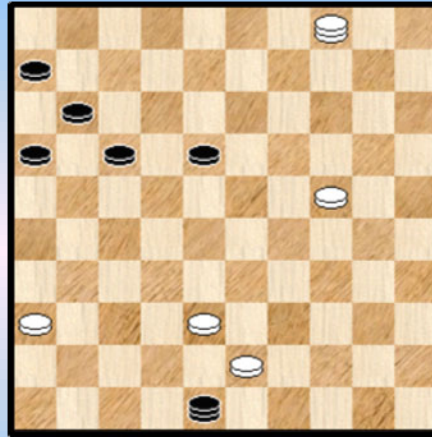

Diagram 4A

De Rooij R. - Vredenberg.

Enige **vermakelijke** momenten worden ons bezorgd door het vierde fragment.
In **diagram 4** is wit aan zet. Zwart staat dicht bij dam, wit heeft een schijf meer.

39-34 mag niet wegens een zwarte dam op 48.

Het beste voor wit lijkt : 45. 32-28 40-45 46. 28-23 18x29 47. 33x13 45-50 48. 13-08 50x22
49. 08-02 met enig voordeel voor wit maar allicht niet voldoende voor winst.

De partij gaat een andere richting uit :

45. 25-20 ? 40-45 46. 20-15 45-50 47. 15-10 19-24

48. 10-04 ?

Wit stond moeilijk. Maar 10-04 ? verliest op slag. Met 10-05 behoudt wit remisekansen :

48. 10-05 18-23 49. 05x28 24-29 50. 33x24 50x22 51. 24-20 22-09 52. 20-15 09-14
53. 42-37 17-22 54. 37-31 14x26 55. 15-10 met nog steeds een remisestand.

48. ... 24-29 ?

Onmiddellijke winst geeft : 48. ... 17-21 49. 04x27 24-29 50. 33x24 **50x48** (over de witte dam) +

49. 33x24 **50x48** Zie **diagram 4A**.

Een ietwat bijzonder moment.

Wit kan het best slaan naar 27 en zijn dam dus in de strijd laten :

50. 04x27 48x31 51. 36x27 17-21 52. 27-22 21-26 53. 22-18 26-31 54. 18-13 31-36
55. 13-09 36-41 56. 38-32 en dit zal in remise eindigen.

Ja, niemand offert natuurlijk graag zijn dam op 😊.

50. 04x31 36x27 51. 48x02

De stand is analytisch winnend (Kingsrow). Wellicht heeft wit in de praktijk nog remisekansen. De partij eindigt in mineur :

51. ... 31-26 17-22 ? (nodig was 16-21) 52. 26-17 ? (26-31 !=) 02-35 53. 17x50 11-17
54. 50x11 0-2

Ons volgend bezoek start met een mooi plaatje. Zwart aan zet in de partij **Antonyan - Tsjekeew**.

Diagram 5 **Wat doet zwart ?**

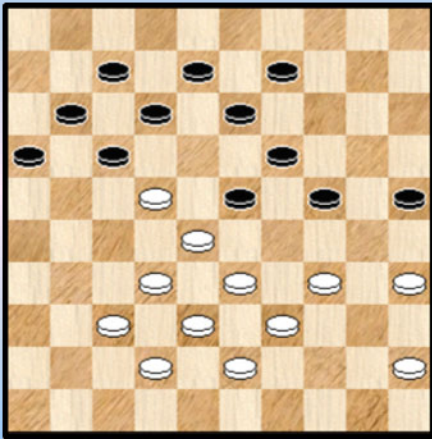
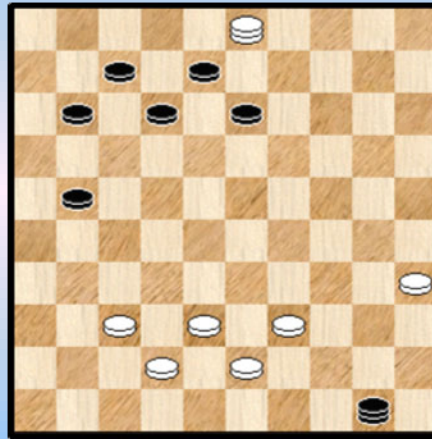

Diagram 5A

Wat speelt zwart in de diagramstand ?

=> 32. ... 24-30 ? 33. 35x24 19x30 34. 28x19 13x24 35. 45-40 17x28 36. 32x23 11-17
37. 23-19 24x13 38. 40-35 09-14 39. 35x24 en zwart staat erg zwak

=> 32. ... 09-14 33. 35-30 24x35 34. 33-29 14-20 35. 29x09 08-13 36. 09x18 12x23
37. 38-33 + voor wit

=> 32. ... 12-18 ? bepaald niet makkelijk ...
33. 34-29 ! 23x34 34. 39x30 25x34 35. 45-40 34x45 36. 43-39 18x27 37. 32x23 45-50
38. 23-18 13x22 39. 28x06 07-11 40. 06x17 24-29 41. 33x24 50x20 42. 17-12 20-14
43. 37-31 14-37 44. 12-07 37x26 en zwart maakt toch nog remise.

Kortom de beste zwarte zet is :

32. 16-21

Nu zit wit in een lastig parket. Wat te doen ? Het beroeren van de schijven 37 en 45 komt niet in aanmerking. Maar ook aan 34-30 kleeft een groot bezwaar !

33. 34-30 ? 25x34 34. 39x30 24-29 35. 33x24 23-29 36. 24x33 19-23 37. 28x19 17x48 +

Staat wit dan verloren ? Nee, wit beschikt over een reddende hielslag - combinatie :

33. 34-29 ! 23x34 **34.** 39x30 25x34 **35.** 45-40 ! Waarvoor een schijf op 45 al niet kan dienen ☺
35. ... 34x45 **36.** 33-29 24x33 **37.** 28x39 17x28 **38.** 32x03 45-50 **Diagram 5A**

Een stand met gelijk uitzicht voor beide partijen waarbij zwart iets makkelijker staat. Wit denkt er blijkbaar ook zo over want hij besluit naar remise af te wikkelen via een lichte **TT** combinatie :

39. 37-32 **50x48** **40.** 03-25 48x39 **41.** 25x48

Louter voor de formele kant geven we nog de resterende zetten :

41. ... 21-27 **42.** 35-30 11-16 **43.** 48-39 13-18 **44.** 30-25 27-31 **45.** 25-20 31-36
46. 39-11 16-21 **47.** 11x16 36-41 **48.** 20-14 41-46 **49.** 14-09 =

In voorbeeld 6 krijgen we geen TT voorgeschoteld , wel een drieslag waarna een verloren positie opdoemt. Een ver (en niet - Turks) familielid van een TT.

Diagram 6

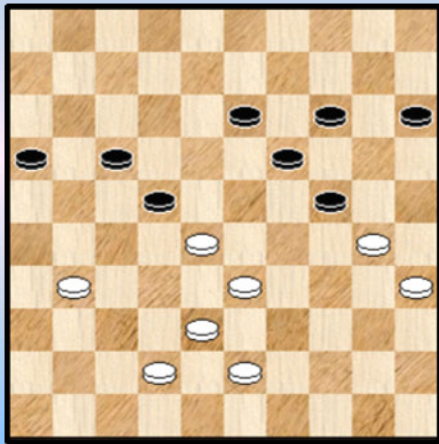
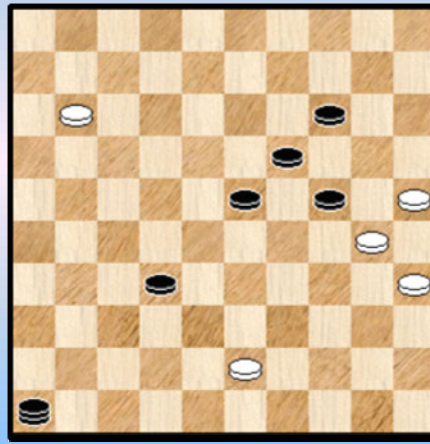

Diagram 6A

Bij elk fragment valt er wel iets specifiek te zeggen. Hier, los van het inhoudelijke (nu ja) , zelfs twee puntjes :

=> Het fragment kan worden beschouwd als een typisch voorbeeld van een stand die geleidelijk aan , ja bijna vanzelfsprekend overgaat in een gewonnen stand. Bij dit alles wordt door beide spelers een hele tijd niks anders gedaan dan de door Flits aangewezen zetten gespeeld. De stand wordt in het begin nog vrij gelijkwaardig gegeven om te eindigen in een compleet verloren positie. Men kan natuurlijk argumenteren dat de diepte bij het berekenen van de beginsituatie onvoldoende was om de stand juist te taxeren en dat de stand dus eigenlijk "slecht" was. Wellicht is dit juist. Anderzijds kennen we allemaal wel eens het gevoel dat een stand mee zit of ook natuurlijk dat een stand tegen zit.

=> Een tweede en eigenlijk erg gekend punt (wegens overdadig voorkomen) : het eindspel is niet bepaald makkelijk. In het eindspel gemaakte fouten hebben de gewoonte dat ze makkelijk uitvergroet (kunnen) worden. De vinger kan op de (dam) wonde worden gelegd. Naar toeschouwers toe en naar latere analyses. En natuurlijk ook en vooral naar het resultaat toe. Dit zal ook hier aan bod komen.

Terug naar de diagramstand waar wit "vrij moeilijk" (zie hierboven) staat.

44. 33-29 24x33 45. 28x39 16-21 46. 31-26 22-28 47. 39-34 21-27 48. 43-39 28-32
49. 30-25 32x43 50. 39x48 15-20 51. 42-38 20-24 52. 34-30 13-18 53. 38-33 18-23
54. 48-43

Beide spelers hebben een "vrijwel onberispelijk" parkoers afgelegd. Bijna steeds de beste zet afgeleverd. En altijd de meest logische. Resultaat is wel dat wit op dit moment volledig verloren staat ! Een gewonnen partij moet natuurlijk nog effectief gewonnen worden.

54. ... 27-32

Zeer terecht laat zwart zich niet overhalen tot het ogenschijnlijk aangewezen 17-22

54. ... 17-22 ? 55. 33-29 !

=> 55. ... 24x33 56. 30-24 19x30 57. 35x24 en dit leidt zonder probleem naar remise

=> Bij het anders slaan heeft wit ietsje meer werk voor de boeg. We pikken er volgende variant uit :

55. ... 23x34 56. 30x39 19-23 57. 39-33 14-19 58. 35-30 24x35 59. 25-20 35-40
60. 20-15 40-44 61. 15-10 44-50 62. 10-04 50x28 63. 04-15 27-32 64. 15-47 28-44
65. 43-39 ! een mooi moment 44x28 66.47-36 =

55. 33-28 Nu heeft het uiteraard geen zin om 33-29 te spelen want na het achteruitslaan loopt zwart gewoon naar dam.

55. ... 32-37 56. 28-22 17x28 57. 26-21 37-41 58. 21-16 41-46 59. 16-11 28-32 **Diagram 6A**

Diagram 6B

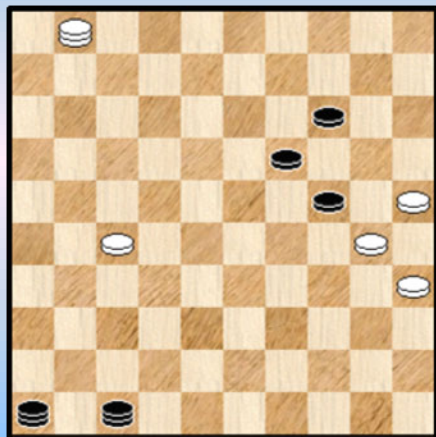
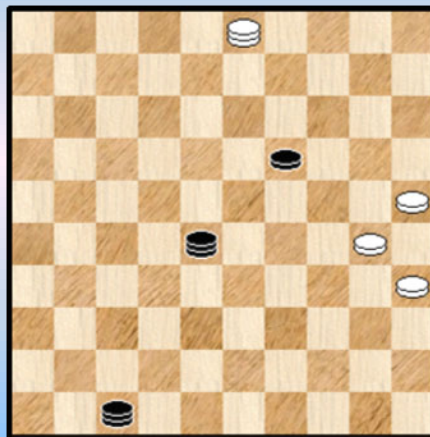

Diagram 6C

Bij wijze van grapje spant zwart nog een kleine valstrik : 60. 11-07 ? 14-20 ! +

60. 11-06 32-37 ?

Zwart gaat in de fout. De zwarte formatie 14-19-23-24 is natuurlijk niet de gemakkelijkste om te hanteren. De enige manier om te winnen voor zwart was : 60. ... 23-29 61. 43-39 32-37 62. 06-01 29-34 63. 01x45 24-29 64. 45x41 46x44 +

61. 43-38 ! een erg vervelende zet voor zwart die hem de overwinning kost. Of kon kosten.

61. ... 37-41 62. 38-32 ?

Ook wit laat het afweten in het zicht van de remisehaven :

62. 06-01 23-28 63. 01-06 28-32 64. 38x27 41-47 65. 06-01 **Diagram 6B** met een remisestand. Zo kan de witte schijf bijvoorbeeld niet aangevallen worden wegens 01-45 gevolgd door 25-20 en 45x20 =

62. ... 41-47 63. 06-01 **A** 46x28 64. 01x03 **Diagram 6C** 64. ... 19-24 !!

Deze zet had zwart zonder twijfel in zijn berekening van de variant na 62. 38-32 over het hoofd gezien. Hij gaf dan ook onmiddellijk op. **0-2**

A Na 32-27 kan zwart op meerdere manieren winnen , we geven er eentje :

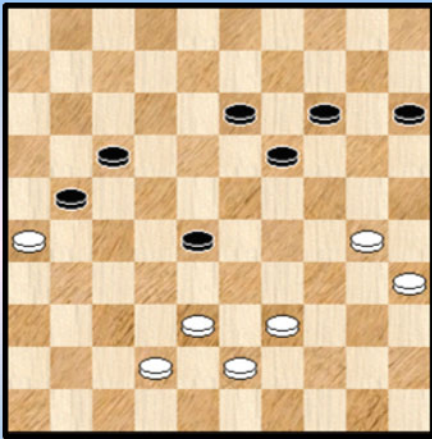
63. 32-27 24-29 64. 27-22 46-37 65. 22-17 37-26 66. 17-11 26-12 67. 06-01 29-33 68. 01x38 47x06 69. 30-24 19x30 70. 35x24 06-22 +

Met dit alles zal een toevallige toeschouwer allicht overtuigd zijn van de moeilijkheidsgraad die nogal wat eindspelen bieden (de PC Blues - lezer hoeft daar niet van overtuigd te worden ☺). Maar ik heb nog een extraatje bewaard. In de beginfase van het eindspel nam ik (gewild) de term "vrijwel onberispelijk" in de mond. Zou er in de loop van de betrokken fase echt geen remisegaatje voor wit hebben ingezeten ?

Wel inderdaad. Maar bepaald niet gemakkelijk om het eruit te halen. Probeer maar even.

Op de volgende bladzijde (om u de gelegenheid te geven niet meteen naar de oplossing te kijken) geven we de aanzet en enkele varianten , niet meer want anders wordt het een bladzijde vol.

Diagram 6D Wat speelt wit ?

In de partij kwam 48. 43-39 waarna de partij vrijwel geruisloos naar zwarte winst evolueert.

Hier kon wit nog het wel bijzonder kleine remisegaatje proberen

:

48. 34-29 !

=> 48. ... 17-22 49. 30-25 Ook met 30-24 kan wit er zelfs komen ! 13-18 50. 43-39 15-20 51. 35-30 19-23 52. 39-34

++ 52. ... 28-32 53. 30-24 32x43 54. 24x15 43-49 55. 25-20 14x25 56. 15-10 =

++ 52. ... 14-19 53. 25x14 19x10 54. 30-25 28-32 55. 38-33 32-37 56. 42x31 27x36 57. 25-20 36-41 58. 20-15 10-14 59. 29-24 41-46 60. 24-19 22-27 61. 19x10 =

=> 48. ... 28-32 49. 30-25 13-18 50. 29-24 19x30 51. 25x34 14-19 52. 35-30 17-22 53. 30-25 19-24 54. 43-39 32x43 55. 39x48 24-30 56. 34-29 30-35 57. 29-24 35-40 X 58. 25-20 40-44 59. 20-14 44-49 60. 14-09 =

X 57. ... 18-23 58. 25-20 23-29 59. 24x33 15x24 60. 33-28 22x33 61. 42-38 33x42 62. 48x37 35-40 63. 37-32 27x38 64. 26-21 40-44 65. 21-17 44-50 66. 17-12 =

Dit zijn uiteraard maar enkele varianten en we hebben ons bij dit alles natuurlijk een heel eind verwijderd van de TT ...

Diagram 7 Waz

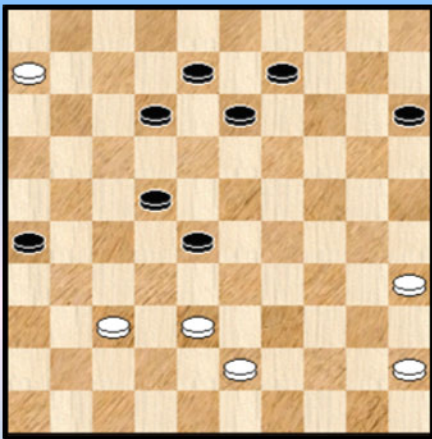

Diagram 8 45-50 ?

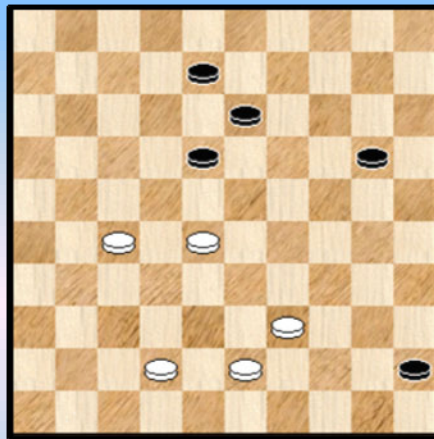

Diagram 7 komt uit de partij **Tanke - Oldenhof**. Na 43. 06-01 ging zwart via een TT naar remise :

43. ... 13-19 ! 44. 01x03 08-12 45. 03x17 22x11 46. 38-32 26-31 47. 32x23 31x42 =

In **Diagram 8** uit de partij **Läätts - Cieslak** kan zwart betrekkelijk eenvoudig winnen door : 49. ... 18-23 50. 28x19 13x24 en nadien 45-50.

Het partijvervolg : 49. ... 45-50 ? 50. 28-23 50x48 51. 23x03 1-1

Diagram 9 Wit sterft in schoonheid Diagram 10 Wit maakt uit

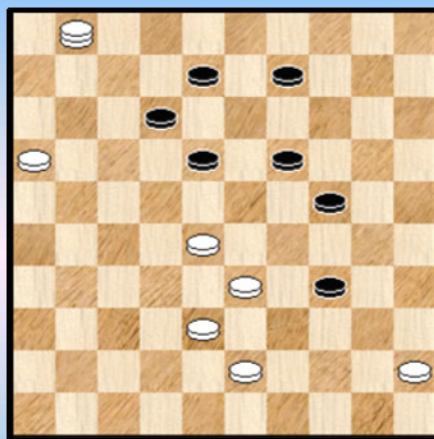
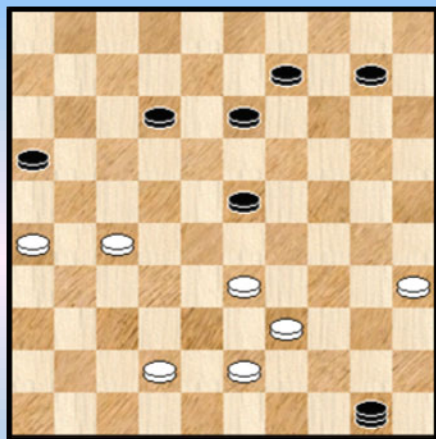

Diagram 9 **Kroon - Bhajan**

Wit staat hopeloos en kiest voor een kort einde. 42. 33-29 **50x48** 43. 29x07 48x01 **0-2**

Diagram 10 **Ramassamy - Arendo**

49. 28-22 18x27 50. **01x03** over schijf 24 **2-0**

Wit moet vooral niet slaan over schijf 19 want dan 50. 01x03 over 19 34-39 ! 51. 03x32 39x37 =

Diagram 11 Wit wint

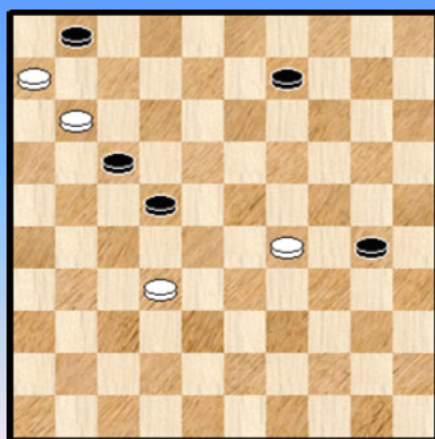

Diagram 12 Waz

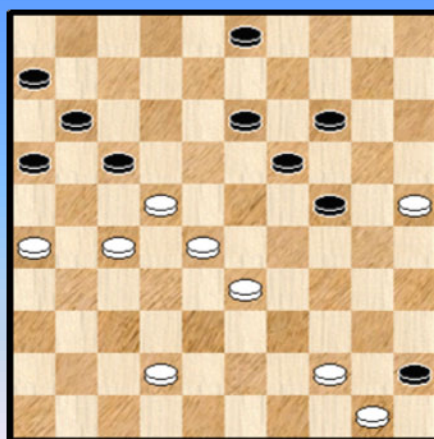

Diagram 11 **Verpoest O. - Van Bouwel**

58. 29-24 ! Het offer is wel nodig 30x19 59. 11-07 01x12 60. 06-01 22-27 wat anders ?

61. **01x03** 27x38 **2-0**

Diagram 12 **Schimmel - Jagram**

Wit staat al een schijf achter en totaal verloren. We geven het partijvervolg : 40. 44-39 24-29

41. 33x24 19x30 42. 25x34 13-18 43. 22x13 17-21 44. 26x17 11x44 45. 50x39 45-50

46. 13-08 **50x48** 47. 08-02 48x25 **0-2**

Diagram 13 **Zijlstra - De Vries T**

43. 43-39 ? 18-22 44. **01x03** over 19 (of 24 ?) 22x44 45. 03x26 44-49 46. 38-33 **1-1**

Winst komt er in de diagramstand via 43. 28-22 21-26 (of ?) 44. 22x31 26x37 45. 38-32 37x28 46. 43-38 en tegen de dreiging 01-06 valt niet veel in te brengen.

Diagram 13 43-39 ?

Diagram 14 Kan wit zich redden ?

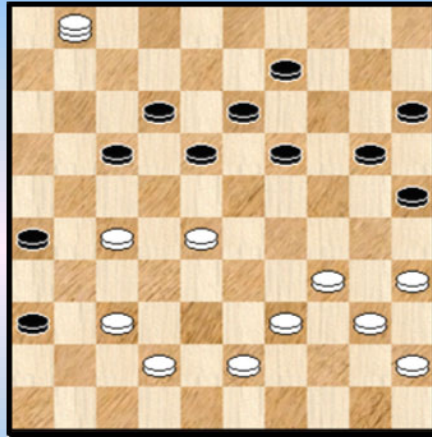

Diagram 14 Kousemaker - Allaart

Een uitweg is er niet meer :

=> 38. ... 18-22 39. 01x03 22x44 40. 03x21 26x17 41. 40x49 13-18 42. 49-44 18-23
 43. 34-29 23x34 44. 35-30 2-0
 => 38. ... 26-31 39. 37x26 18-22 40. 01x03 22x44 41. 40x49 36-41 42. 03x21 +

Diagram 15 Zwart wint

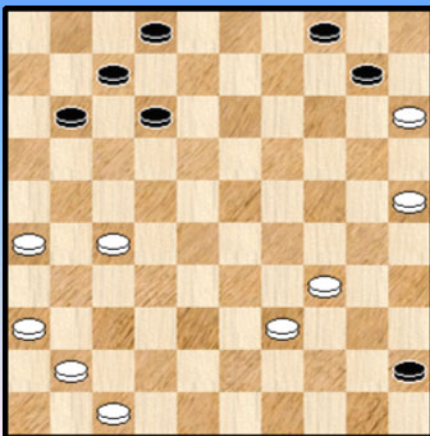

Diagram 16 Zwart remiseert

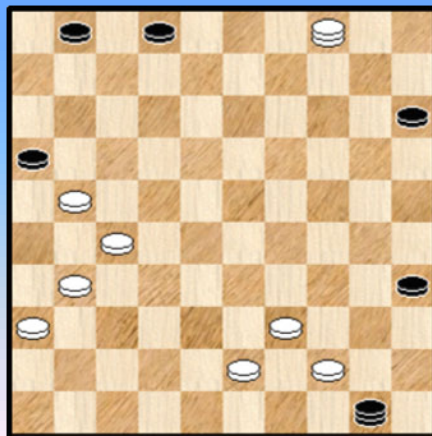

Diagram 15 Tiemensma - Leijenaar

38. ... 45-50 ! 39. 41-37 50x48 40. 36-31 48x30 41. 25x34 en zwart won verder het resterende eindspel.

Het partijverloop ligt voor de hand. Wel kunnen we er aan toevoegen dat zwart niet moet wachten om onmiddellijk dam te nemen. bijvoorbeeld : 38. ... 12-18 ? 39. 39-33 ! en gelet op de witte vangstelling zal zwart niet meer aan winnen toekomen.

Diagram 16 Knipper - Van Beek

Zwart neemt het breed uitgestippelde pad naar remise : 39. ... 35-40 40. 44x35 50x48 41. 43-38 =
 Andere zwarte zetten zijn af te raden, want met 31-26 ! kan zwart kansen creëren.

Diagram 17 Zaz

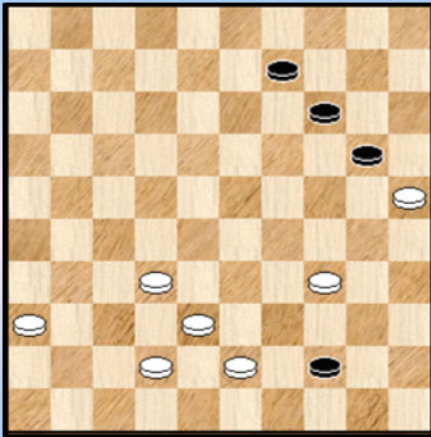

Diagram 17 Vries,de,J. (Joop) - Buijk,W. (Wim)

Partijverloop :

46. ... 44-50

Ook na dam nemen op 49 loopt het remise

47. 43-39 50x48 48. 38-33 48x30 49. 25x34 20-24
1-1

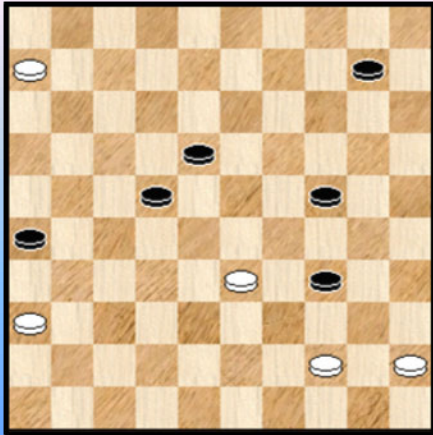
----- o - O - o -----

Diepzee - duiken in de partijen - database 2 - Turkse Tempis 50x47

De tweede TT - reeks komt uit de database door te zoeken op **50x47** (of 01x04). Dit leverde in eerste instantie 4 standen op. Later kwamen er nog standen bij.

In de eerste partij wordt een wereldkampioen het slachtoffer van een TT. Dat gebeurt niet alle dagen, maar het kan dus wel degelijk. En het geeft een leuk fragment.

Diagram 1 Zwart aan zet

Gantwarg - Tsipes.

50. ... 34-39

51. 06-01 ?

Het lijkt niet onlogisch te onderstellen dat Gantwarg de variant 51. 44-40 39x28 52. 06-01 28-32 ! 53. **01x04** 22-27 54. 04x31 26x37 en zwart wint , wou vermijden en dus maar vrij snel wou damhalen in de onderstelling dat zwart (natuurlijk) zou slaan naar 50.

51. ... 39x28 !! (slaan naar 50 geeft inderdaad remise)

52. **01x04** 22-27 53. 04x31 26x37 en wit kan eigenlijk opgeven.

Voor de goede orde geven we nog even de resterende zetten.

54. 36-31 37x26 55. 44-39 26-31 56. 39-34 31-37

57. 34-30 37-42 58. 30-24 42-47 59. 24-19 47-36 60. 19-14 36-04 + voor zwart

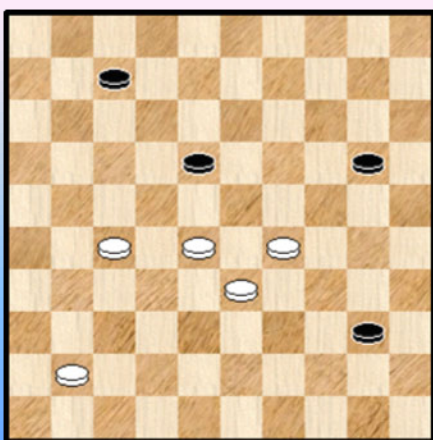
Er blijft natuurlijk een (lichtjes ☺) **prangende** vraag : kon wit na de zet 50. ... 34-39 nog wel aan verlies ontsnappen ?

Hier komt het antwoord : 51. 44-40 39x28

=> En nu niet 52. 06-01 ? 28-32 53. **01x04** 22-27 54. 04x31 26x37 +

=> Maar wel 52. 36-31 ! 26x37 53. 06-01 ! =

Diagram 2 Wit spant en valstrik

Ook fragment 2 kan als erg leuk bestempeld worden. Het gaat om de partij **Diallo - Dieng**. Wit heeft een schijf meer maar moet nog het meest op zijn tellen passen. In de diagramstand spant hij zijn tegenstander een valstrik.

62. 28-22 ! 40-44 63. 22x13 44-50 ?

Na 44-49 is er voor beide partijen geen vuiltje aan de lucht.

64. 13-08 **50x47** 65. 08-02 47x24 66. 02x30 !

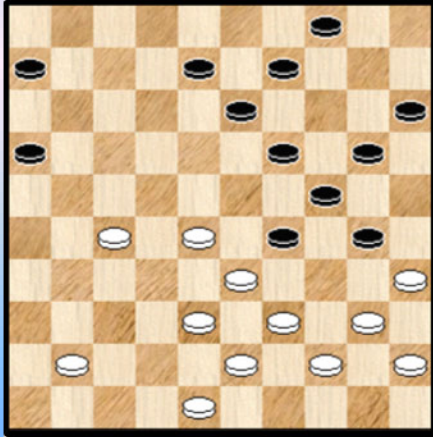
En hier dus vooral niet slaan naar 35 omdat dan de zwarte schijf niet meer naar 26 kan gestuurd worden.

66. ... 07-12

Het resterende eindspelletje stelt voor iemand als Diallo uiteraard geen probleem.

67. 30-25 20-24 68. 25-03 12-18 69. 03-08 24-29 70. 08-03 18-22 71. 03-09 22-28
72. 09-14 28-33 73. 14-20 + 2-0

Diagram 3 08-12 ?

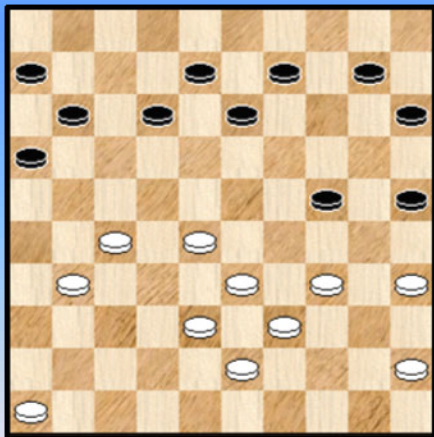

Een kort combinatiefragment uit de partij **Van der Stap - Landsbergen**.

33. ... 08-12 ? 34. 39-34 ! 30x50 35. 28-23 **50x47**
36. 23x03 47x33 37. 03x50 en wit won later.

Ook in een vrij volle stand kan een TT dus voorkomen.

Diagram 4 Wit doet een lokzet

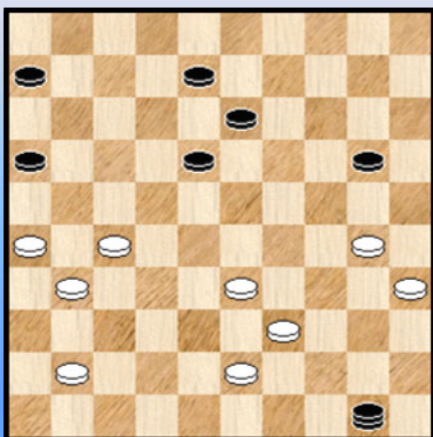
Henriquez - Vrutaal. Het volgend fragment uit de reeks 50x47.

We presenteren de opgave als een lokzet. Het zou natuurlijk ook kunnen dat wit onbewust de loop der dingen, de gang van deze wereld, ons aller lot zeg maar tegemoet gaat 😊. We weten het niet.

32. 46-41 ?! 25-30 !? 33. 34x25 24-29 34. 33x24 16-21
35. 27x18 13x44 36. 45-40 ! 44-50 **A** 37. 38-33 **50x47**
38. 35-30 47x20 39. 25x12 en wit won gemakkelijk.

A 36. ... 44-49 37. 43-39 **49x47** 38. 40-34 47x20 39. 25x12 +

Diagram 5 Zaz

Bremmer - Van Leeuwen

In de diagramstand kan zwart eenvoudig winnen door
40. ... 20-24 41. 30x19 13x24 en de partij is beslist.

Hier komt het partijverloop : 40. ... 20-25 ?
41. 30-24 25-30 42. 24-20 18-22

Zwart ziet dat na 42. ... 30-34 43. 39x30 50x46 44. 30-24 ! remise niet meer te vermijden valt. Met de tekstzet gaat het echter van kwaad tot erger.

43. 27x09 30-34 ? 44. 39x30 **50x47** en zwart gaf op.

We nemen aan dat zwart zich op een of ander manier vergist heeft want aan zijn kennis van het reglement twijfelen we niet. Misschien speelde de tijdnoed wel (1.57/1.59)

Diagram 6 Zaz

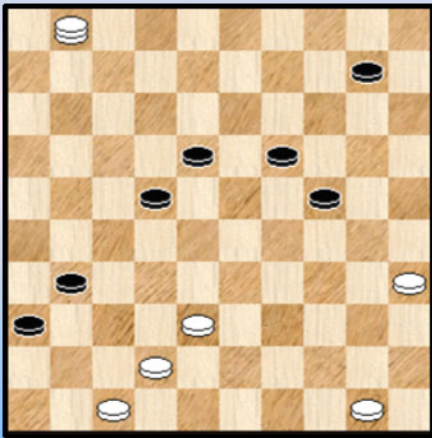
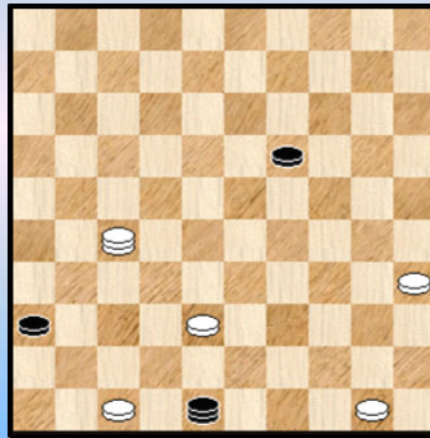

Diagram 6A Eindstand (Zaz)

De Graaf - Buma

Wit heeft zopas 49. 06-01 gespeeld. We volgen het partijverloop :

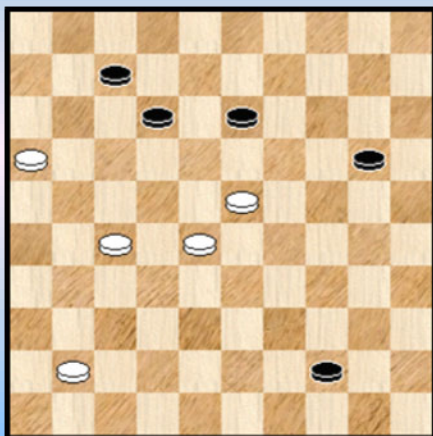
49. ... 31-37 50. 01x04

Anders slaan 50. 01x05 37x48 is beter en geeft remise.

50. ... 37x48 51. 04x27 zie diagram 6A

De stand ziet er pikdonker uit voor zwart en die gaf meteen op. Onterecht want de stand is (analytisch) remise ! We gaan het eindspel niet ontrafelen maar we kunnen twee kenmerken alvast opsommen : de sterke positie van schijf 36, van belang voor 4x2 eindspelen en de wat hinderlijke positie van de witte schijf midden op het bord.

Diagram 7 Zwart wint

Smit - Bor

Dit fragment heeft géén Turkse kenmerken, maar wel een mooi slot en dus nemen we het mee :

51. ... 44-50 52. 16-11 50x47 53. 11x02 12-18 !

54. 02x15 18x29 55. 15x33 47x29 0-2

Diagram 8 37-31 ?

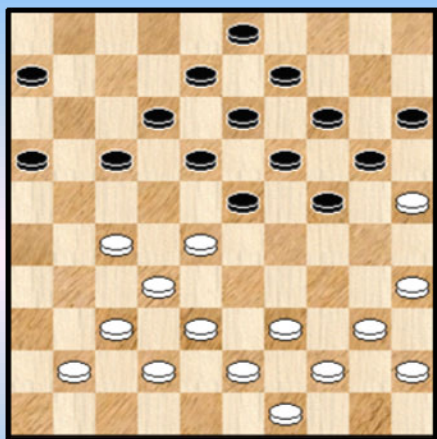

Diagram 8A Waz

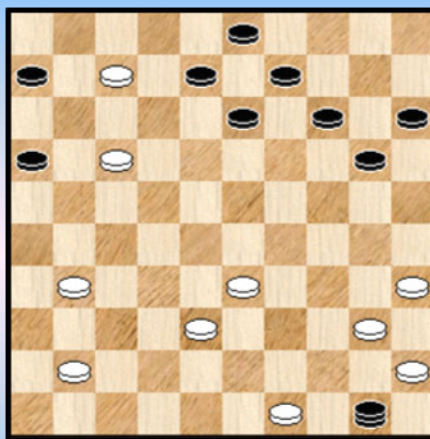

Diagram 8 komt uit de partij **Lohuis - Graas**

Een klassieke stand. Maar daar kan snel verandering in komen. Al draagt wit met zijn volgende zet daar natuurlijk "oerend" hard toe bij. We volgen het partijverloop :

23. 37-31 ? 23-29 !

Goede reactie. Verzekerd zich van schijfwinst of winst.

24. 39-33 18-22 ?

Neemt een combinatie die echter niet zal winnen. Een andere combinatie is wel winnend :

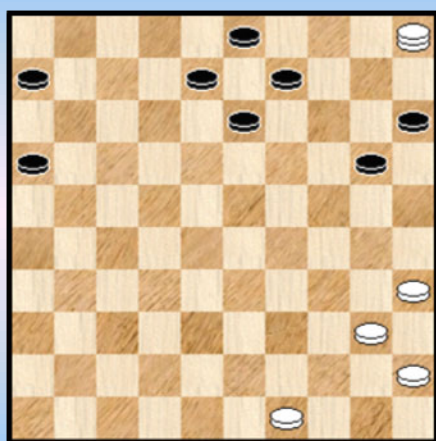
24. ... 16-21 ! **25.** 27x16 17-21 **26.** 16x27 18-22 **27.** 27x07 24-30 **28.** 25x23 08-12

29. 07x18 13x22 **30.** 28x17 19x50 alleen zo slaan wint **31.** 33-29 50x11 +

25. 27x07 24-30 **26.** 25x23 17-22 **27.** 28x17 19x50 zie **diagram 8A**

28. 07-01 ! **50x47** **29.** 17-12 47x07 **30.** 01x05 **diagram 8B**

Diagram 8B Zaz

Omdat de voor ons interessantste fase voorbij is stoppen we hier de analyse.

We vermelden er nog bij dat het veeleer zwart is die voordelig staat en misschien zelfs winstkansen heeft !

De partij eindigde op **1-1**.

----- o - O - o -----

Diepzee - duiken in de partijen - database 3 - Turkse Temp 49x47

De derde TT - reeks komt uit de database door te zoeken op **49x47** (of 02x04). Dit leverde slechts twee standen op. Het gaat niet om echte TT - standen waarin geacht wordt dat de kleur zonder dam wint. Hier trekt de kleur mét dam aan het langste eind.

Bovendien moet hierbij worden aangevuld dat het vrij onregelmatige spelbeelden betreft. We denken niet echt dat dit veralgemeend kan worden en te wijten aan het spelgenre dat aanleiding geeft tot 49x47. We vermoeden dat dit dus een eerder toevallige karakteristiek betreft te wijten aan een te klein percentage van standen.

Diagram 1 Zwart aan zet

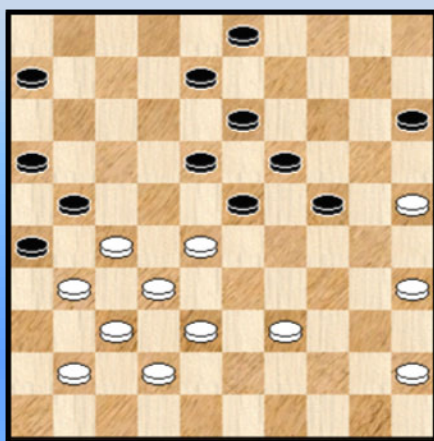
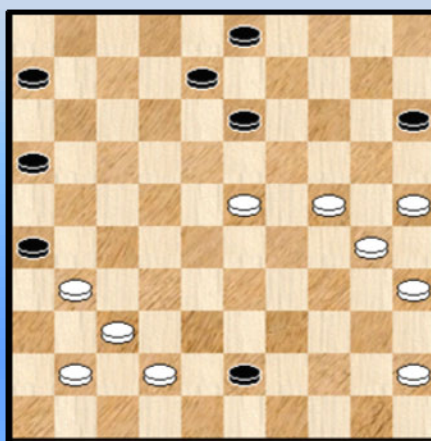

Diagram 1A

Fragment 1 komt uit de partij **De Vries Jakob - Hofman J.**

We spoelen een aantal zetten terug. De stand is (nog) in evenwicht. Zwart besluit (terecht) tot 24-29.

33. ... 24-29 **34.** 39-33 ?

Aangewezen was 39-34 en 45x34. Daarna moet wel afruilen met 15-20 wegens de dreiging 34-30 ! Het witte spel blijft nadien houdbaar.

34. ... 19-24 !

Mogelijks een kleine verrassing voor wit. Inderdaad kan zwart niet **34.** ... 29-34 **35.** 33-29 ! en de zwarte schijf gaat verloren.

35. 28x30 18-23 **36.** 33x24 23-28 **37.** 32x23 21x43 Zie **diagram 1A.**

Zwart heeft een doorbraak. Wit twee schijven meer. De witte stand lijkt echter erg moeilijk hanteerbaar. Op vrijwel alle vlakken. Op verdedigend vlak en ook naar doorbraakkansen toe. In elk geval een vrij moeilijk te beoordelen positie voor beide kleuren.

38. 23-19 ?

Het vraagtekentje is maar een kleintje gezien de beschreven omstandigheden. Iets beter was 31-27.

38. ... 43-49 ?

Onze grabbelton met vraagtekens wordt gretig aangesproken. Sterker was 43-48 ! een zet die alle voordeel voor zwart behoudt. De witte schijven in de linker bordhelft kunnen eigenlijk niet spelen wegens het eventuele dreigende zwarte opkomen van schijf 16.

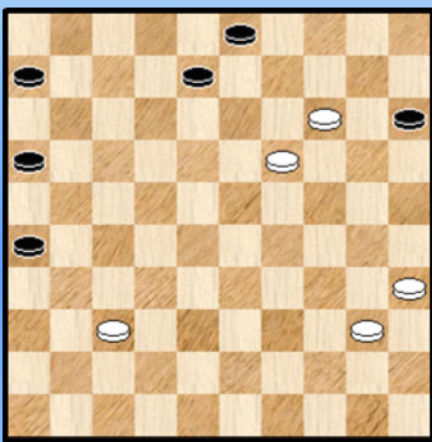
Ook kan niet de logische zet 38. ... 43-48 ! 39. 19-14 ? 03-09 ! 40. 14x12 13-19 41. 24x13 15-20 42. 25x14 48x07 ! Een rondslag over zeven witte stuks.

Wit wordt dus gestuurd naar 39. 24-20 15x24 40. 19-14 13-19 41. 14x23 16-21 ! 42. 30x19 21-27 43. 31x22 26-31 44. 37x26 48x24 45. 35-30 24x35 46. 25-20 03-09 en wit heeft het wel moeilijk maar behoudt remisekansen.)

Na het gespeelde 43-49 kan wit zich op slag van een vrijwel gelijkwaardige remise verzekeren door 19-14 ! Enerzijds dreigt hij onmiddellijk doorbraak via 24-20 enz met doorbraak. Anderzijds kan zwart niet echt 49-32 doen. Hij laat de kans liggen.

39. 42-38 ? 49x47 40. 45-40 (37-32 geeft nauwelijks betere resultaten) 47x20 41. 25x14 13x24 42. 30x19 **Diagram 1B**

Diagram 1B

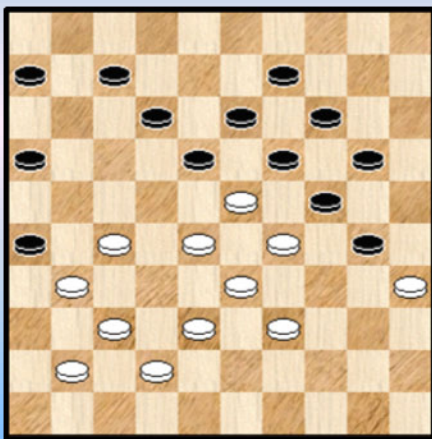
De zwarte dam is gesneuveld en dat wit een schijf minder heeft is op zich niet zo erg. Maar de **resterende stand**, in het bijzonder het schijvenduo 14 en 20 dient niet meer of minder dan als een klein damdrama bestemd te worden. Wit staat verloren.

Ja , de kenmerken van de resterende stand dienen ook in acht genomen te worden bij een combinatieve beslissing...

We geven de resterende zetten zonder commentaar :

42. ... 16-21 43. 35-30 21-27 44. 30-24 27-31 45. 37-32 31-36 46. 24-20 15x13 47. 14-10 36-41 48. 10-05 41-47 49. 40-35 26-31 50. 05-10 31-36 51.32-27 47-38 +

Diagram 2 Zwart aan zet

Het tweede fragment houden we kort. Een **richelstand** uit de partij **Sychev - Schwarzman**.

36. ... 20-25 37. 29x20 18x29 38. 33x24 16-21 39. 27x16 07-11 40. 16x18 13x44 41. 24x04 44-49 42. 20x09 49x47 43. 35x24 47x03

Er blijft een duidelijk gewonnen stand over voor zwart, die verder ook won.

- - - - o - O - o - - - -

Diepzee - duiken in de partijen - database 4 - Turkse Temp 47x49

De vierde reeks TT - standen , dit keer rond **47x49**. Bij het opzoeken in de database had ik een selectie van zowat 20 standen maar bijlange niet allemaal kwamen ze in aanmerking als "TT".

Diagram 1 43-38 ?

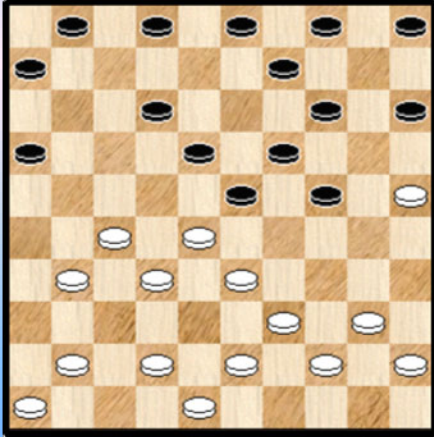
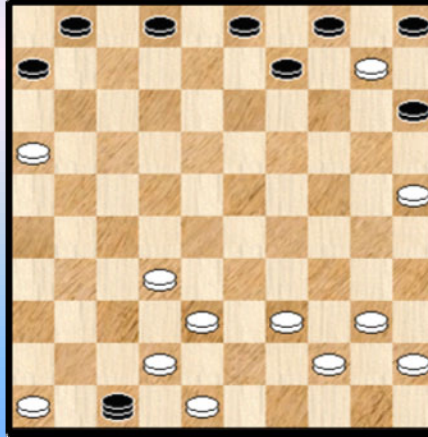

Diagram 1A

In **fragment 1** uit de partij **Dukel - Roozenburg Piet** , zorgt het openstaande veld 10 voor een vervelende verrassing voor wit.

23. 43-38 ? 16-21 **24.** 27x16 24-29 **25.** 33x22 12-18 ! **26.** 28x10 18x47 **Diagram 1A**

De dam zal uiteindelijk (er moet nog een schijf geslagen worden) 2 stukken kosten.
Hoe nu te werk gaan om de dam onschadelijk te maken ?

We volgen eerst de witspeler bij zijn damjacht.

27. 40-34 ? 05x14 **28.** 42-37 **47x49** **29.** 32-27 49x21 **30.** 16x27

Via een TT maakt wit dus de dam onschadelijk. Kostprijs : 1 schijf. Voldoende voor verlies van de partij.

Kon wit het anders aanpakken ? Het vraagteken bij zet 27 van wit laat vermoeden van wel.

27. 39-33 05x14 **28.** 42-37 14-20 **X** **29.** 25x14 09x20 **30.** 44-39 20-24 **31.** 40-34 15-20
32. 46-41 47x36 **33.** 32-27 36x40 **34.** 45x34 =

X **28.** ... 14-19 **29.** 32-28 06-11 **30.** 16x07 01x12 **31.** 44-39 47-36 **32.** 40-34 36-13
33. 37-31 13x36 **34.** 28-22 36x40 **35.** 45x34 =

We kunnen tenslotte nog opmerken dat in **diagram 1** na 42-38 dezelfde damkombinatie mogelijk blijft.
Hierna kan de dam rechtlijnig worden onschadelijk gemaakt, met gelijke stand :

23. 42-38 ? 16-21 **24.** 27x16 24-29 **25.** 33x22 12-18 **26.** 28x10 18x47 **27.** 39-33 05x14
28. 44-39 47-36 **29.** 46-41 36x47 **30.** 40-34 14-20 **31.** 25x14 09x20 **32.** 32-27 20-24
33. 38-32 47x40 **34.** 45x34 =

Diagram 2 41-47 ?

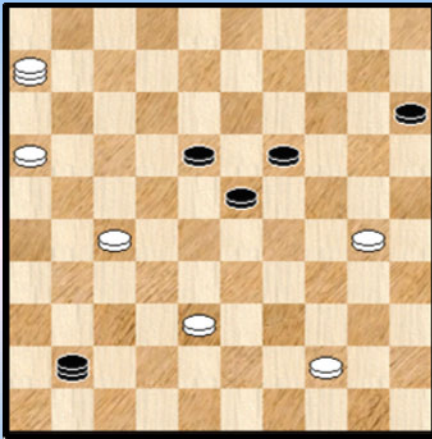
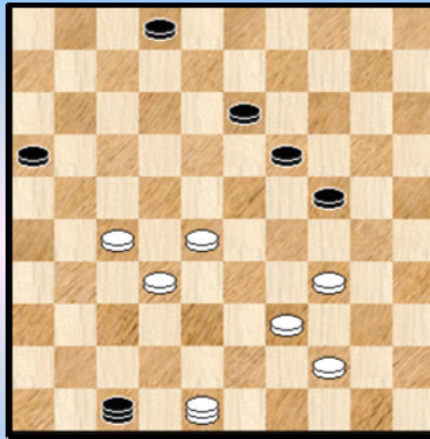

Diagram 3 13-18 ?

Fragmente 2 en 3 zijn kort en combinatief. Zwart gaat telkens in de fout in een wat nadelige stand.

Diagram 2 (Partij **Palmer - Bus**) : 61. ... 41-47 ? 62. 06-22 **47x49** 63. 22x24 49x21 64. 16x27 +

Diagram 3 (**Van Silfhout - Gerritsen**) : 43. ... 13-18 ? 44. 39-33 **47x49** 45. 28-23 19x37 46. 48x26 49x21 47. 26x20 +

Geen echte TT want de Turkse artikelen van het reglement spelen niet. Een beetje een "pseudo - uitgestelde" TT.

Diagram 4 Zwart aan zet

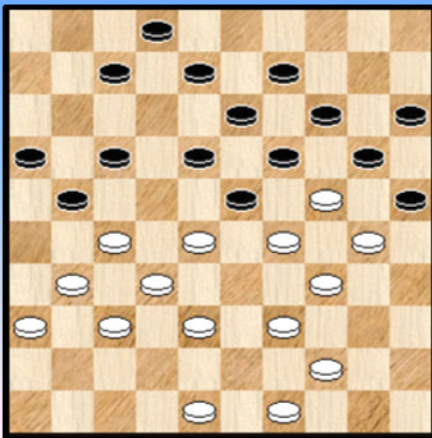
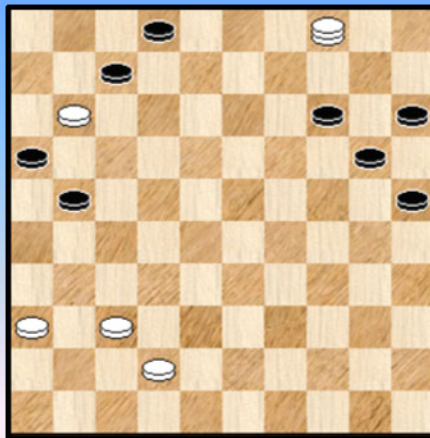

Diagram 4A

Dit soort standen eindigt altijd in brokken. **Van Aalten - Van de Meerendonk**.

Zwart staat moeilijk in **diagram 4**. Penibel. Hij kiest hier wel nog voor de beste :

30. ... 18-22 31. 27x18 13x42 32. 24x04 42-47 33. 29x18 08-12 (Flits spreekt toch een lichte voorkeur uit voor 17-22)

34. 34-29 ! (eerst 49-43 kan ook) 12x43 35. 49x38 **47x49** 36. 48-42 49x27 37. 31x11 en we belanden bij **diagram 4A**.

37. ... 02-08 ? Dit verliest snel. We komen zo dadelijk hier nog even op terug.

38. 11x13 14-19 **A** 39. 13x24 20x29 40. 04-18 29-33 41. 18-22 +

A iets beters (maar niet veel meer) 38. ... 25-30 39. 13-08 30-35 40. 04-22 21-27 41.22x31 35-40 42. 31-22 +

In **diagram 4A** had zwart alleszins meer verdediging in het volgende :

37. ... 25-30 38. 11-06 21-27 39. 04x31 07-11 40. 06x17

Het blijft erg moeilijk te zeggen of deze stand reeds definitief verliest voor zwart. In de praktijk loopt de variant toch vrij rechtlijnig naar dit resultaat. We laten nog even het vervolg van de variant lopen :

40. ... 30-34 41. 31-18 34-39 42. 18-22 39-43 43. 42-38 43x41 44. 36x47 02-08 45. 22-18 20-24 46. 18-01 met winst (zwart moet eerst offeren met 16-21 en wit kan verder de passende diagonalen bezetten).

Diagram 5

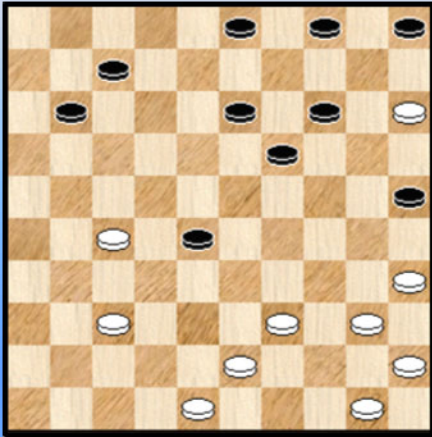
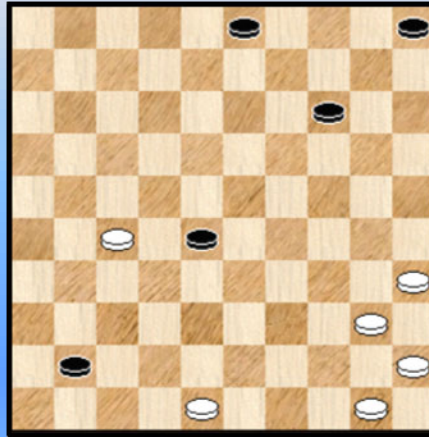

Diagram 5A

We zitten middenin de partij **Spanjer - Heusdens**.

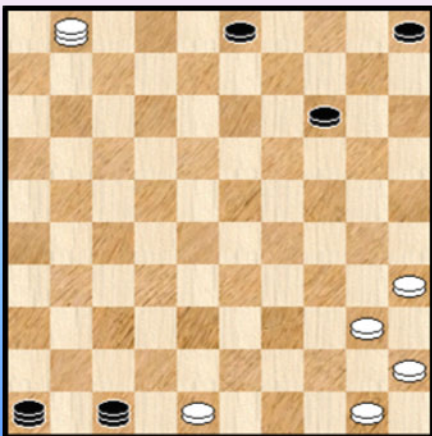
Wit heeft reeds ettelijke malen achter schijf 28 aan gelopen en maakt zich op voor een volgende poging :

27. 43-38 ? 04-10 ! **28.** 15x04 11-17 ! **29.** 04x02 19-24 **30.** 02x30 25x41 **Diagram 5A.**

Heusdens heeft blijkbaar de overblijvende stand (waarin hij 1 schijf minder heeft) als eerder gunstig beoordeeld. Terecht, daar zwart (zoals we nog laten zien) relatief snel aan twee dammen komt. We nemen nog dit (kleine) vervolgstukje mee.

31. 27-21 28-32 32. 21-17 41-47 33. 17-11 32-37 34. 11-06 37-41 35. 06-01 41-46 Zie ook **Diagram 5B.**

Diagram 5B

Het voordelige karakter van de witte stelling staat nu meer expliciet te kijk dan op **Diagram 5A**. Dit gezegd zijnde lijkt de weg naar winst onnoemelijk ver (mocht die er al zijn ...).

Met engelengeduld en een heel klein beetje hulp van de tegenstander zal wit desondanks in deze opdracht slagen !

We gaan niet verder in op deze materie waar de moeilijkheidsgraad (of is het maar schijn ?) ons wat (te) hoog ligt.

Er komen nu twee beknopte fragmenten aan de beurt.

Diagram 6 10-04 ?

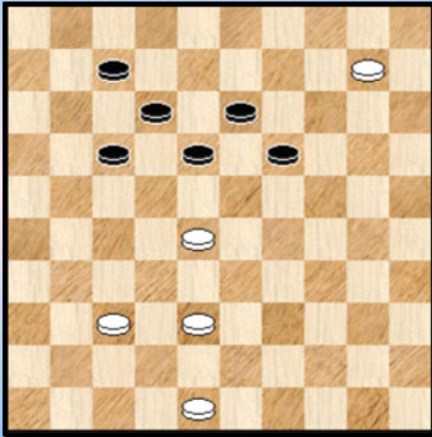

Diagram 7 Wit aan zet

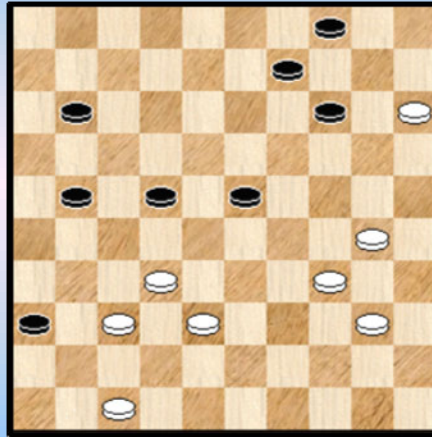

Diagram 6 : In een gewonnen stand gaat wit in de fout : **49.** 10-04 ? 18-23 **50.** **04x02** 23x41 =
Uit de partij **Delmotte - Maggiori**.

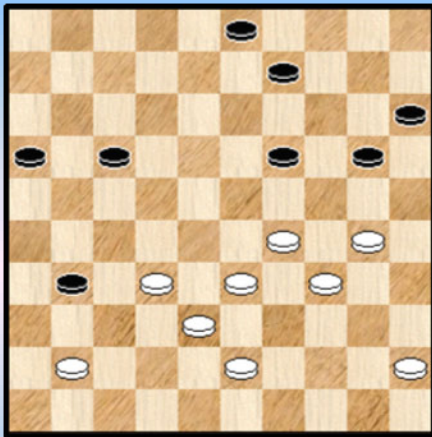
Diagram 7 : Het fragment stamt uit de partij **Van Mastrigt - Vander Kooij**.
Wit voelde zich al enige zetten onder druk en besloot via een TT (we zien even door de vingers dat zwart ook naar 44 kan slaan , een minder goede zet trouwens) naar remise af te wikkelen :

51. 47-41 36x47 **52.** 15-10 **47x49** **53.** 10x06 49x27 **54.** 06-01 =

We noteren ook nog het volgende :

51. 30-24 09-13 **52.** 47-41 36x47 **53.** 15-10 47x20 **54.** 10x06 =

Diagram 8

Postema - Schaaf.

Wit heeft zopas 47-41 ! gespeeld.
Zwart moet dus eens goed kijken of schijf 31 wel mag bewegen.

Na 31-37 moet zwart toch wel enigszins op zijn tellen passen :

35. ... 31-37 **36.** 43-39 37x46 **37.** 30-25 46x23
38. 29x18 20-24 **39.** 38-32 16-21 **40.** 32-28 15-20
41. 25x23 21-26 en zwart kan naar remise.

35. ... 31-36 ? Een duidelijk aanwijsbare foutzet.

36. 45-40 36x47 **37.** 29-24 20x29 **38.** 33x04 **47x49** **39.** 04-27 49x38 **40.** 32x43 +

Om het fragment af te sluiten bekijken we nog eens de 2 andere zwarte antwoorden in het diagram :

35. ... 20-24 **36.** 29x20 15x35 **37.** 41-36 09-13 **38.** 36x27 35-40 **39.** 33-28 40x29 **40.** 43-39 =
35. ... 19-23 **36.** 29x18 31-37 **37.** 18-13 37x48 **38.** 13x04 20-24 **39.** 30x19 48x08 met voordelige stand voor zwart maar wel remise.

Fragment 9 brengt ons een interessante doorbraakpoging. Op het einde spelen TT - effecten. De partij **Fung - Huybrechts**.

Diagram 9 Zwart aan zet

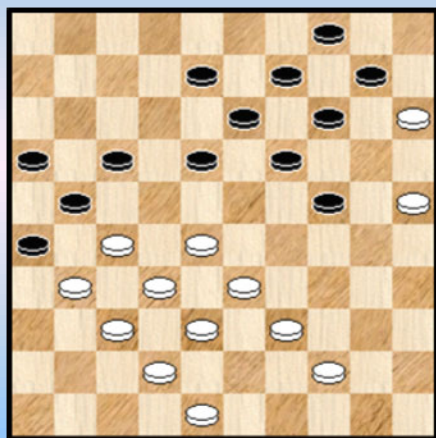
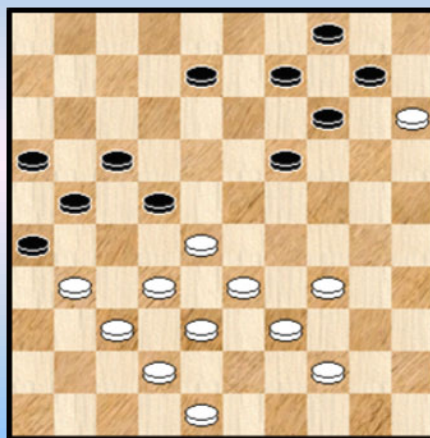

Diagram 9A Waz

In de diagramstand mag zwart niet onmiddellijk een doorbraak proberen te forceren met

33. ... 18-22 ? 34. 27x18 13x22 35. 31-27 22x31 36. 25-20 14x25 37. 28-22 17x28 38. 32x12 + voor wit.

Mogelijks voelt zwart zich niet bepaald op zijn gemak. 18-23 kan inderdaad niet wegens 27-22 + Na (het aangewezen) 17-22 kan wit echter niks bereiken. We geven één enkele variant :

33. ... 17-22 34. 28x17 21x12 35. 32-28 12-17 36. 37-32 26x37 37. 42x31 24-29 38. 33x24 19x30 39. 25x34 18-22 40. 27x18 13x42 41. 48x37 =

Zwart kiest een radicale oplossing voor zijn (vermeende) problemen.

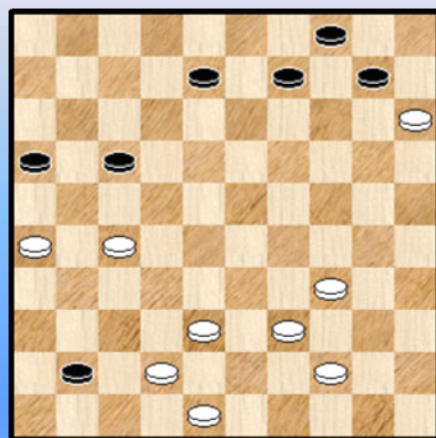
33. ... 24-30 34. 25x34 18-22 35. 27x18 13x22 Zie **diagram 9A**

36. 28-23

Toch nog iets sterker blijkt de volgende witte voortzetting :

36. 34-29 08-12 37. 28-23 19x28 38. 32x23 09-13 (vooral niet 21-17 natuurlijk)
39. 39-34 ! 13-19 40. 44-39 19x28 41. 38-32 12-18 (moet wel) 42. 32x12 17x08
43. 29-23 21-27 44. 33-29 27x36 45. 23-19 14x23 46. 29x27) In deze stelling komt zwart niet meer aan een doorbraak toe. Wellicht kan hij toch remise houden.

Diagram 9B Waz

36. ... 19x28 37. 32x23 21-27 38. 33-29 27x36 39. 23-19 14x23 40. 29x27 26-31 41. 37x26 36-41

Zie **diagram 9B**.

Zwart staat nu 2 schijven achter maar heeft wel een doorbraak. De stand moet eigenlijk als volkomen in evenwicht worden beoordeeld.

De specifieke opstelling van de zwarte schijven laten altijd meerslagfinesses toe.

Zo kan wit hier perfekt naar remise afwikkelen via

42. 42-37 41x43 43. 48-42 !
=> 43. ... 43-48 44. 26-21 ! 48x49 45. 21x05 =
=> 43. ... 43-49 44. 26-21 ! 49x48 45. 21x05 =

Wit kiest een andere weg , eveneens valabel.

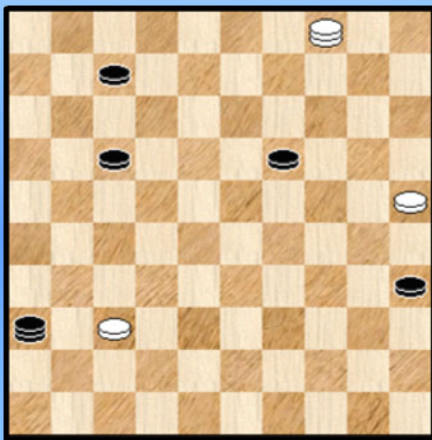
42. 48-43 41-47

Andere mogelijkheden :

=> 42. ... 41-46 ? 43. 27-22 ! 17x28 44.42-37 46x32 45. 38x27 en wit lijkt dit te gaan winnen.
=> 42. ... 17-22 ! 43. 27x18 41-46 (op43. ... 41-47 opnieuw 44. 42-37 **47x49** 45. 18-12 49x41
46. 12x05 =) 44. 44-40 allicht remise met hier echter duidelijk voordeel voor zwart.

43. 42-37 **47x49** 44. 26-21 ! (niet 44. 37-32 ?) 49x41 45. 21x05 =

Diagram 10 37-31 ?

Cherkasov - Gorbochov

Een heel kort fragment :

56. 37-31 ? (04-10 geeft makkelijk remise) 36x13 !! +
57. **04x02** 19-24 58. 02x30 35x24 +

Een gave mini TD1.

Diagram 11 43-39 ?

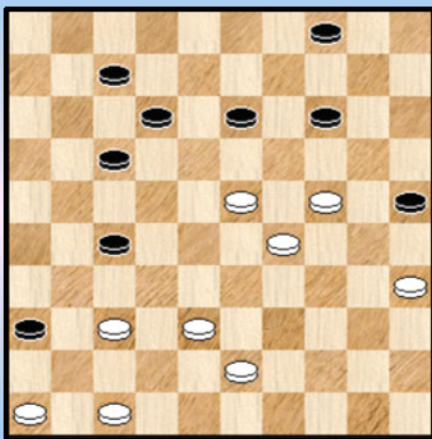
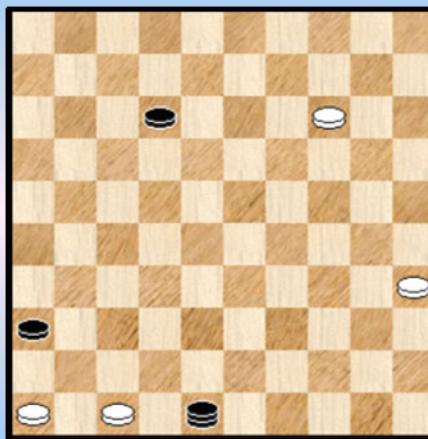

Diagram 11A Zwart aan zet

Schwarzman - Vipulis.

Wit staat wat gemakkelijker en voordeliger. Niet in grote mate maar toch wel voelbaar en ook aantoonbaar. Met zijn volgende zet laat wit evenwel een combinatie open. Combinatie die niet meer dan remise geeft, kortom een remise - combinatie.

Vaak wordt als definitie van een remise combinatie gegeven : een combinatie vanuit een mindere of slechte stand gespeeld die remise oplevert.

Een meer volledige definitie zou kunnen zijn : een combinatie vanuit een mindere of slechte stand gespeeld die remise oplevert ofwel ook een combinatie uitgevoerd tegen een wereldkampioen en die remise oplevert ☺ .

37. 43-39 ? 14-20 38. 24x15 04-10 39. 15x04 27-31 40. **04x02** 31x24 !

Natuurlijk niet 40. ... 31x44 ? 41. 35-30 25x34 42. 29x49 +

Het gaat helemaal niet om een echte TT want er komt geen Turks effect bij kijken. De witte dam blijft echter wel aan slag !

41. 02x30 25x43 42. 23-19 43-48 43. 19-14 Zie **Diagram 11A** 48-37 ! 44. 47-42 !
Schwarzman laat het grapje 44. 14-09 ? 37-31 ! 45. 09-04 + aan zich voorbijgaan.

44. ... 37x48 45. 14-10 12-18 =

Uitstapje nummer 12 resulteert in bijkomend diagram.

Diagram 12 Wat speelt zit ?

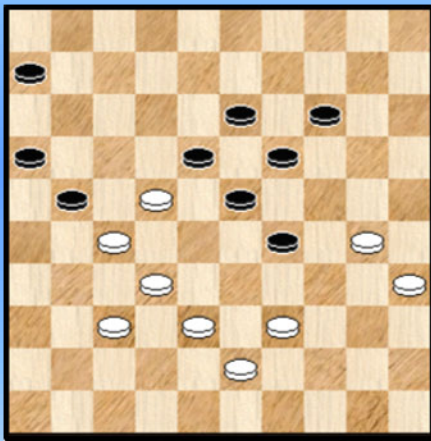
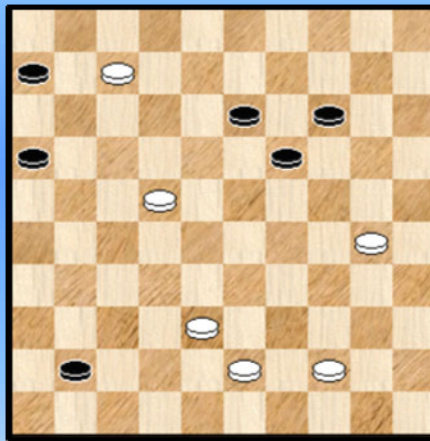

Diagram 12A stand na 48. 12-07

De partij **Van Oosterhout - Van Bronswijk**.

Wit aan zet, De stand moet als gelijkwaardig beoordeeld worden. Wit moet natuurlijk rekening houden met het eventuele 21x41.

45. 39-34 ?

Een fout van toch wel ernstige aard. Aangewezen was :

45. 30-25

=> 45. ... 19-24 ? 46. 37-31 ! met winstkansen voor wit

=> 45. ... 14-20 46. 25x14 19x10 47. 39-33 23-28 48. 32x12 21x41 49. 33x24 =

=> 45. ... 21-26 ? 46. 22-17 met belangrijk voordeel voor wit

=> 45. ... 06-11 46. 37-31 21-26 47. 22-17 26x28 48. 17x06 28-33 49. 39x28 23x21

50. 06-01 19-23 en zonder twijfel remise in het verschiet.

45. ... 29x40 46. 35x44 23-28 47. 32x12 21x41 48. 12-07 Zie **diagram 12A**

De stand , hoewel voordelig voor zwart , is nog steeds binnen de remisegrenzen gesitueerd. Terloops merken we in plaats van 48. 12-07 wit ook eerst kon offeren met 30-24 ! (weliswaar moet ook dan wit oppassen).

48. ... 41-47 49. 07-01

Mogelijks de beste al zou het heel sterk zijn om (enigszins) de gevolgen van 49. 38-32 in te schatten :

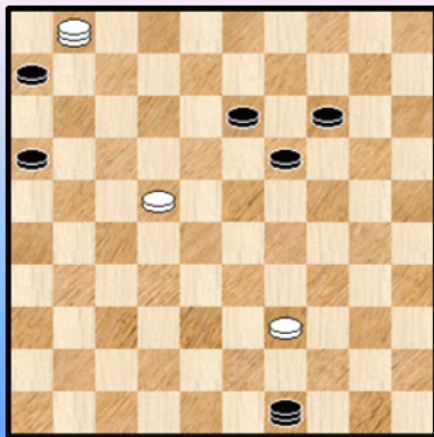
49. 38-32 47-38 50. 07-01 38x24

=> 51. 01-18 24-20 52. 18x04 16-21 53. 32-28 20-15 en wit staat bijzonder moeilijk

=> 51. 32-27 24-15 52. 22-17 15-04 ! en wit lijkt verloren

49. ... **47x49** 50. 01-18 **!?** X 49x27 ! 51. 18x25 27x04 + voor zwart

Diagram 12B Zwart aan zet

X Na 50. 43-39 blijft wit nog steeds binnen de remisegrenzen al zal het behalen ervan niet bepaald een makkie worden.

Omdat dit wat te ver zou afwijken laten we het hierbij. Om echter een aanzet te geven aan de erg leergierige PC Blues - lezers (ja ik weet het , alle PC Blues lezers zijn leergierig ☺) drukken we hier toch het plaatje af als einde van dit fragment.

Hoe stelt wit in **diagram 12B** de remise veilig ?

Diagram 13 Wat speelt wit ?

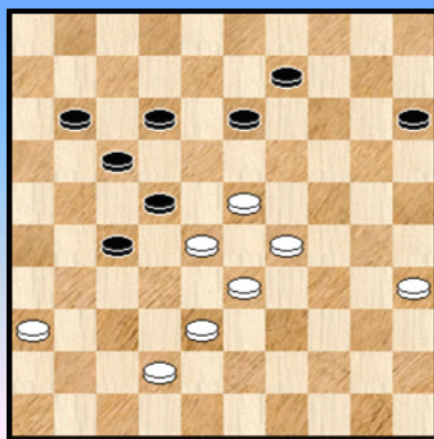
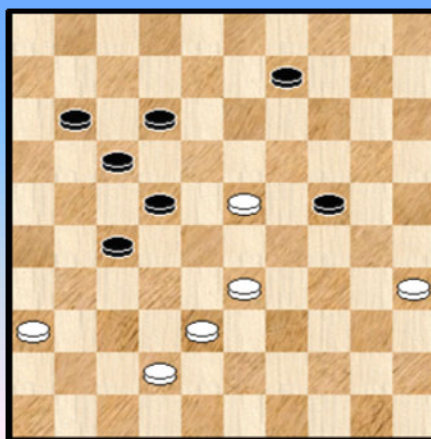

Diagram 13A

We komen bij het volgend fragment. Het komt uit een recente partij (2009) **Stunnenberg - Stolwijk**.

46. 35-30 ?

Na de tekstzet blijft wit de betere stand hebben omdat hij het centrum beheerst maar winst blijft uitgesloten (mits korrekt spel van zwart).

In de diagramstand had wit een beter alternatief in het offer

46. 23-19 ! 13x24 47. 29x20 15x24 48. 28-23 ! Hiermee wordt de stand van **Diagram 13A** bereikt. Een mooie en karaktervolle stand waarin zwart die 1 schijf meer heeft toch wel erg op zijn tellen moet passen.

De beste remisekans voor zwart schuilt nu in : 48. ... 22-28 ! 49. 33x31 09-13 50. 23-19 24-29 51. 19x08 12x03 52. 35-30 en dit zal allicht in remise eindigen.

46. ... 13-18 ?

Op zijn beurt gaat zwart in de fout. Aangewezen was 46. ... 09-14 Hierna kan wit niks meer bereiken getuige volgende varianten :

=> 47. 30-24 ? 13-18 ! en wit heeft niet beter dan 48. 24-19 14-20 49. 29-24 20x29
50. 33x24 18x20 51. 19-13 22x33 52. 38x29 27-31 53. 36x27 12-18 54. 13x22 17x28 =

=> 47. 29-24 Nu zijn 14-20 en 13-18 perfect speelbaar voor zwart , we pikken er nog een andere leuke variant uit :

47. ... 11-16 48. 30-25 (verplicht) 16-21
++ 49. 36-31 27x36 50. 33-29 22x33 51. 24-20 15x24 52. 29x07 =
++ 49. 33-29 22x33 50. 24-20 15x24 51. 29x07 17-22 52. 38x29 22-28 53. 23x32 27x47
54. 29-23 21-27 =

47. 23-19 De aangewezen zet, uiteraard. Zie **diagram 13B**.

Diagram 13B

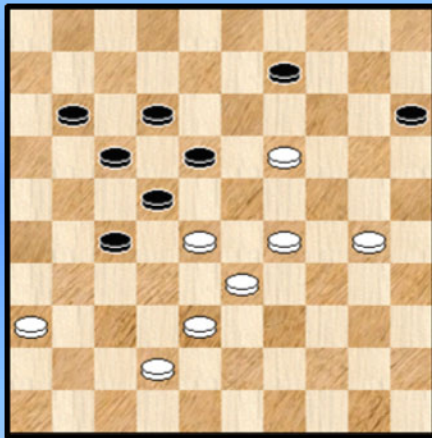
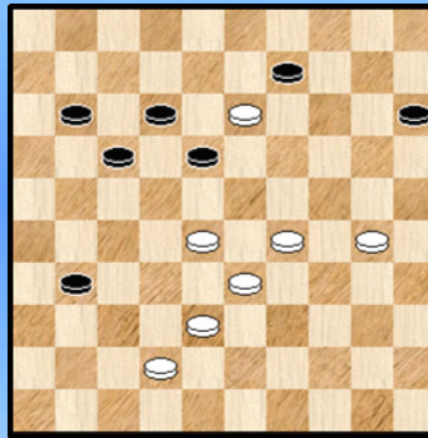

Diagram 13C

Zwart krijgt het nu heel moeilijk.

Naast de tekstzet , die straks aan bod komt, geven we ook één variant van de andere mogelijke zwarte antwoorden :

=> 47. ... 09-13 ? 48. 19x08 12x03 49. 30-24 Nu is 03-09 verboden door 28-23 !§ en na de ruil 27-31 volgt de terugruil naar 47. De resterende stand biedt zwart geen echte remisekansen.

=> 47. ... 11-16 ? 48. 30-25 09-14 (gedwongen) 49. 19x10 15x04 50. 25-20 27-31 gedwongen
51. 36x27 22x31 52. 42-37 31x42 53. 38x47 en geen echte zwarte remise perspectieven.

=> 47. ... 09-14 48. 19x10 15x04 49. 30-24 27-31 of ? 50. 36x27 22x31 51. 42-37 31x42
52. 38x47 en opnieuw biedt dit zwart nauwelijks kansen op remise.

47. ... 27-31 de vierde mogelijkheid die allicht de beste (wedstrijd) kansen biedt aan zwart. Op remise wel te verstaan.

48. 36x27 22x31 49. 19-13 Zie **diagram 13C**

In plaats van de tekstzet lijkt 49. 42-37 31x42 50. 38x47 ook voldoende voor winst. Wat kan er immers nog volgen ?

=> 50. ... 09-13 51. 19x08 12x03 52. 30-25 17-21 53. 25-20 15x24 54. 29x20 03-09
55. 33-29 21-26 56. 28-23 18-22 57. 23-19 +

=> 50. ... 18-22 51. 19-13 09x18 52. 30-25 22-27 53. 25-20 15x24 54. 29x20 +

=> 50. ... 09-14 51. 19x10 15x04 52. 30-24 17-21 53. 24-20 04-10 54. 29-24 21-26

55. 33-29 12-17 56. 24-19 10-15 57. 20-14 +

Nergens lijkt enige ruimte voor de begeerde remise. Moeten we daarom 49. 19-13 van een vraagtekentje voorzien ? Niet echt , alleen maakt wit het zich potentieel ietsje moeilijker. Want in de stand van **diagram 13C** mag wit de winst niet als te vanzelfsprekend gaan beschouwen.

49. ... 17-21 ?

Zwart heeft andere zetten tot zijn beschikking , die we zo dadelijk nog even de revue laten passeren. Met deze zet kiest zwart voor een wel erg atypische , ja vreemde (en trouwens verliezende) oplossing voor zijn problemen. Nu, aan de gekozen oplossing hebben we natuurlijk dit fragment te danken 😊.

50. 13x04

Vooraf niet 50. 13x22 ? 31-36 51. 22-17 X 11x22 52. 28x08 09-13 53. 08x19 36-41 54. 19-13 41-46 en dit geeft ongetwijfeld remise
X 51. 42-37 21-26 =

Waarom ik deze variant vermeld volgt straks nog.

50. ...31-37 (op 50. ...31-36 51. **04x07** 12x01 52. 42-37 +)

51. **04x02** wint ook , maar eleganter gaat het via 51. **04x07** ! 37x48 52. 07x23 48x25 53. 29-24 +

We drukken nog de resterende eindzetten van de partij af , zonder commentaar :

51. ... 37x48 **52.** 30-25 48-37 **53.** 38-32 37-41 **54.** 02-35 15-20 **55.** 25x14 12-18
56. 29-23 18x27 **57.** 35-19 41x23 + **2-0**

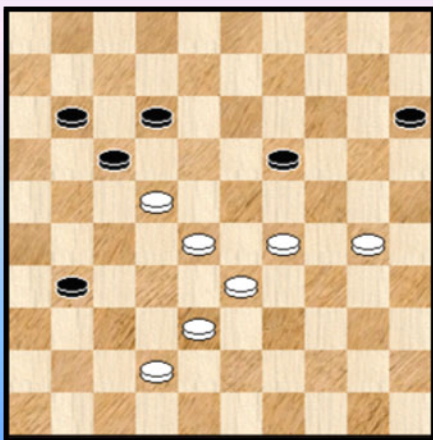
We keren nu nog even terug naar **Diagram 13C**. Andere zetten die in aanmerking kwamen :

=> 49. ... 18-22 50. 13x04 31-36 51. 04x27 36-41 52. 42-37 ! 41x25 53. 27-16 17-21
54. 16x18 25-30 55. 38-32 15-20 56. 18-23 30-35 57. 33-28 21-26 ! +

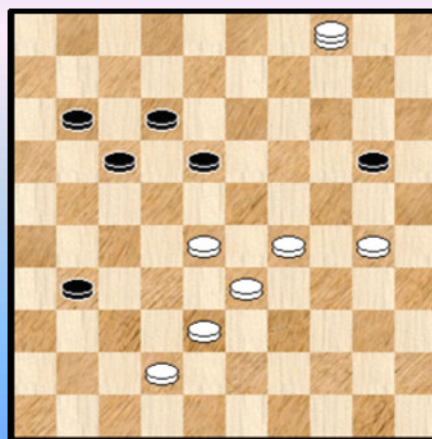
=> 49. ... 11-16 50. 13x11 16x07 51. 42-37 31x42 52. 38x47 en wint gemakkelijk.

=> 49. ... 09-14 50. 13x22 14-19 ! **Diagram 13D**. In deze variant gaat de winst zeker niet vanzelf. Van de vier mogelijkheden blijkt slechts één ervan in winst te resulteren :

(Analyse) Diagram 13D

(Analyse) Diagram 13E

++ 51. 42-37 31x42 52. 38x47 15-20 53. 30-25 20-24 54. 29x20 19-23 55. 28x19 17x39
56. 20-14 12-18 57. 14-10 18-22 58. 10-04 22-28 59. 04-27 39-44 60. 27-49 44-50

61. 19-14 en wit wint hier zonder (al te) veel moeite.

++ 51. 30-25 31-36 52. 42-37 19-24 53. 29x20 15x24 54. 38-32 11-16 55. 22x11 16x07
56. 28-23 12-17 57. 23-18 17-21 58. 18-13 21-26 59. 13-09 26-31 60. 37x26 36-41
61. 09-04 41-46 62. 33-28 07-12 ! en remise is niet te vermijden.

++ 51. 38-32 31-36 52. 42-37 15-20 53. 30-25 20-24 54. 29x20 19-23 55. 28x19 17x39 =

++ 51. 29-23 31-36 52. 23x14 15-20 ! 53. 14x25 36-41 =

Beslist niet zó eenvoudig voor wit om hier de winst uit te halen.

=> De laatste mogelijkheid voor zwart. Tevens een bewijs dat men een bepaalde stand, en de mogelijkheden die erin vervat zijn, niet te snel moet onderschatten.

49. ... 15-20 ! 50. 13x04 **Diagram 13E**

50. ... 31-37 ! **Y3** 51. 42x31 **Y2** 20-25 52. 04x22 **Y1** 25x43 met remise via een Napoleon !

Y1 52. 04x27 25x21 remise

Y2 51. 04x36 37x48 52. 30-24 of ? 48-37 53. 24x15 37x40 =

Y3 Zwart moet hier noch 31-36 noch 20-25 spelen :

++ 50. ... 20-25 51. 04x36 25x43 52. 42-38 43x32 53. 36-41 +

++ 50. ... 31-36 51. 04x27 36-41 52. 42-37 41x25 53. 27-16 ! +

Moeten we hieruit besluiten dat zwart in diagram 13C na 49. 19-13 alsnog remise kan halen, namelijk met 15-20 ! ? Neen ... want op zet 50 kan en moet wit anders slaan (en dus niet naar dam slaan !):

50. 13x22 ! 09-13 **Z1** 51. 29-23 31-36 52. 42-37 20-25 53. 30-24 +

Z1 50. ... 20-25 51. 30-24 09-13 52. 29-23 +

Alles samen een vrij uitgebreid maar wel leuk fragment.

Diagram 14 Zwart start een WHA

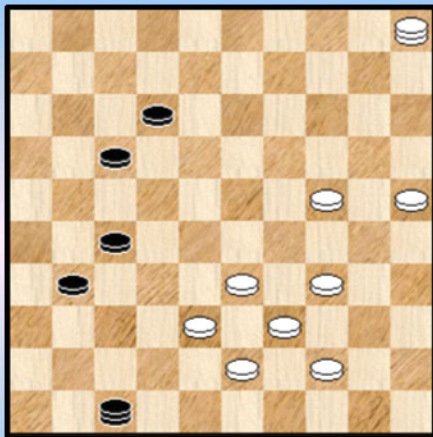

Diagram 15 Wat speelt zwart ?

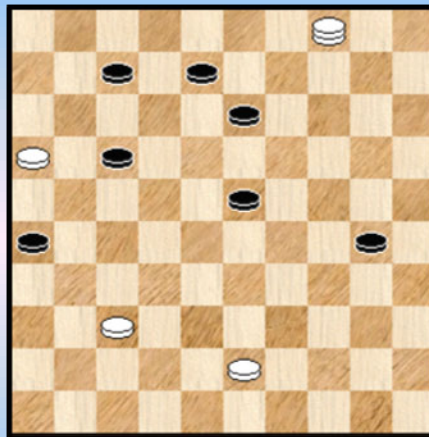

Diagram 14 Jansen - Verschuere D.

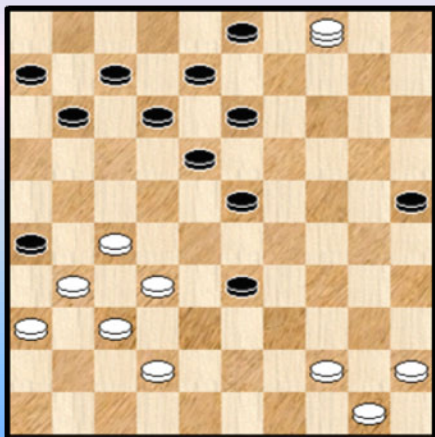
Zwart staat verloren. Zonder meer. Geen reden echter om niet te besluiten tot een wanhoopsactie. Meteen de verklaring van de opgave tekst. Er was inderdaad iets te weinig plaats boven het diagram.

50. ... 27-32 51. 05x26 17-22 52. 26x03 22-28 53. 33x22 **47x49** 54. 24-20 49x04 55. 03-17 04-10
56. 20-15 10-14 57. 39-33 14-23 58. 17-08 **2-0**

Diagram 15 Luteijn - Bakker

In **diagram 15** moet zwart de juiste zet kiezen en dat is **54**. ... 30-35
 Al andere keuzes verliezen snel. In de partij vervolgde zwart korrek om nadien alsnog in het eindspel te verliezen.

Diagram 16 11-17 ?

Poepjes-Koopman - Nicolai

30. ... 11-17 ? **31.** 42-38 ! 33x42 **32.** 37x48 26x28
33. 27-22 18x27 **34.** 04x02 27-32 **35.** 02x35 32-37
36. 44-39 03-08 **37.** 35x02 28-32 **38.** 02-16 **2-0**

Een andere vraag is : kon zwart zich in de diagramstand - en gelet op de dreiging 04-15 - nog wel redden ?

Het blijkt van wel : **30.** ... 11-16 ! **31.** 04-15 ? 33-39
32. 44x33 16-21 **33.** 27x16 23-28 **34.** 32x23 18x47 met voordeel voor zwart.

Diagram 17 : uit de partij **Terpstra - Lemstra**. We volgen het partijverloop :

Diagram 17 Zaz

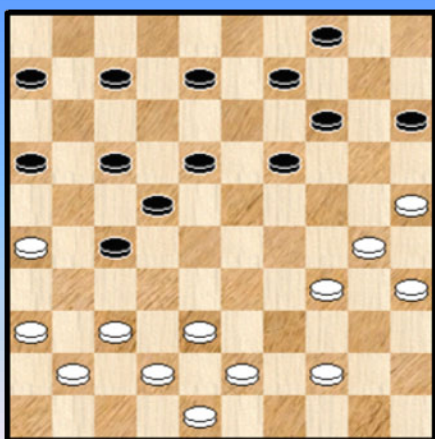
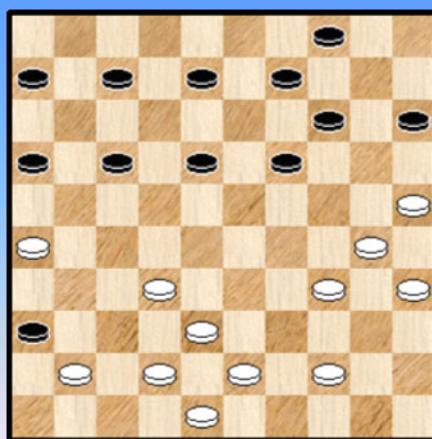

Diagram 17A Waz

29. ... 27-31 Zwart besluit om wit even aan de (dam) tand te voelen.
30. 36x27 22x31 **31.** 37-32 ?

Verboden was : **31.** 41-36 ? 07-12 **32.** 36x27 17-21 **33.** 26x17 12x41 **34.** 42-37 41x32
35. 38x27 08-12 **36.** 48-42 12-17 **37.** 42-37 17-21 **38.** 37-32 06-11 +
 Met **31.** 26-21 ! had wit echter het evenwicht kunnen behouden.

31. ... 31-36 Zie **diagram 17A** **32.** 42-37 ?
 Na **32.** 41-37 07-12 zal wit het ook erg moeilijk krijgen. Toch te verkiezen boven de tekstzet.

32. ... 36x47 **33.** 26-21 **47x49** **34.** 21x03

Wit is een doodlopend straatje gesukkeld. Ook slaan naar veld 1 lost niks op. We geven nog de rest van de partij zonder commentaar :

34. ... 49x27 **35.** 25-20 14x34 **36.** 03x01 34-39 **37.** 01-40 39-44 **38.** 40x21 16x27
39. 35-30 06-11 **40.** 30-24 11-17 **41.** 48-43 17-22 **42.** 43-39 04-09 **43.** 39-34 22-28
44. 34-30 28-33 **0-2**

Diagram 18 30-25 ?

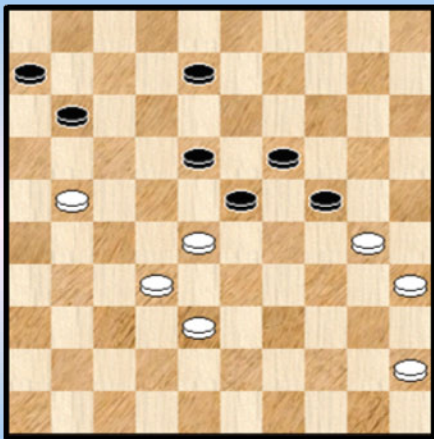
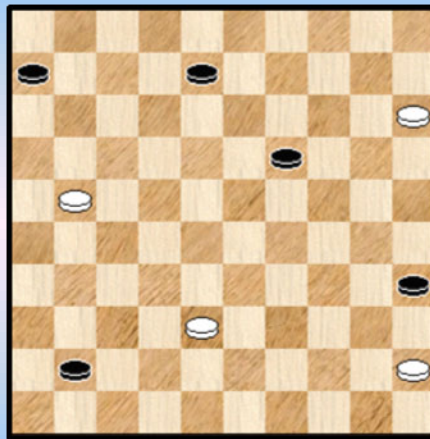

Diagram 18A Zaz

Van Lien - Helmond

48. 30-25 ?

Voor dit laatste fragment hebben we de stand heel wat teruggespoeld. Dat mag ook al eens. In **diagram 18** wordt de beslissende (analytische) fout gemaakt. We volgen het partijverloop.

Als volgt wordt het hier(nog) remise : 48. 21-16

=> 48. ... 08-12 49. 16x07 12x01 50. 28-22 18x27 51. 32x21 =

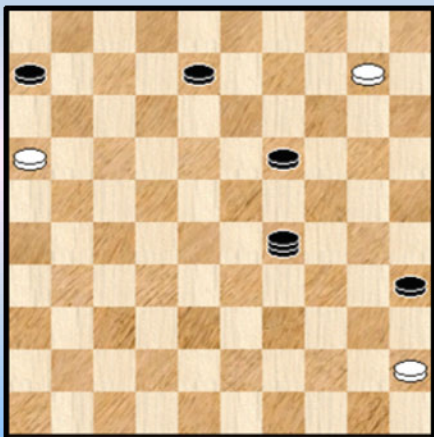
=> 48. ... 11-17 49. 38-33

++ 49. ... 08-13 50. 45-40 23-29 51. 28-23 =

++ 49. ... 08-12 50. 45-40 06-11 51. 16x07 12x01 52. 40-34 01-07 53. 30-25 07-11 54. 32-27 23x21 55. 34-29 =

48. ... 18-22 49. 28x17 11x22 50. 35-30 24x35 51. 25-20 22-28 52. 32-27 28-32 53. 38-33 32-37 54. 20-15 37-41 55. 33-28 23x32 56. 27x38 **Diagram 18A**

Diagram 18B Zaz

56. ... 41-47 57. 21-16 47x29 58. 15-10

Diagram 18B

Met 58. 06-11 kan zwart naar een winnende 4x2 afwikkelen maar terecht kiest hij voor een andere oplossing. Veel leuker én eleganter :

58. ... 08-13 ! 59. 16-11 * 06x17 60. 10-04 29-07 !

61. **04x02** 19-24 62. 02x30 35x24 + 0-2

Een TD1. Mooi.

Diagram 19 Waz

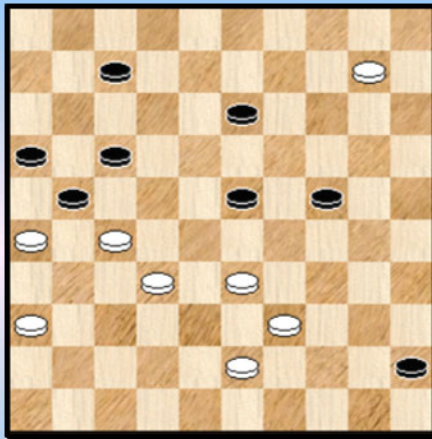

Diagram 19 komt de uit de partij **Selli - Uutma**

Er komt een partijverloop met merkwaardige beslissingen van beide kleuren :

45. 10-04 23-29 ! Ook 24-29 kan

46. **04x02** 29x49 47. 26x17 ?

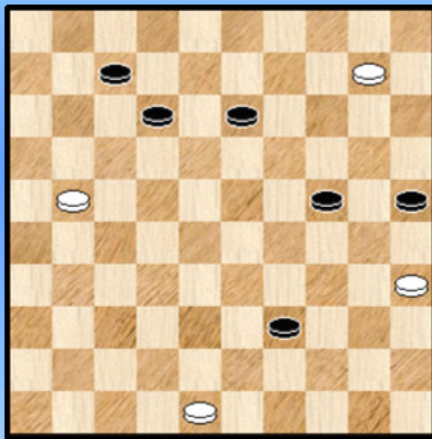
=> Wit slaat verkeerd. Na 47. 02x35 is er geen enkel probleem

47. ... 45-50 ?

=> 47. ... 49-35 48. 02x30 35x21 wint

48. 02x35 1-1

Diagram 20 Waz

We gaan even naar Frankrijk **Kitenge - Januel**
Partijverloop vanaf **diagram 20** :

54. 10-04 12-17 ! 55. **04x02** 39-44 56. 02x30 25x34

Wit kan nu nog net remiseren door 57. 35-30 ! 34x25
58. 21-17 1-1

Diagram 21 Zaz

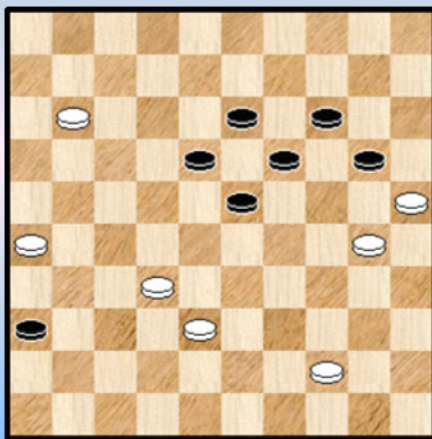

Diagram 21A Zaz

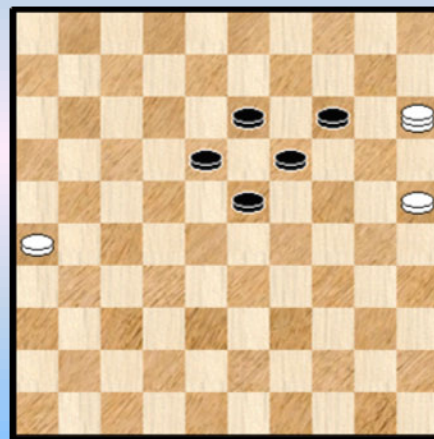

Diagram 21 komt uit **Nga - Shaibakov**

Partijverloop : 48. ... 36-41 49. 11-07 41-47

=> 49. ... 41-46 50. 30-24 46x50 51. 24x15 =

50. 07-02 **47x49** 51. 02-16 49x27 52. 16x15 Zie **diagram 21A**

De stand ziet er wat verontrustend uit maar zwart kan nog vlot naar remise :

52. ... 23-28 53. 15-38 19-24 54. 38x03 28-33 55. 03-21 33-39 56. 21-49 18-22
57. 26-21 22-28 58. 21-16 28-33 1-1

Diagram 22 Zaz

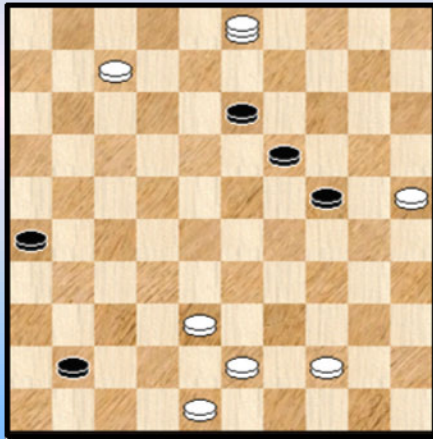
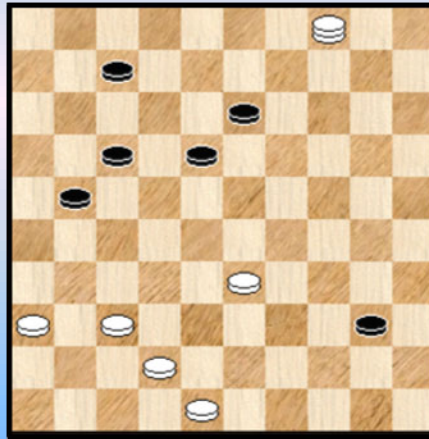

Diagram 23 Waz

Mensinga - Wang

Diagram 22. Zwart is aan zet en staat eigenlijk verloren. Partijverloop :

47. ... 41-47 48. 48-42 26-31 49. 07-02 24-30 ! Zwart zoekt zijn heil in een noodspiong.
50. 25x34 31-37 51. 42x31 47x49 52. 43-39 Een wat prozaïsch - simpele zet die een
overmachtswinst veilig stelt. Daarbij moet wit nog wel wat oppassen maar de 2-0 kwam op het bord.

Boers - Verbunt

Diagram 23. Wit heeft al een dam - zwart nog niet - en heeft groot voordeel.

48. 33-29 ! Een logische en sterke zet, beter ook dan 33-28. Dreigt met 29-23.
48. ... 18-23 !?

Een mooie tegen - aktie die echter wel verliest. Aangewezen was : 48. ... 40-45 en men kan
verifiëren dat 49. 29-23 nu niet meer zal winnen. Weliswaar kan wit met 49. 29-24 vervolgen en het is
zeer onduidelijk on wit dit toch nog kan winnen.

49. 04x02 over schijf 17 ! X 23x34 50. 02-11 naar 16 is nog beter / korter
50. ... 40-45 51. 11-50 34-40 52. 37-32 21-26 53. 42-38 40-44 54. 50x06 45-50
55. 32-28 50x22 56. 06x28 2-0

X Zwart kan ook slaan over schijf 21. Dergelijke slagkeuzes komen al eens voor in het eindspel of in
een bijna - eindspelsituatie en kunnen al eens aanleiding geven tot een verschillende (analytische)
uitslag. Het zorgt vaak voor een moeilijke keuze.

In dit geval maakt heeft het geen verschil naar het resultaat toe, al is de slagkeuze zoals in de partij
gebeurt veruit te verkiezen omdat daar de resterende schijf 21 van zwart erg ongelukkig geparkeerd
staat. We kijken toch even naar de andere slagkeuze :

=> 49. 04x02 (over 21) 23x34 50. 02-16 34-39
++ 51. 16-43 ? 39-44 52. 43-49 17-21 53. 49x16 44-50 =
++ 51. 16-49 >> 51. ... 39-44 52. 42-38 +
>> 51. ... 40-45 52. 37-32 17-21 53. 36-31 45-50
>1 54. 49-44 ? 21-26 55. 44x06 26x28 56. 06x33 50x28 en zwart wint zelfs
>1 54. 31-27 21-26 55. 49-43 ! +

-- -- o - O - o -- --

Diepzee - duiken in de partijen - database 5 - Turkse Tempis - Andere slagen (1)

Andere Turkse Tempis dan de behandelde reeksen 49x47, 47x49, 50x47, 50x48 zijn uiteraard mogelijk maar wellicht zeldzamer. Ik heb er eigenlijk ook niet naar gezocht wegens redenen van "moeilijk opspoorbaar".

Toevalligerwijze kan het uiteraard gebeuren dat bij het doorlopen van de standen toch een Turks Tempo opduikt. Hier komt zo een voorbeeld. We geven het volledige partij - fragment, dus ook een stukje er vóór en een stukje nadien.

Diagram 1 31-26 ?

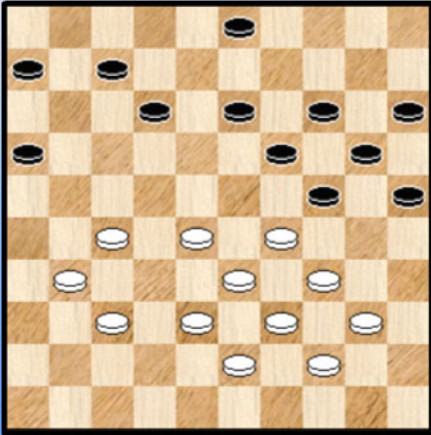
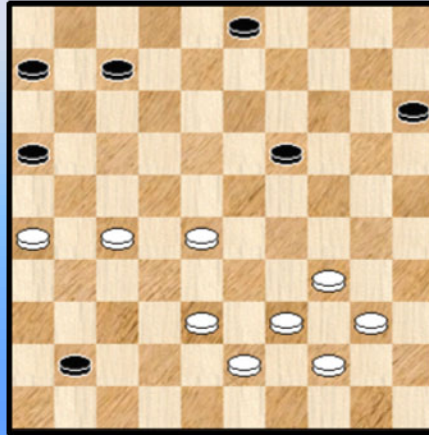

Diagram 1A Zwart aan zet

We bevinden ons middenin de partij **Volosenkin - Mogiljanski**.

36. 31-26 ?

De zwarte stand lijkt niet geschikt voor een doorbraak, maar kijk :

36. ... 25-30 ! 37. 34x25 24-30 38. 25x34 20-24 39. 29x18 12x41
40.33-28 Zie **diagram 1A**

We nemen aan dat zwart voor zijn volgende zet erg veel tijd heeft gebruikt want in aanmerking komen nu drie vrijwel "gelijkwaardige" mogelijke antwoorden :

=> Volgende mogelijkheid valt (na heel wat rekenen) enigszins af :

40. ... 41-47 41. 38-33 47x20 42. 39-33 20x49 43. 34-29 49x21 44. 26x17 19-24 45. 29x20 15x24
46. 44-39 03-08 47. 39-34 07-12 48. 40-35 12x21 49. 28-23 ! = Een rechtlijnige remise variant.

=> 40. ... 41-46 laat zich minder vlot analyseren: Wellicht de beste keuze van de drie voor zwart. We laten bij één enkel stukje variant zonder commentaar :

40. ... 41-46 41. 28-22 07-12 42. 38-33 19-24 met erg lastig spel voor wit, allicht niet blijvend houdbaar.

Voorgaande mogelijkheden en commentaar in acht nemend kan men enigszins begrijpen dat wit kiest voor de derde mogelijkheid. Hij zal hiermee echter een (andere) remise mogelijkheid openzetten.

36. ... 19-23 41.28x19 41-47 42. 38-32 47-41 Zie **Diagram 1B** 43. 40-35 ! **41x38**

Een TT over 4 schijven, een TT4 dus.

44. 19-14 38x21 45. 26x17 07-11 **Diagram 1C**. Hierna moet remise een feit worden.

46. 17-12 ?

Het loopt toch nog fout voor wit. Nodig was : 46. 35-30 11x22 47. 30-24 22-28 48. 24-20 15x24 49. 14-10 28-32 50. 10-04 32-37 (de beste) 51. 04-13 24-29 52. 13-18 en de overblijvende 4 om 2 stand is remise.

Diagram 1B 40-35 !

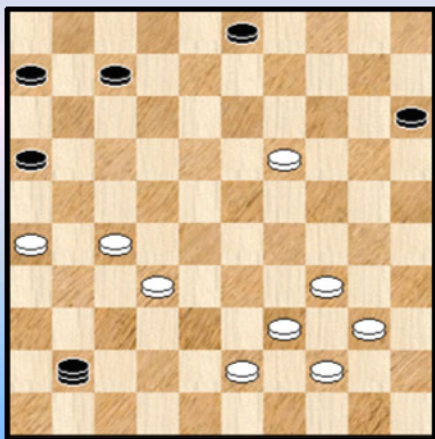
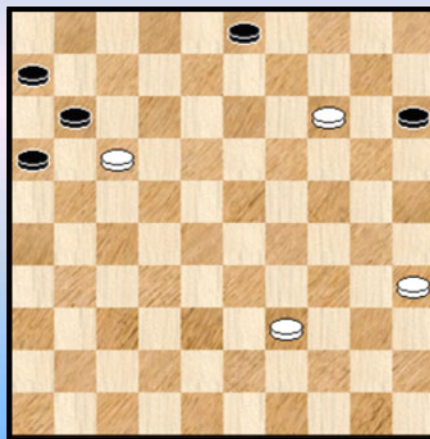

Diagram 1C 17-12 ?

Het juist kunnen inschatten van 4 om 2 standen (na een ruil of het afnemen van een schijf) is heel belangrijk in de praktische eindspel - praktijk.

We geven nog het slot van de partij. De rechtlijnige winst noopt niet tot het geven van verdere kommentaar.

46. ... 11-17 47. 12x21 16x27 48. 35-30 27-32 49. 30-24 32-37 50. 24-20 15x24 51. 14-10 37-42 52. 10-04 24-30 53. 04-10 30-35 54. 39-34 42-48 55. 34-29 48-30 56. 29-23 35-40 57. 23-18 0-2

Diagram 2 Waz

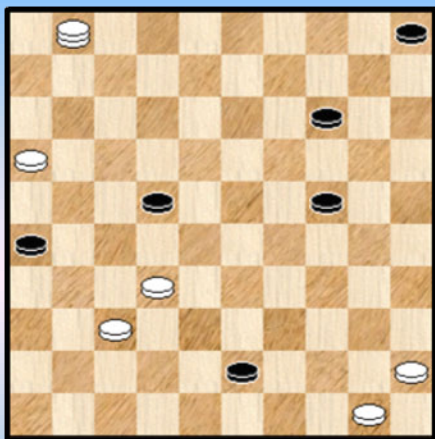
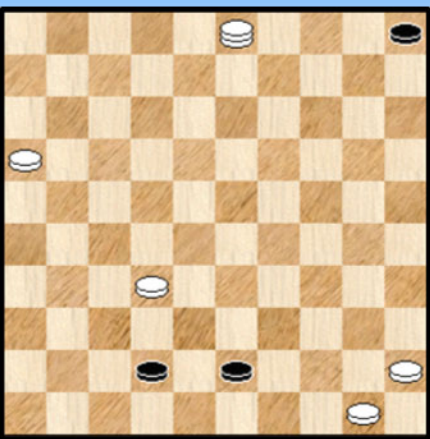

Diagram 2A Waz

Bronstring - Bruyns

Diagram 2. Evert heeft het misschien nooit geweten (☺) maar zo dadelijk verzeilt hij in (lichte) Turkse toestanden. Een retro - verrassing zeg maar.

50. 01-06 26-31 !

Na de laatste zet van wit was er absoluut geen sprake van een Turks Tempo maar met het zwarte antwoord geeft deze laatste aan de stand een TD1 - trekje. Hij zal daarbij echter niet als overwinnaar uit de strijd treden (en in die zin kunnen we dan ook niet spreken van een TD1 - combinatie) maar het geeft aan wit de gelegenheid om te eindigen met een mooi vangstelling - eindspel.

In plaats van 26-31 helpen ook niet :

=> 50. ... 43-48 51. 06x03 48x31 52. 16-11

++ 52. ... 31-04 53. 11-06 26-31 54. 03-26 31-36 55. 32-27 04x31 56. 26x37 +

++ 52. ... 31-48 53. 03-25 26-31 54. 50-44 48-42 55. 25-48 +

=> 50. ... 43-49 51. 06x03 49x27 52. 03-25 27-04 53. 25-48 +

51. 06x03 31x42 Zie **diagram 2A** **52.** 03-25 ! de goeie zet 42-48

Op 52. ... 43-48 53. 50-44 42-47 54. 44-39 48x34 55. 25x39 +

53. 32-27 05-10

Op 53. ... 43-49 54. 25-03 49x21 55. 03x26 +

54. 45-40 10-14 **55.** 25x03 48-37 **56.** 03-25 **2-0**

Diagram 3 Waz

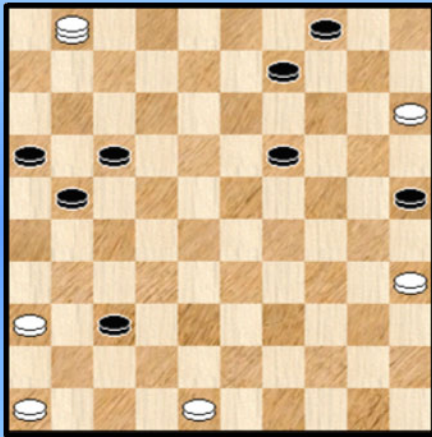
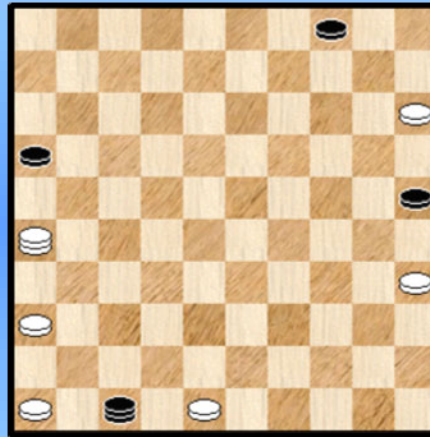

Diagram 3A Zwart aan zet

De Mooij - Van Wijk

In **Diagram 1** is wit aan zet : **42.** 01-06 !

Op deze zet valt weinig aan te merken. Zeker, er waren andere mogelijkheden zoals bijvoorbeeld 35-30 of nog 01-45.

We nemen , louter ten indicatieven titel, er een enkele variant bij : 42. 01-45 19-24
43. 45-23 17-22 44. 23x41 21-27 45. 41-37 09-14 46. 37x05 22-28 47. 05x21 16x27
48. 48-43 27-32 49. 46-41 24-29 50. 41-37 32x41 51. 36x47 29-34 52. 47-42 25-30
53. 35x24 34-40 en zwart zal in dit geval vrij gemakkelijk (kunnen) remiseren.

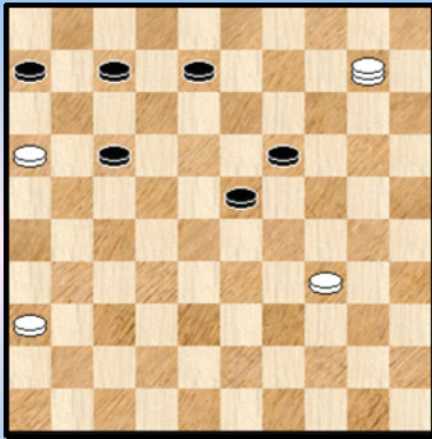
Met de tekstzet begeeft wit zich zelf in een Turkse situatie. Via een TD2 - pad dus.

42. ... 37-41 **43. 06x03** 41-47 **44.** 03x26 zie **diagram 3A**

Op het bord staat een bijzonder gekompliceerde stand (met alleen maar randstukken !!) die we verder dan ook niet proberen te behandelen. Kingsrow geeft de stand gewonnen !

Het zou dus kunnen (onder voorbehoud) dat de witte zet 42. 01-06 met de TD2 - ingang de best mogelijke en in de limiet de enige analytisch - winnende zet is. In de partij won wit.

Diagram 4 Waz

Stahlberg - Keller

49. 34-29 ?

Misschien gejaagd door de tijd. Indien wit denkt te winnen komt hij in elk geval bedrogen uit

49. ... 23x34 50. 10x13 34-39 51. 13-27 06-11
Niet 51. ... 39-44 ? 52. 27-22 ! +

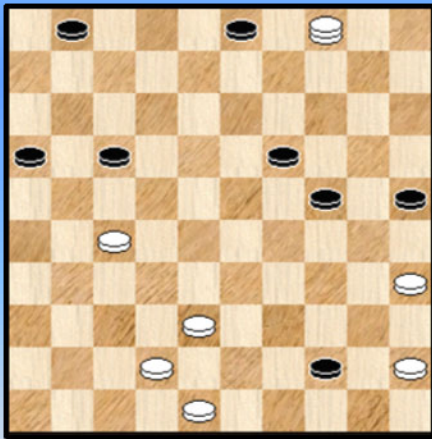
52. 16x07 39-44 1-1

In de diagramstand kon 49. 36-31

=> 49. ... 08-13 ? 50. 34-29 23x34 51. 10x02 13-18 52. 02-07 +

=> 49. ... 17-22 50. 10-15 en mogelijks bieden er zich hier nog praktische winstkansen aan.

Diagram 5 04-10 ?

Peyrelongue - Jansen G.

Diagram 5 : 41. 04-10 ?

Wit staat in het diagram al vrij moeilijk en met de tekstzet is het allemaal over.

We geven een mogelijkheid die wit remisekansen laat :
41. 48-43 44-49 * 42. 27-21 17x26 43. 04-15

41. ... 01-07 ! 42. 10x02 44-50 43. 02x30 25x34
en zwart won. Een TD1 op een TT4.

Diagram 6 Zaz

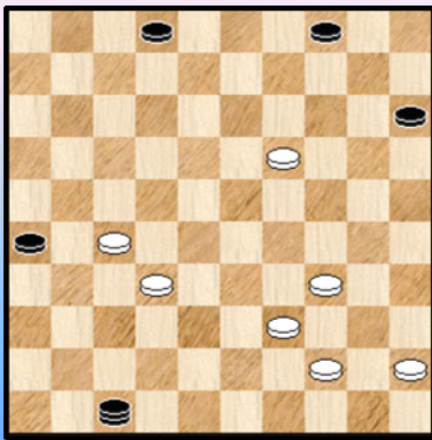
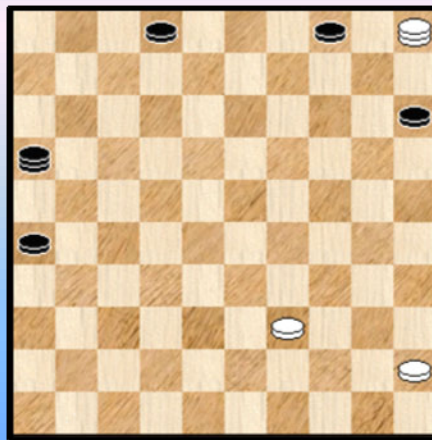

Diagram 6A Zaz

Okken - Bulstra

Diagram 6 : 50. ... 47-41

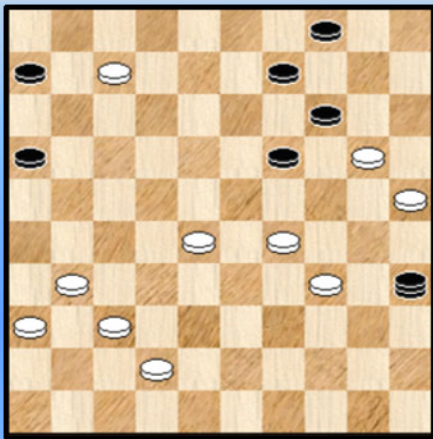
Niks aan de hand met deze zet, al komt wit nog wel aan dam , zoals we zullen zien. Met 50...47-36 krijgen we trouwens een vrijwel identiek vervolg 51. 19-14 **36x49** 52. 14-10 49x27 53. 10-05.

Zwart had ook andere mogelijkheden ter beschikking, bijvoorbeeld : 50. ... 47-20 51. 27-22 20-09 52. 22-17 02-07 en dit gaat recht naar winst.

51. 19-14 **41x49** **52.** 14-10 49x16 **53.** 10-05 en de stand van **diagram 6A** staat op het bord. Het kan niet anders of dit moet (analytisch) winnen. Veiligheidshalve zetten we toch Kingsrow even op en inderdaad : winst zonder problemen. In de partij won wit ook.

Wat hadden we voor ons ? Een lichte vorm van een TD2 op een TT.

Diagram 7 20-15 ?

Fthalla - Filimonov

Wit staat erg voordelig maar een rechtstreeks pad naar winst ligt toch niet eenvoudig voor. Zo kan dam nemen op veld 2 duidelijk niet en bij dam nemen op 1 volgt 19-23 met onduidelijke afloop.

Flits zelf opteert voor 28-22

47. 20-15 ? 04-10 ?

Zwart ziet de remise blinken maar vergeet eigenlijk de volle winst via 47. ... 19-24 ! 48. 29x20 04-10 49. 15x13 35x15 !

48. 15x24 **35x47** **49.** 31-26 47x15 50. 34-29 15x31 51. 36x27 **1-1**
We houden het gemakshalve op een TD2.

Diagram 8 18-22 ?

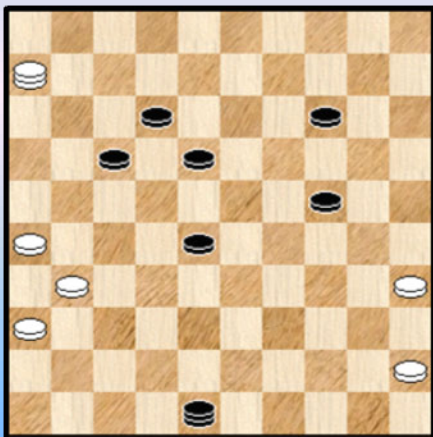
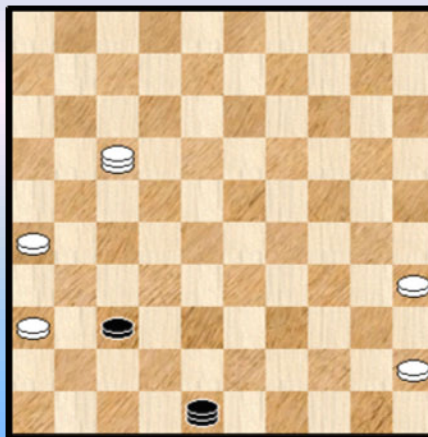

Diagram 8A Zaz

Witte - Van Rossum

In **diagram 8** kan zwart het remise houden met 48. ... 17-22 49. 31-27 22x31 50. 06x21 31-37 = Anders sluiten geeft problemen ...

48. ... 18-22 49. 31-27 22x31 50. **06x03** Slaan naar 9 geeft remise
50. ... 31-37 51. 03x17 Zie **diagram 8A**

Voor ons ontvouwt zich nu een winnend 5x2 eindspel. Wit moet natuurlijk niet streven naar 5 dammen wegens onbegonnen werk. Hij moet proberen een 1 om 1 - afruil te forceren.

51. ... 37-42 Gedwongen want anders bezet wit de lijn 47-15.

52. 17-21 ? Bij de eerste witte zet loopt het al mis. We sluiten het partijverhaal (dat verder in remise eindigde) hier af maar geven uiteraard wel de winst :

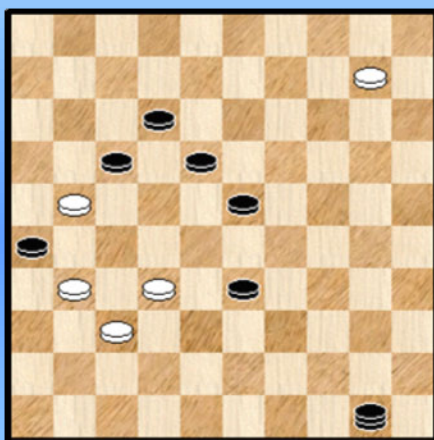
52. 17-28 !

=> 52. ... 48-43 53. 28-37 42x31 54. 26x37 met winnende 4 tegen 1

=> 52. ... 42-47 53. 28-37 48x31 54. 26x37 net opnieuw een 4 tegen 1.

We hebben nog het type slag te goed : een TD2 op een onderliggende TT4.

Diagram 9 Wit remiseert

Visscher - Leibovitsj

62. 32-28 ! 23x41 63. 10-04 26x37 64. **04x29** over 41

Slaan naar andere velden verliest.

64. ... 17x26 65. 29x07 1-1

Een (remiserende) TD2.

Diagram 10 Zaz

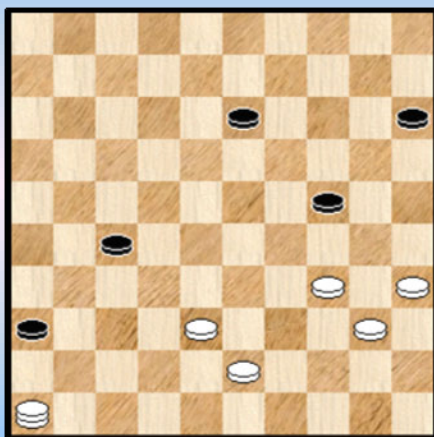

Diagram 10A Waz

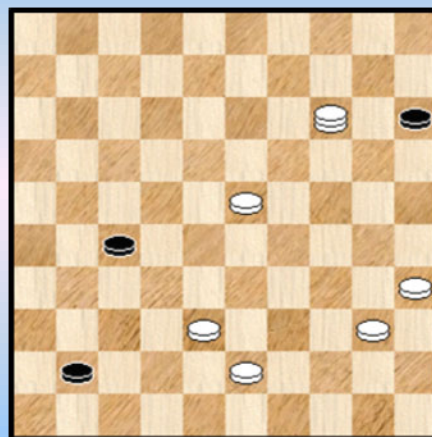

Diagram 10 komt uit de partij **Militeilo - Maisonnave**

Zwart aan zet. Een gewonnen, maar wat verraderlijke stand. We volgen het partijverloop.

52. ... 13-19 53. 46x14 24-29 54. 34x23 36-41

Zie **diagram 10A**. De TT - **contouren** tekenen zich af op het diagram. Rest natuurlijk er goed gebruik van te maken ☺.

55. 35-30 ?

Wit wint als volgt : 55. 14-05 ! De zet die de stelling vraagt.

=> 55. ... 41-47 56. 35-30 !

++ 56. ... **47x49** 57. 23-19 49x14 58. 05x21 +

++ 56. ... 47x44 57. 43-39 44x19 58. 05x21 +

=> 55. ... 27-31

Nu kan wit op meerdere manieren winnen. We pikken er een uit en beperken ons tot 1 variant :

56. 35-30 31-36 57. 43-39 41-47 58. 39-33 36-41 59. 30-24 41-46 60. 23-19 46x14

61. 05x23 47-36 62. 23-41 36x47 63. 33-29 47x33 64. 29x38 +

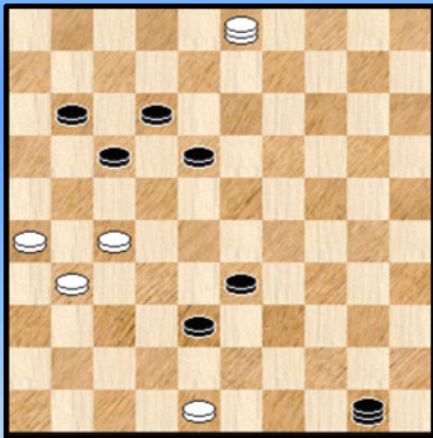
55. ... 41-47 ?

Zwart kan remiseren door 55. ... 15-20 ! 56. 14x25 41-47 ! =

56. 14-05 47x44 57. 43-39 2-0 Een TT3.

Een fragment met heel wat TT - turbulentie ...

Diagram 11 Wit remiseert

Heusdens - Shchegolev

In **diagram 11** gaat wit freewheelend naar remise. Als volgt :

57. 48-43 ! 38x49 58. 26-21 17x37 59. 03x29

Alleen slaan naar 29 geeft het gewenste resultaat.

59. ... 49x16 60. 29x12 1-1 Een TD2 op een TT3.

--- o - O - o ---

Diepzee - duiken in de partijen - database 5 - Turkse Tempis - Andere slagen (2)

De volgende twee fragmenten komen uit de Bosphorus - deeltjes. Ik neem ze onverkort over, dus ook met de bijbehorende tekst.

Bij het opzoeken van Turkse combinaties in de database ontmoette ik toevallig ook enkele standen ten aanzien van de Turkse Details. Het moet eerder aan het toeval worden toegeschreven. Ik zou immers niet onmiddellijk kunnen zeggen op welke manier de Turkse Details op te sporen.

Diagram 12

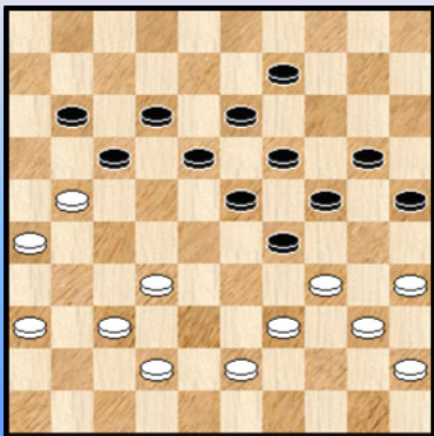

Diagram 12A

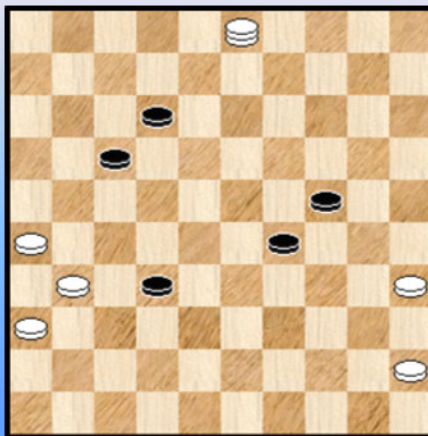

Diagram 12

Van den Akker hanteert de witte schijven en **Kudriavcev** de zwarte. Zwart is aan zet. Beide kleuren balanceren op een - erg slappe - koord. Een ander woord (één enkel dan) om dit aan te duiden : **richeltoestanden**. We gaan de stand niet nauwkeurig in kaart brengen maar wit staat - samenvattend - toch wel beter.

35. ... 29-33 !? start met een offer

36. 39x28 11-16 ! **37.** 43-39 ! 16x47 **38.** 37-31 23x32 **39.** 39-33 47x29 **40.** 34x03 !

Niet alleen heeft wit dam , de overblijvende stand van zwart moet als erg kaduuk worden omschreven wegens de grote vatbaarheid voor ... **rondslagen** ! Zoals we zullen zien trouwens.

40. ... 13-19

Wit kon hier al onmiddellijk uithalen met een formidabele rondslag : **41.** 35-30 24x44 **42.** 26-21 17x37 **43.** 03x15 ! Over liefst 7 schijven (ja ,het tellen ervan duurt heel lang 😊). Maar misschien wou de witspeler er een Turks einde aan breien :

41. 40-34 25-30 Probeert nog een wanhoopspoging **42.** 34x23 18x29 Zie **Diagram 12A**.

43. 35-30 24x35 **44.** 45-40 35x44 **45.** 26-21 17x37 **46.** **03x23** ! en zwart geeft op. Niks belet ons dit laatste te beschouwen als een TD2 op een onderliggende TT4.

In het **WK 2011** kwam een fragment voor met een Turks trekje. Korrekter gezegd : de mogelijkheid van een Turkse combinatie werd niet benut.

Diagram 13

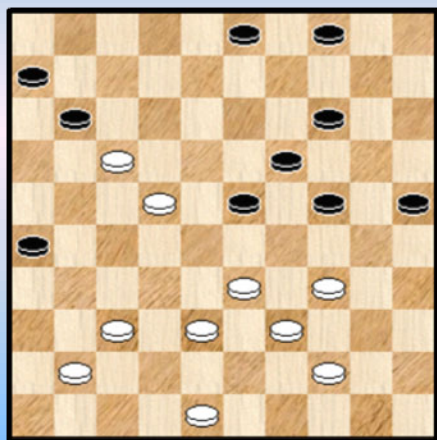
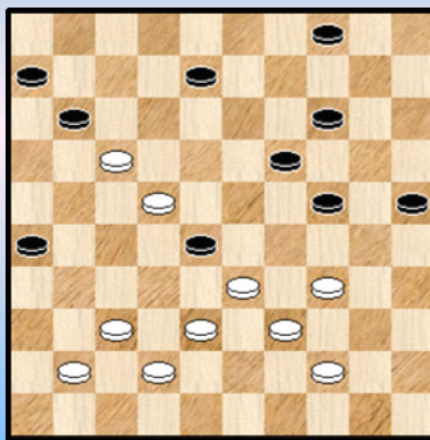

Diagram 13A

De stand komt uit de partij **Mourodoulo Amrillaew - Edvard Buzjinski**.

Een ietwat ongewone stand en ook moeilijk om te behandelen. We gaan overigens niet diepgaand in op de spelgangen en beperken ons tot wat summiere commentaar.

39. ... 03-08 ? Een beetje moeilijk uit te leggen waarom dit fout is en 04-09 of ook 23-28 wél kon. Maar het (mogelijk) vervolg geeft daar wel een antwoord op.

40. 48-42 ! Het passende antwoord. De dreiging 33-29 zal niet te pareren zijn.

40. ... 23-28 Zie **diagram 13A**. Ook 23-29 of 24-30 helpen niet al moet er sekuur gespeeld worden. We laten de varianten weg.

41. 34-29 ?

Na deze zet blijft wit voordelig staan maar na 24-30 van zwart het blijft het waarschijnlijk bij belangrijk voordeel ...

We verlaten de partij en keren terug naar **diagram 13A**. Wit beschikt hier inderdaad over een winnende combinatie :

41 .34-30 ! 25x32 42. 17-12 28x50 43. 12x03 50x17 44. **03x08 !!** de enige , meer nog als wit anders slaat verliest hij zelfs.

44. ... 19-23 45. 08-02 11-16 46. 02-35 +

Het Turkse effect zit hem uiteraard in de slag naar veld 8. Zonder de 2 Turkse regels zou wit kunnen doorslaan naar bijvoorbeeld veld 30. Blijft natuurlijk nog de afsluitende vraag : met welk Turks bestje hebben we hier te maken ?

Een TD2 op een TT4.

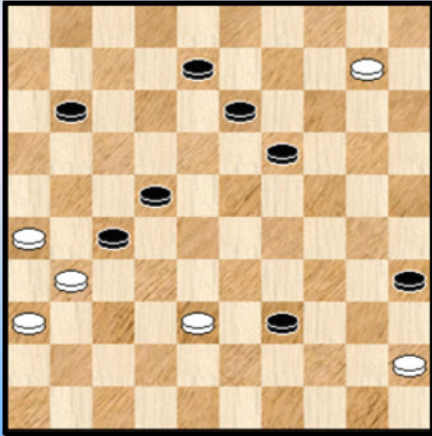
Amrillaew behaalde de tweede plaats in dit WK , kortom hij werd vice - wereldkampioen na de ongenaakbare Georgiev.

--- o - O - o ---

Diepzee - duiken in de partijen - database 5 - Turkse TempI - Andere slagen (3)

Nog een tweetal nagekomen standen.

Diagram 14 Zaz

Zdoroviak,R. - Vos,R.

Diagram 14 : wit heeft zopas 47. 15-10 gespeeld (ook kon eerst 38-33) en zit in moeilijke (dam) papieren.

47. ... 39-44 48. 10-05

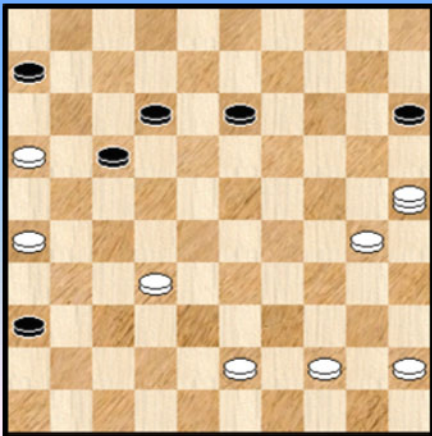
Misschien is offeren met 26-21 wel beter (Flits). Het is behoorlijk moeilijk.

48. ... 19-24 Dam nemen is hier zeker niet aan de orde.

49. 45-40 !? Wil zwart verplichten om dam te nemen maar het draait anders uit
49. ... 13-19 50. 05x13 44-49 ! 0-2

Een TT4.

Diagram 15 Zaz

Hierden,van,E. - Wooschot,T.B.

38. ... 36-41 39. 30-24

=> Prima zet. Ook kon :

39. 32-28 41-46 of ? 40. 26-21 !

++ 40. ... 46x27 41. 21x32 +

++ 40. ... 46x32 41. 25-30 ! 17x26 42. 30x38 +

39. ... 41-46

=> Op 39. ... 13-18 kan onder meer 40. 25-03 ! 41-46 41. 03-09 46x38 42. 09x49 +

Na de tekstzet kan wit op twee manieren winnen :

=> 40. 45-40 ! 46x48 41. 40-34 48x30 42. 25x07 +

=> Wit doet het op deze manier : 40. 26-21 ! 46x38 41. 25-30 17x26 42. 30x43 2-0

--- o - O - o ---

Interludium - Bob Dylan - De muze : Joan Baez

Joan Baez is meer dan een voetnoot in de "pop - geschiedenis. Als generatiegenoot van Bob Dylan is ze ingebed in hetzelfde folk - gebeuren. Meer zelfs, ze kan zowat als dé stem van de folk worden beschouwd. Protestsongs en sociaal - aktivisme, het hoort er allemaal bij. We denken daarbij onmiddellijk aan haar versie van "We shall overcome".

En wat een stem ! In totaal contrast met Dylan die bij wijze van spreken geen stem heeft (maar wel kan zingen ☺) heeft ze een zuivere en uniek - herkenbare stem. Hoewel ook singer - songwriter blijft ze toch vooral erkend als vertolker van andermans liederen. Van talrijke auteurs , al steekt er eentje natuurlijk bovenuit : Bob Dylan.

Dylan en Baez hebben in zekere zin mekaar vooruitgeholpen. Baez bracht de songs van Dylan onder de aandacht en omgekeerd kan Baez worden beschouwd als legitieme vertolker en muze van Dylan - songs.

Ze waren ook een tijd een stel. Ten tijde van "Don't look back", waarin Joan overigens ook te zien is. Dat dit niet kon blijven duren zal wel aan Dylan liggen... De breuk op persoonlijk vlak betekende helemaal geen muzikaal afscheid van mekaar.

Baez heeft massa's songs van Dylan gecoverd, ze bracht op de LP "Baez sings Dylan" liefst 20 komposities van Dylan. We pikken er eentje uit : **Farewell Angelina**. Als we het goed hebben heeft Dylan dit pareltje zelf nooit uitgebracht. Om meteen ook een idee te geven van de rijkdom van Dylan's songbook.

In het laatste interludium hernemen we uiteraard een lijstje van Dylan komposities vertolkt door Joan Baez.

- - - - o - O - o - - - -

De muze : Joan Baez

----- o - O - o -----

De combinaties in dit PDFje

Hoe structureren we de TT - combinaties in dit PDFje ? Of beter gezegd in de twee PDFjes. Ja, ondertussen hebben we immers stilaan genoeg materiaal verzameld om er twee boekdelen van te maken.

Een **dubbelnummer** dus. En wanneer we gemakshalve over een PDFje spreken moeten we eigenlijk aan een dubbelnummerig PDFje denken.

Naast een intro ten aanzien van de TT enerzijds en de Turkse Details TD1/TD2 anderzijds en verder het diepzeeduiken in de partijen - database hebben we in dit PDFje de nodige aandacht voor de combinaties. "Uiteraard" zullen we er maar aan toevoegen.

Hoe gaan we te werk bij die laatste ?

In de eerste plaats krijgt u alles als opgaven gepresenteerd. Dat is een beetje de gewoonte en we houden er ons aan.

Naar indeling toe hebben we eigenlijk meerdere luiken :

=> **1.** Een verzameling van vroegere standen uit de **Bosphorus** - deeltjes (een kleine 40 - tal) aangevuld met nog enkele tussendoor gevonden en genoteerde standen (na het uitbrengen van de Bosphorus - deeltjes). Alles samen zowat een 50 - tal standen.

Het gaat in hoofdzaak om TT 's maar als we een TD1 of TD2 ontmoeten dan wordt deze daarin ook opgenomen . Alles dooreen dus. Al zullen we bij de oplossing wel steeds vermelden of het om een Turks detail gaat. Verder wordt ook geen rangschikking aangehouden op de slag waar de Turkse invloed geldt (47x49, ...). Alles dooreen dus.

Wat betreft de herkomst. De 50 standen komen uit diverse bronnen : internet, boeken (onder meer en vooral de boeken van Koeperman) en natuurlijk ook uit het boek van Arie van der Stoep getiteld "De Turkse Slag". Bovenaan de diagrammen wordt dit overigens vermeld.

=> **2.** Een tweede luik is gewijd aan Jaap Viergever. Op de figuur van Jaap Viergever zelf komen we uitgebreid terug in de intro van het betreffende hoofdstukje. Zijn TT - werkstukken komen uit de Compositions - database.

=> **3.** Een hoofdstukje met **eigen werk**. Zelf - samengestelde standen dus. Ergens een beetje massaproductie (alles samen ruim boven de 100 standen) en dus zeker niet steeds beantwoordend aan hoge normen. Maar waarom zouden we het weggooien ? Overigens zitten er toch wel enige stukjes bij waarover ik best tevreden ben.

Gezien de natuur van dit paragraafje krijgt u de standen dit keer gesplitst, dus eerst de TT - combinaties, daarna de TD1 en tenslotte de TD2. Telkenmale eerst de diagrammen en daarna de oplossingen. Meerdere deelluiken dus. Omdat er bij de TT - standen nog al wat **miniaturen** (7x7) voorkomen krijgen die een afgesplitst plaatsje.

Ik heb eens extra geverifieerd of de standen (nog niet) in de Compositions voorkomen.

=> **4.** In tegenstelling tot vroeger hebben we nu de beschikking over de **Compositions** - database en hieruit putten we in dit vierde luik. Omdat we noodgedwongen de opzoekingen doen op de slag komen die dan ook samen voor (op de slag in kwestie). TT, TD1 en TD2 dooreen.

We herhalen graag dat de manier van zoeken we lang niet alle TT / TD1 / TD2 opleveren die in de

database aanwezig zijn. Moeilijk te schatten welke percentages aan standen we wel of niet bereiken. Alleen met heel specifiek geprogrammeerde opzoekingen kan dit probleem van opzoeken worden opgelost. Indien iemand zich **aangesproken** voelt mag hij me steeds kontakteren ...

Op het ogenblik dat ik deze paragraaf schrijf heb ik totaal geen idee wat het speurwerk in de Compositions zal opleveren.

=> **5. De lijstjes.** Het laatste hoofdstuk in de reeks.

U krijgt enerzijds 6 schitterende stukjes voorgeschoteld van **andere auteurs**. Zonder oplossingen want die staan elders. Genieten dus !

Van de eigen standen krijgt u ook 6 mooie exemplaren op een rij en daarna als extraatje nog 6 zelf-samengestelde Guerra' s. Eerst dacht ik die allemaal te geven maar dat kan alleen in een Guerra - boekje ! 😊 De standen komen er steeds zonder oplossingen, die elders te vinden zijn.

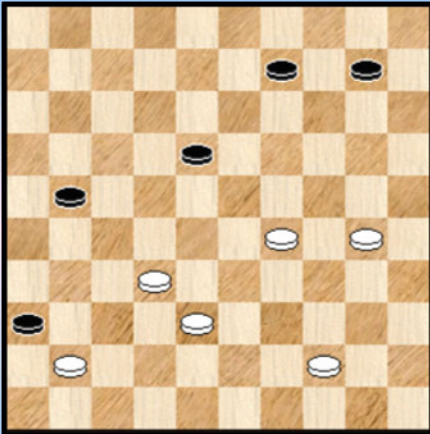
We houden het overigens op **Guerra** in dit PDFje en niet op bijvoorbeeld Timoneda. Zopas las ik in DP (De Problemist) dat Timoneda dan misschien toch wel de auteur zou zijn ... Het aantal keren dat auteur van het werkstuk gewisseld is neemt stilaan (meer dan) ernstige proporties aan 😊.

Bijna vergeten, maar omdat dit PDFje tenslotte aan **Jaap Viergever** is opgedragen komen ook nog eens 6 werkstukken van zijn hand aan bod.

Hou u klaar voor veel fraais !

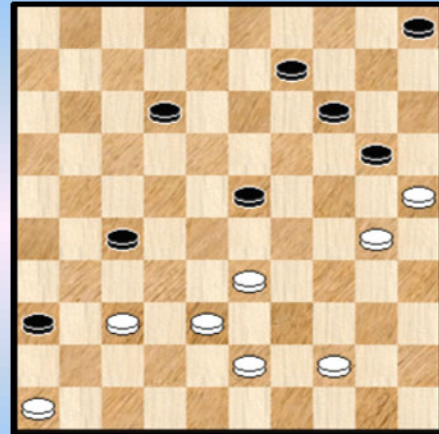
- - - - - o - O - o - - - - -

Turkse Temp (Bosphorus) Wit wint

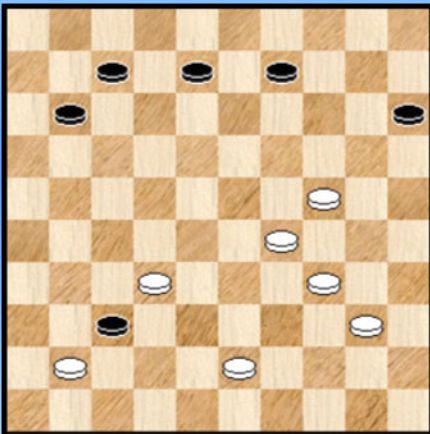
1

Wit wint

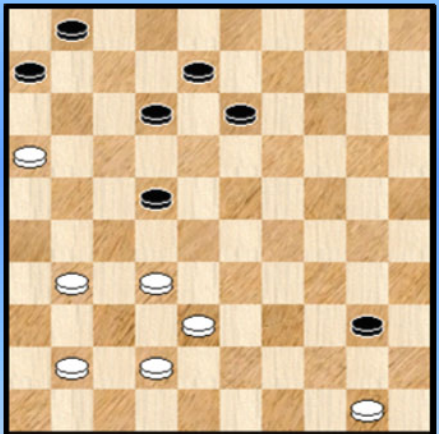
4

Wit wint

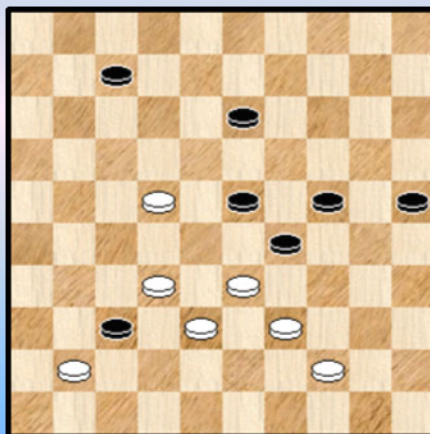
2

Wit wint

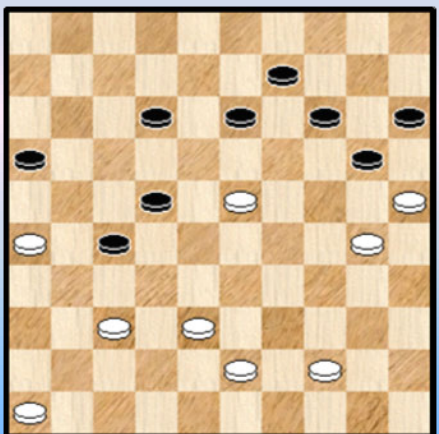
5

Wit wint

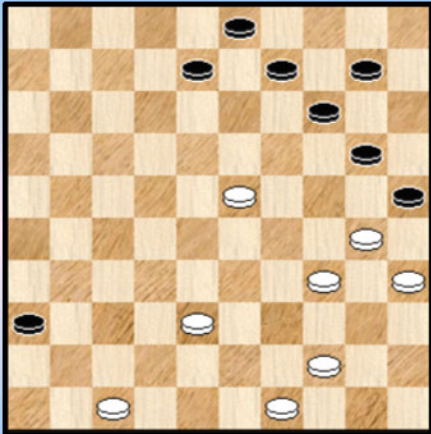
3

Wit wint

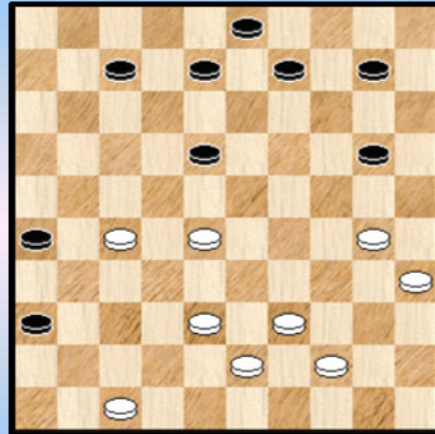
6

Wit wint

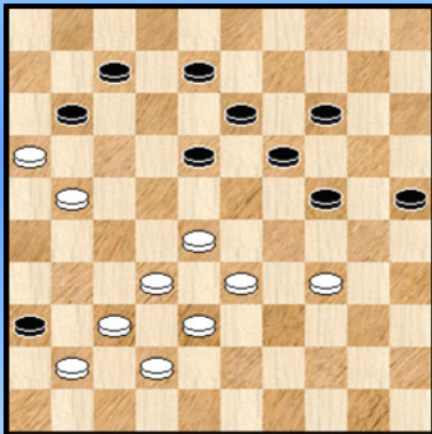
7

Wit wint

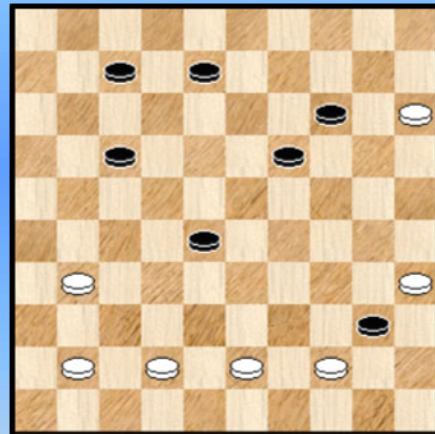
10

Wit wint

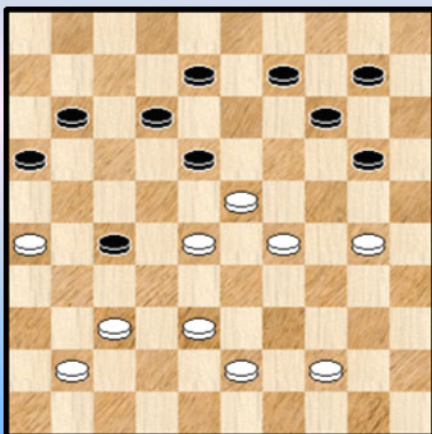
8

Wint wint

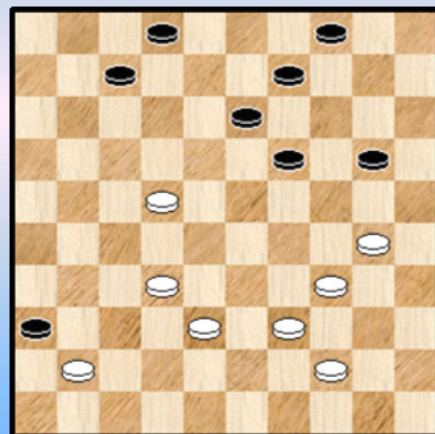
11

Wit wint

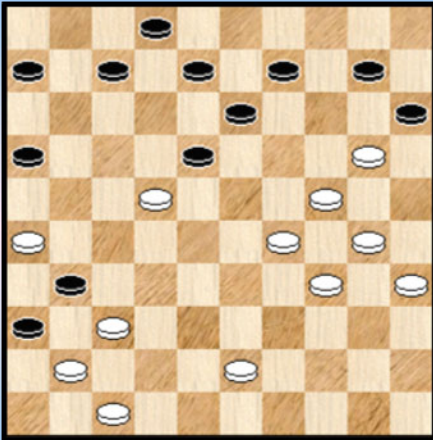
9

Wit wint

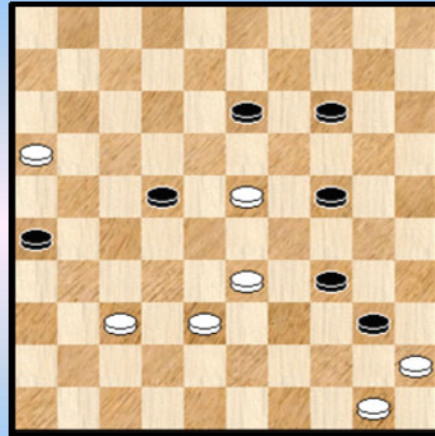
12

Wit wint

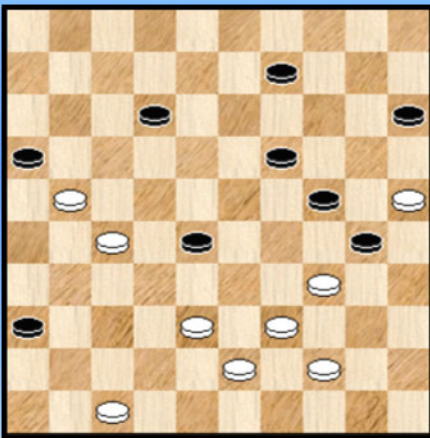
13

Wit wint

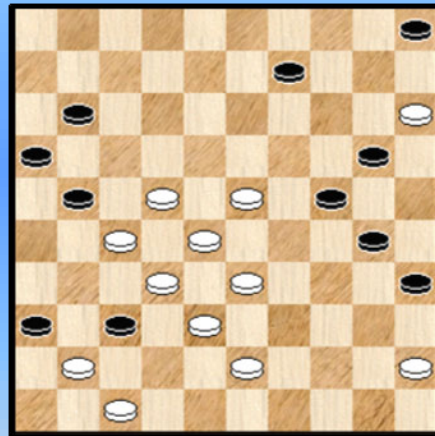
16 (AVDS 072)

Wit wint

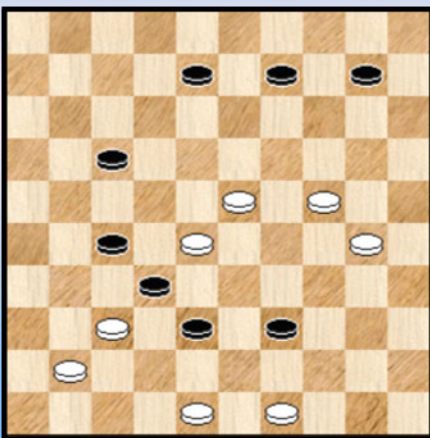
14

Wit wint

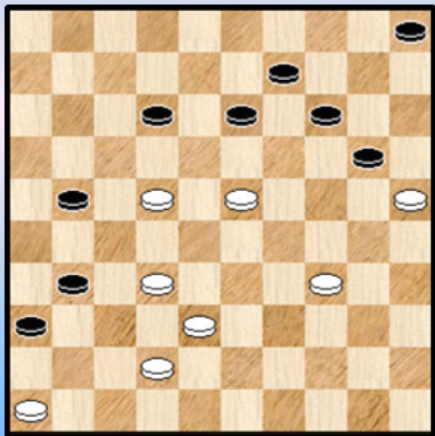
17 (AVDS 069)

Wit wint

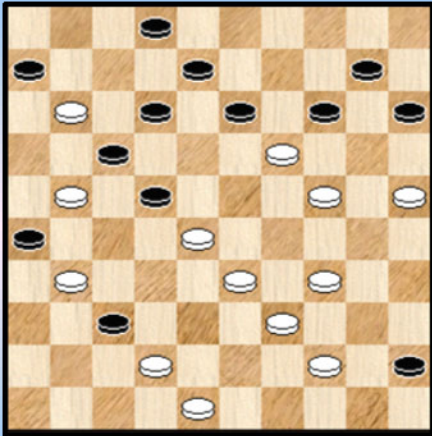
15 (AVDS 073)

Wit wint

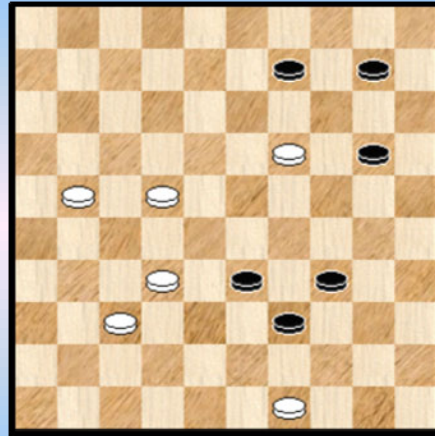
18 (AVDS 070)

Wit wint

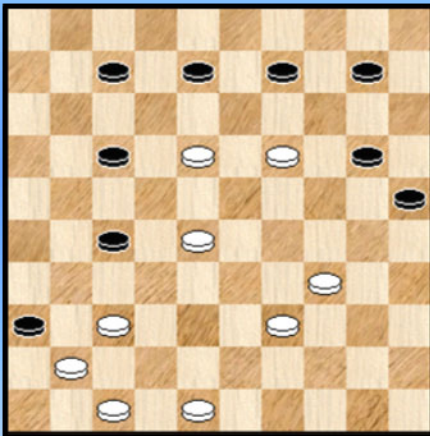
19 (AVDS 071)

Wit wint

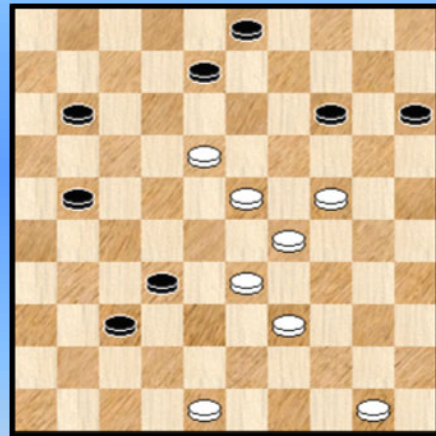
22 (AVDS 064)

Wit wint

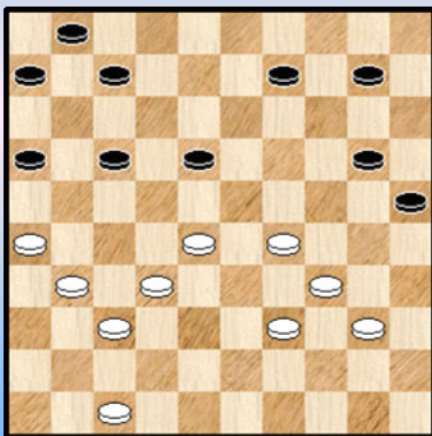
20 (AVDS 068)

Wit wint

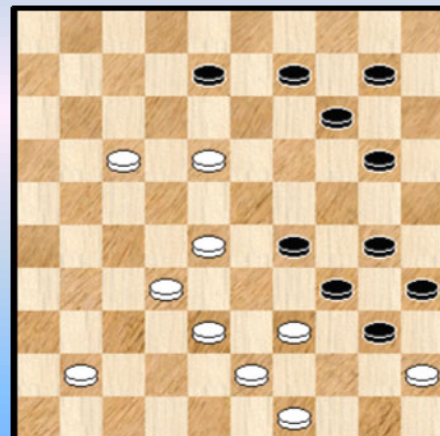
23

Wit wint

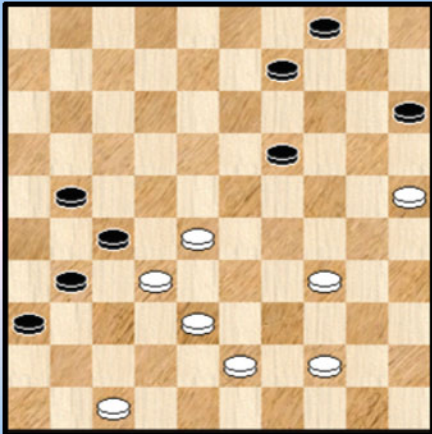
21 (AVDS 065)

Wit wint

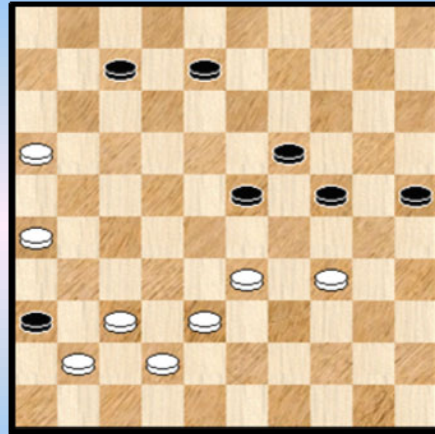
24 (AVDS 063)

Wit wint

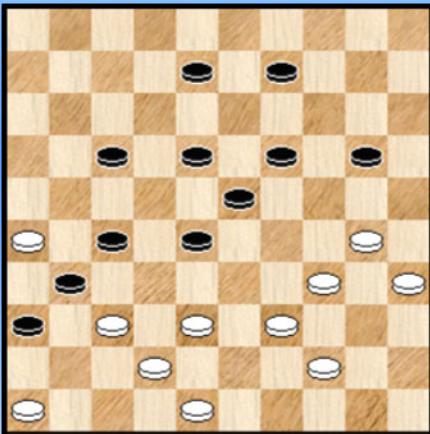
25

Wit wint

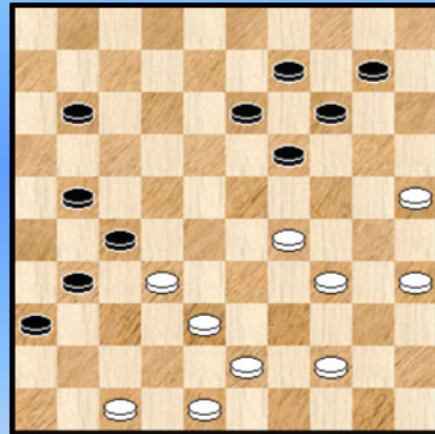
28

Wit wint

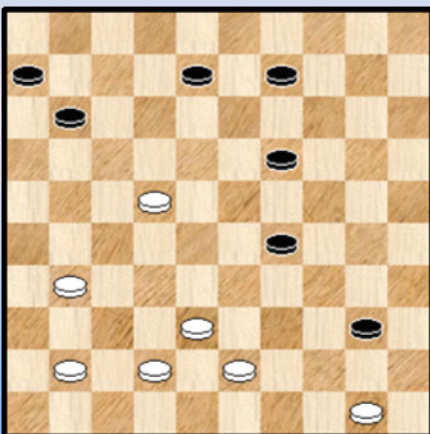
26

Wit wint

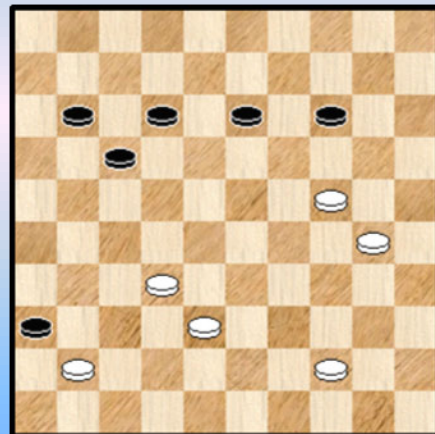
29

Wit wint

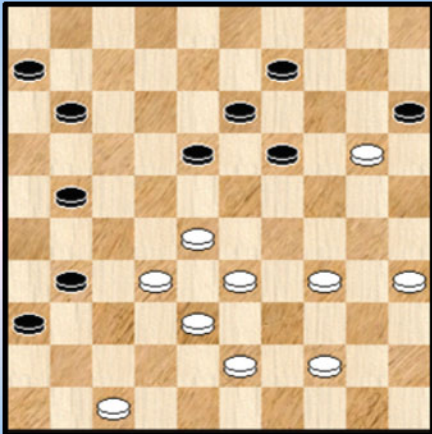
27

Wit wint

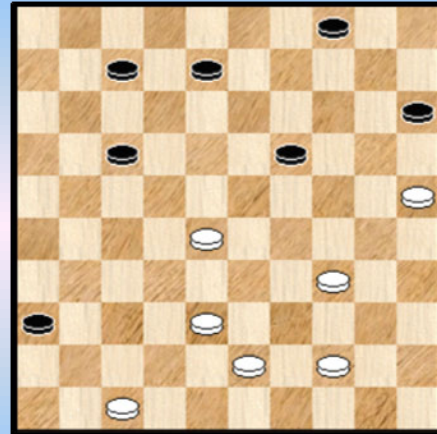
30

Wit wint

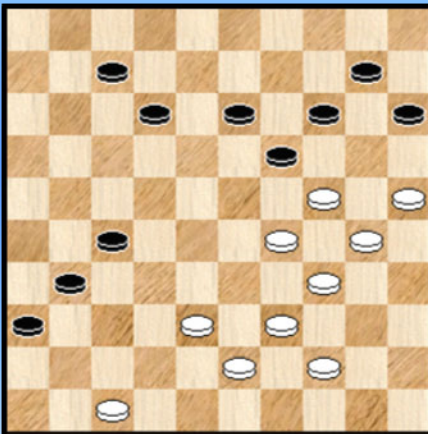
31

Wit wint

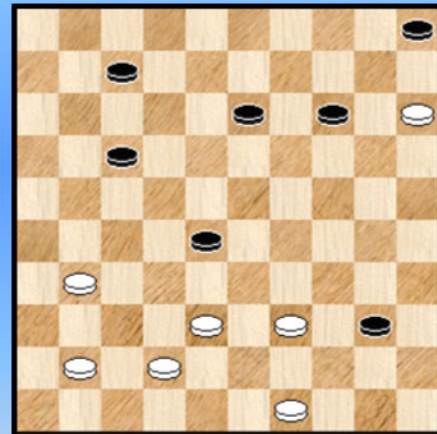
34

Wit wint

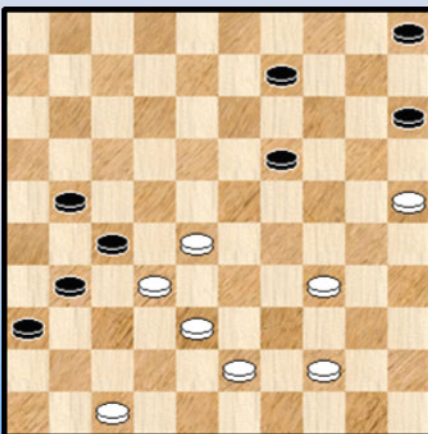
32

Wit wint

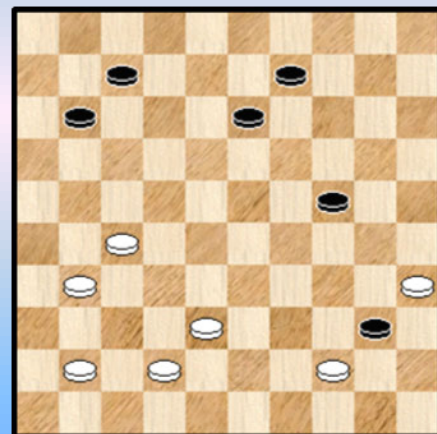
35

Wit wint

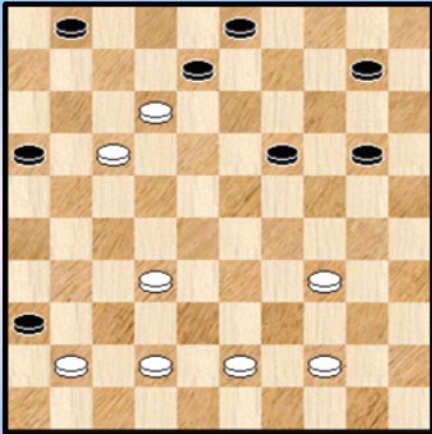
33

Wit wint

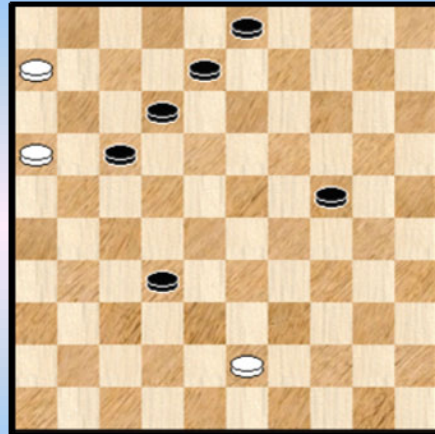
36

Wit wint

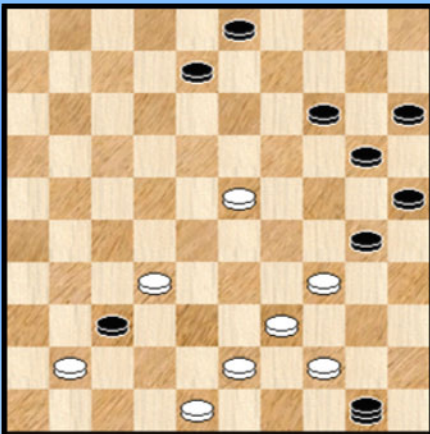
37

Wit wint

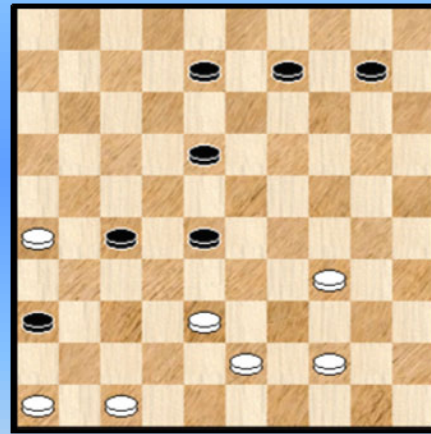
40

Wit wint

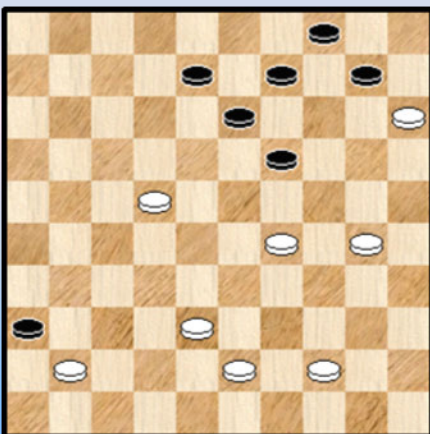
38

Wit wint

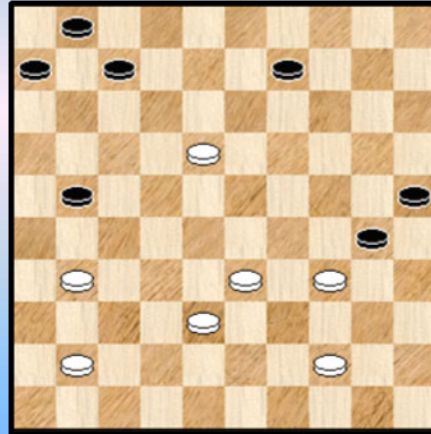
41

Wit wint

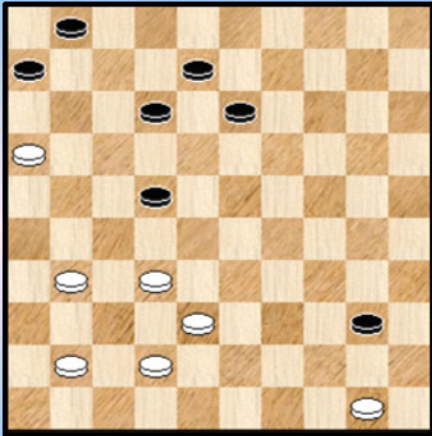
39

Wit wint

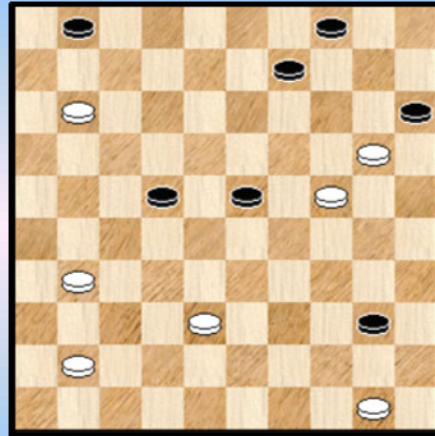
42

Wit wint

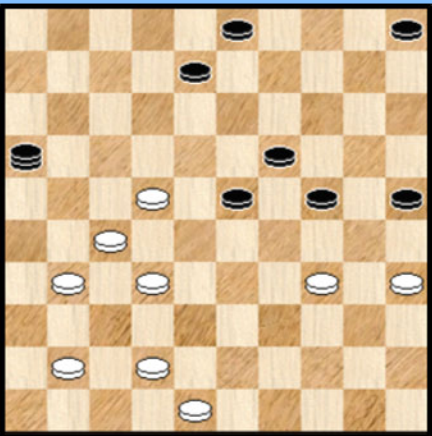
43

Wit wint

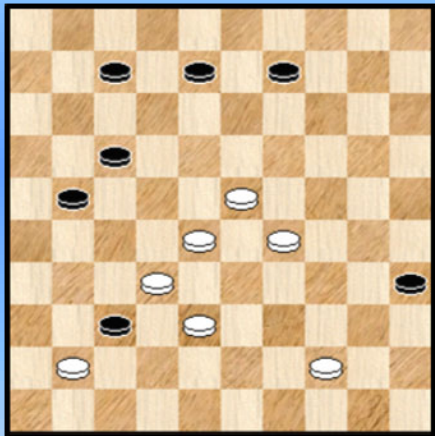
46

Wit wint

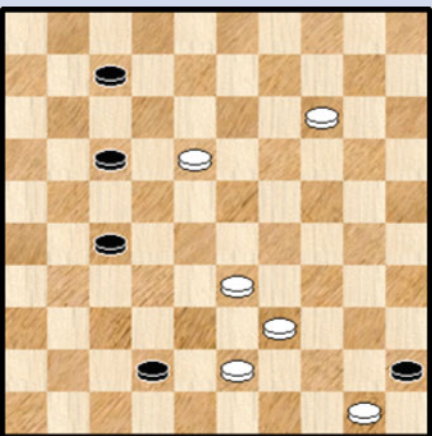
44

Wit wint

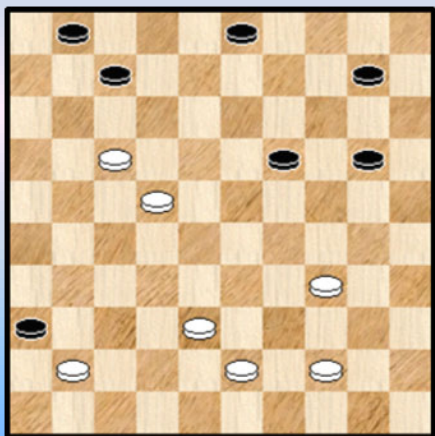
47

Wit wint

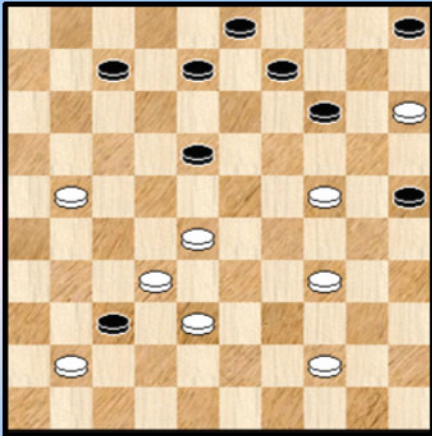
45

Wit wint

48

Wit wint

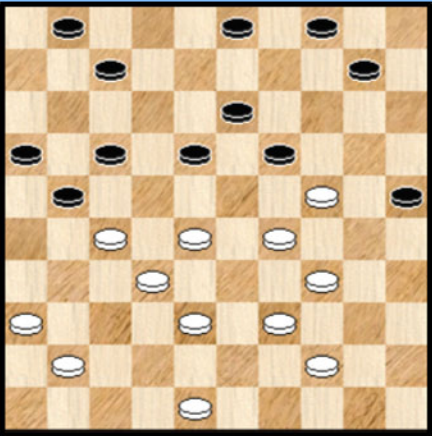

49

52

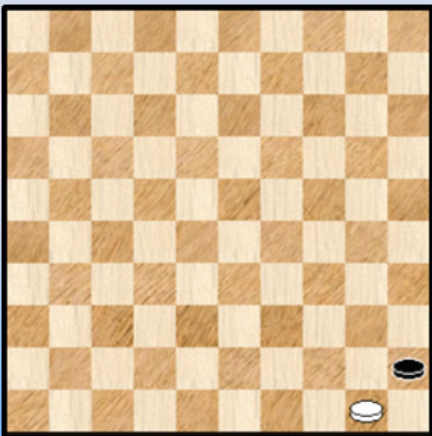
Wit wint

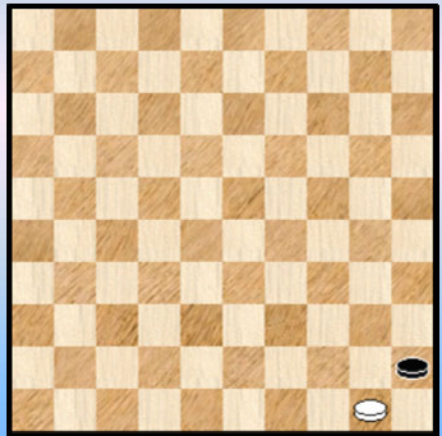
50

53

51

54

Het Turkse vrije tempo - Oplossingen

De slag die het vrije tempo creëert staat in vetjes en in het blauw afgedrukt:

1.

Een bijzonder mooi standje. Door het achterlopen van schijf 41 geeft zwart aan zijn opponent liefst **drie** vrije tempi : het eerste door het slaan van 41 , nadien een vrij tempo door het slaan van de dam en het derde vrije tempo is uiteraard het Turkse tempo.

Dit alles geeft de gelegenheid aan schijf 29 een opmerkelijk **solonummertje** uit te voeren.

01. 29-24 ! 36x47 02. 24-20 ! **47x49** 03. 20-15 49x27 04. 15x31 +

Pieter Bergsma : Leer spelenderwijs dammen 3

2

01.34-30 37x46 **A** 02. 30-25 **46x38** Een mooi moment : de zwarte dam wordt zomaar ergens gedropt. Nu ja , wel op een passende plaats voor wit !

03. 29-24 38x20 04. 25x01 15-20 05. 01-29 20-25 06. 29-34 11-17 07. 34-39 17-21
08. 39-43 21-26 09. 43-48 +

A 01. ... 37x28 02. 29-23 28x19 03. 24x04 +

Een werkje van Wagenaar (Harm Wiersma : Dammen 2)

3

01. 33-28 37x46 02. 28x30 **46x49** 03. 39-34 ! 49x18 04. 34x01 + Heerlijk !

Harm Wiersma : Dammen 2. Een werkje van Hoogvelt.

4

01. 46-41 36x47 02. 33-28 **47x49** 03. 28x10 49x46 **A** 04. 25x03 05x14 05. 03x05 +
A 03. ... 49x41 04. 25x03 05x14 05. 03x46 +

Uit een van de (vele) boeken van Koeperman. Een Turks tempo loopt uit op een 46-05 opsluiting.

5

01. 50-44 40x49 02. 32-28 **49x47** 03. 28x17 47x11 04. 16x09 08-13 05. 09x18 06-11
06. 18-12 11-16 07. 12-08 16-21 08. 08-03 21-27 09. 03-14 +

Het Turkse vrije tempo wordt gevolgd door enige meerslag - perikelen.

6

01. 37-31 27x36 02. 46-41 36x47 03. 23-18 **47x49** 04. 18x27 49x21 05.26x10 15x04 06. 25x03

We geven nog kort het resterende eindspelletje :

06. ... 04-10 07. 03-25 16-21 08. 25-43 21-26 09. 43-48 10-14 10. 48-37 14-20
11. 37-42 20-25 12. 42-48

Een Turks tempo blijkt de gangmaker voor een winnende dam op veld 3. Het terugslaan naar 27 doet het goed. Het resterende eindspelletje wint.

Uit een van de (vele) boeken van Koeperman.

7

01. 47-41 36x47 02. 49-43 ! 47x49 03. 30-24 ! 49x30 04. 35x02 +

Uit een van de (vele) boeken van Koeperman. Een Turks tempo en een plakker nadien storten zwart in de nederlaag.

8

01. 28-22 36x47 anders slaan bij zet één , twee of drie komt neer op zettenverwisseling

02. 21-17 18x27 03. 32x21 11x22 04. 33-28 22x33 05. 38x18 47x26 06. 16-11 26x30

07. 11x35 +

Fraai probleem met op het einde ook een Turks Tempo. Wie zou in de beginstand aan een Turks Tempo denken ? Auteur : P. Kuijper

9

01. 37-31 27x47 02. 26-21 47x49 03. 28-22 ! 49x19 04. 22x02 16x27 05. 02x10 +

Uit het boek van Koeperman en Kesker.

10

01. 27-21 26x17 02. 47-41 36x47 03. 39-34 ! 47x49 04. 30-24 49x30 05. 35x13 +

Een K7. Uit het boek van Koeperman en Kesker

11

01. 43-38 ! 40x49 02. 35-30 49x47 03. 30-24 47x20 04. 15x33 14-20 05. 33-29 20-25

06. 29-24 +

Erg aangenaam. Uit een boek van Koeperman en Barski.

12

Een wekstukje van problemist Pieter Kuijper.

01. 30-25 36x47 02. 25x03 47x49 03. 03-14 ! 49x18 04. 14x01 02-07 05. 01x09 04x13

06. 39-33 +

Uit de opgaven blijkt ondertussen dat 47x49 (of eventueel andersom 49x47) de geliefkoosde slag om een Turks tempo te creëren.

13

01. 29-23 18x40 02. 35x44 31x42 03. 47x38 36x47 04. 24-19 47x49 05. 19-14 49x18

06. 14x01 15x24 07. 01x04 16-21 A 08. 04x16 06-11 09. 16x07 02x11 10. 26-21 11-16

11. 21-17 +

A 07. ... 13-19 08. 04-27 16-21 09. 26x17 +

Een probleem van Pieter Kuijper. Een Turks tempo wordt gekreëerd in volle afwikkeling : Op het einde komt er nog een extra Turks trekje waardoor zwart de witte dam kan afnemen en nog kan hopen. Heel even 😊 Het doorlopen van enkele fraaie TT' s maakt je dag goed !

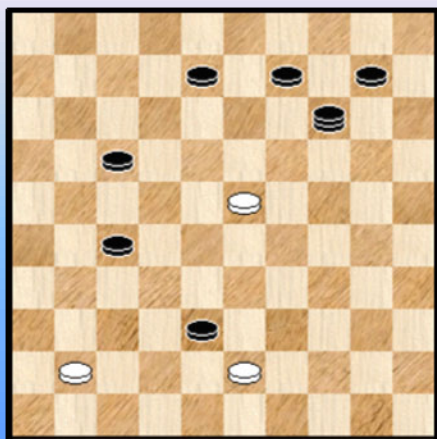
14

Eens kijken wat Frans Hermelink doet met een Turks tempo.

01. 47-41 36x47 02. 27-22 **47x49** 03. 22x33 49x29 04. 25x03 16x27 05. 03x20 15x24
06. 39-34 +

15 AVDS 073

01. 49-44 39x50 02. 24-20 50x22 03. 37x28 **22x14** 04. 48-43 ! **A** 14x46 05. 43x05 +

Een knappe stand met Turks Tempo (op een wat ongewone plaats) van L. de Rooij. Het loopt uit op het alomtegenwoordige 46-05 motief.

A We houden ook nog even halt bij een prachtig plaatje tussendoor.

Wit heeft zojuist een plakker gehecht, hij ziet dan als een schicht de zwarte dam voorbijvliegen (waar gaat die zo snel naartoe ? 😊) en in de overtuiging dat hij die dam nog wel zal tegenkomen slaat hij dan.

16 AVDS 072

01. 50-44 40x49 02. 16-11 **49x29** 03. 45-40 29x31 04. 40x36 +
Een Turks tempo. Auteur : Th. van Prooijen

17 AVDS 069

01. 22-17 11x31 02. 47-42 37x39 03. 33x44 36x47 04. 28-22 **47x27** 05. 15-10 27x40
06. 45x03 05x14 07. 03x12 16-21 08. 12x26 35-40 09. 26-17 40-45 10. 17-50 +
Auteur : B. de Kleer

18 AVDS 070

01. 46-41 36x47 02. 42-37 **47x27** 03. 37x10 27x30 04. 25x03 05x14 05. 03x48 +
Turks tempo. Auteur : F. Deguée.

19. AVDS 071

01. 48-43 14x32 02. 34-29 37x48 03. 29-23 26x37 04. 43-38 **48x28** 05. 38x07 28x50
06. 21x03 06x17 07. 03x42 02x11 08. 25-20 15x24 09. 42x06 +
Auteur : A. Rom. Turks Tempo

20. AVDS 068

01. 47-42 36x38 02. 48-42 38x47 03. 39-33 **47x22** 04. 37-31 22x30 05. 31x35 +
Een K8. Het komt erop aan een zwart stuk op 30 te krijgen.
Auteur : H.J. van de Holst, Turks Tempo

21. AVDS 065

01. 26-21 16x36 **A** 02. 47-41 36x47 03. 32-27 47x24 04. 39-33 **24x22** 05. 40-35 22x30
06. 35x02 +

A 01. ... 16x38 02. 47-42 38x47 03. 31-27 47x24 04. 39-33 **24x22** 05. 40-35 22x30
06. 35x02 +

Onverschillig hoe zwart slaat , er komt een Turks tempo met Geurra - afloop.
Auteur : Monsma

22. AVDS 064

01. 49-43 39x48 02. 19-14 **48x28** 03. 14x03 28x46 04. 03x05 +
Turks Tempo met 46-5 motief. Auteur : C. Schaap
De stand zit eigenlijk tussen een TT en een halve Turk in.

23. AVDS 061

01. 48-42 37x48 02. 18-13 **48x28** 03. 13x02 28x39 ! 04. 02x09 03x14 05. 29-24 +

Een Turks Tempo van auteur S. Jas.

Een lichtjes gewijzigde versie overigens omdat de originele stand / oplossing niet klopt.

24. AVDS 063

01. 49-44 40x49 02. 38-33 **49x23** 03. 33x02 23x46 04. 02-08 34x43 05. 45-40 35x44
06. 08x05 +

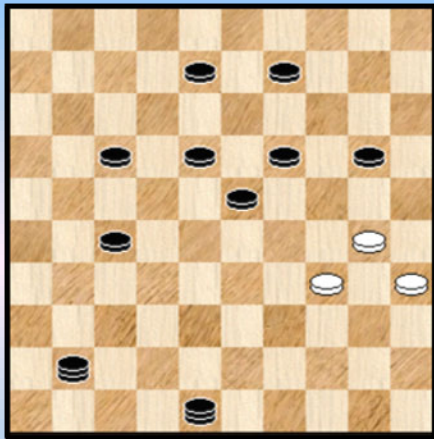
Het Turkse Tempo wordt hier verkregen over 4 schijven. Eindigend in 46-05.

Auteur : C. Schaap

25

01. 47-41 36x47 02. 28-23 **47x49** 03. 23x03 49x38 A 04. 03x24 27x38 05. 24x42 +
A 03. ... 27x38 04. 03x24 49x20 05. 25x14 +

26.

01. 46-41 36x47 02. 37-32 28x37 03. 48-43 37x48
04. 26x37 **47x49** 05. 39-34 49x41

Zie **diagram**.

De toestand voor wit is ernstig , maar niet hopeloos.

06. 30-25 48x30 07. 25x32 41x28 08. 35x33 +

27.

01. 50-44 40x49 02. 43-39 **49x47** 03. 39-34 47x17 04. 34x21 11-16 05. 21-17 +
Een werkje van Shapoval. Prima. HND 1985-3

28.

01. 26-21 36x47 02. 33-29 24x33 03. 38x18 **47x26** 04. 16-11 26x30 05. 11x35 ! +
Een pareltje van Borgman. Geplukt uit HND 1986.

29.

01. 25-20 14x25 02. 47-41 36x47 03. 29-23 **47x49** 04. 23x03 27x38 (04. ... 49x38
05. 03x06 27x38 +) 05. 03x06 49x27 06. 48-43 27x49 07. 06-44 49x40 08. 35x44 25-30
09. 44-40 +
Fourgous , HND 1986.

30.

01. 32-27 36x47 02. 24-20 **47x49** 03. 20x16 49x21 04. 16x27 +
Een 6x6 van Arie van der Stoep. HND 1986.

31.

01. 28-22 18x27 02. 33-28 15x24 03. 35-30 24x35 04. 47-41 36x47 05. 28-23 **47x49**
06. 23x03

=> 06. ... 27x38 07. 03x16 49x38 08. 16x49 06-11 09. 49-44 11-16 10. 44-49 16-21
11. 49x16 35-40 12. 16-11 40-45 13. 11-50 +

=> 06. ... 49x38 07. 03x16 27x38 08. 16x49 06-11 09. 49-44 11-16 10. 44-49 16-21
11. 49x16 35-40 12. 16-11 40-45 13. 11-50 +

Een kompositie van Lente. (HND 1986)

32.

01. 25-20 14x25 02. 47-41 36x47 03. 29-23 **47x49** 04. 23x05 49x20 05. 05-32 ! 25x43
06. 32x25 +
Fourgous , HND 1986

33.

01. 47-41 36x47 02. 28-23 **47x49** 03. 23x03 27x38 **A** 04. 03x24 49x20 05. 25x14 +
A 03. ... 49x38 04. 03x24 27x38 05. 24x42 +
Een Turkse stand van Turk.

34.

01. 47-41 36x47 02. 28-22 **47x49** 03. 22x24 49x20 04. 25x14 +
Een keurige TT - miniatuur. Auteur : Groeneveld.

35.

01. 49-44 40x49 02. 39-33 **49x47** 03. 33x02 47x20 ! 04. 02x10 05x14 05. 15x24 +
Ook al keurig werk van Lauwen. Een miniatuur.

36.

01. 27-22 40x49 02. 22-18 **49x47** 03. 35-30 47x12 04. 30x06 09-14 05. 06-01 07-11
06. 01-23 14-20 07. 23-28 11-16 08. 28-32 20-24 09. 32-38 24-30 10. 38-43 30-35
11. 43-49 16-21 12. 49x16 35-40 13. 16-11 40-45 14. 11-50 +
Een aangenaam TT-werkje van Kobzew. Ook al een miniatuur.

37.

01. 42-38 36x47 02. 17-11 **47x49** 03. 32-28 49x07 04. 11x04 +
Een knappe TT , met meerdere 2 om 3 meerslagen en zowaar een Napoleon op een erg ongewone
plaats ! Auteur : Polydor (althans uit zijn boekje)

38.

01. 32-27 37x46 02. 48-42 46x19 03. 44-40 **50x48** 04. 40-35

=> 04. ... 30x39 05. 43x34 48x30 06. 35x02 +

=> 04. ... 48x39 05. 35x02 39x30 06. 02x35 +

Wereldkampioen I. Weiss draaide er zijn hand niet voor om. We bedoelen (om een standje te komponeren).

39.

01. 29-24 36x47 02. 24-20 **47x49** 03. 20-14 49x18 04. 14x05 +

Schijf 29 rukt in zijn eentje op en ontmantelt de zwarte stelling. Het (franse) boekje spreekt van een Coup de Mardoché. Het is me onduidelijk of hiermee de samensteller bedoeld wordt.

40.

01. 06-01 03-09 02. **01x03** 32-38 03. 03x21 38x49 04. 21-27 49x21 05. 16x27 +

Een stand uit een motieven - rubriek van Scheijen.

41.

01. 47-41 36x47 02. 46-41 **47x49** 03. 26-21 49x46 04. 21x05 +

Twee keer meerslag , een Turks tempo en tenslotte het 46-05 motief. Schijf 46 speelt met verve de rol van "duiveltje uit een doosje". Een bijzonder fraai miniatuur van Pelle dat op geen enkele cover zou misstaan.

42.

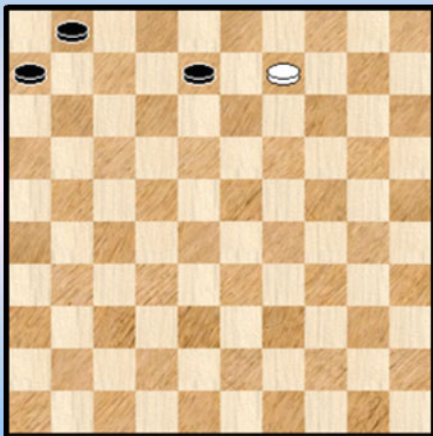
01. 18-13 30x50 * 02. 13x04 **50x47** 03. 04-15 47x33 04. 15x02 + Guerra

Een aangename TT in een mooie stand, kortom erg goed werk van een Jan Scheijen.

43.

01. 50-44 40x49 02. 32-28 ! **49x47** 03. 28x17 47x11 04. 16x09 Zie **diagram 43A**

Diagram 43A Zaz

Er volgt nog een gekend 1 tegen 3 eindspelletje :

04. ... 08-13 * 05. 09x18

=> 05. ... 01-07 06. 18-13 07-12 07. 13-09 12-18

08. 09-04 18-23 09. 04-22 23-29 10. 22-39 +

=> 05. ... 06-11 06. 18-12 11-16 07. 12-08 16-21

08. 08-02 21-27 09. 02-19 +

Een werkstukje van Broijer. Het slaan met de dam 11 is gekend en doet het erg goed. Niet te verwonderen dat dit ook opduikt in combinatie met een TT.

44.

01. 32-28 **16x36** 02. 22-18 ! 36x30 03. 18x20 25x14 04. 35x02 03-08 05. 02x10 05x14

06. 48-43 14-19 07. 43-39 +

Gezien de aanwezigheid van een dam in de aanvangstand nemen we aan dat Douwes er niet in geslaagd is dit te doen zonder (dam).

45.

01. 43-38 !

=> 01. ... 42-47 02. 38-32 **47x22** 03. 32x01 22x44 04. 50x39 45-50 05. 01-06 50x33
06. 06x39 +

=> 01. ... 42-48 02. 38-32 **48x22** 03. 32x01
++ 03. ... 22x39 **04.** 50-44 39x50 **05.** 01-06 +
++ 03. ... 22x44 **04.** 50x39 45-50 **05.** 01-06 50x33 **06.** 06x39 +

In een absoluut minimale setting haalt Dropatjs er het maximum uit : twee TT's en drie maal een triktrak - einde.

46.

01. 11-07 01x12 02. 50-44 40x49 03. 20-14 **49x47** 04. 14x03 47x20 05. 03x25 +
Een miniatuur uit een boek van Kowrizkin. Misschien is hijzelf wel de auteur.

47.

01. 23-18 37x46 02. 28-22 **46x49** 03. 22x04 49x13 04. 04x16 35-40 05. 16-11 40-45
06. 11-50 +
Méaudre - Vink.

48.

01. 22-18 36x47 02. 18-12 ! **47x49** 03. 17-11 ! 49x08 04. 11x04 +
Een mooi miniatuur. Beginstand met kenmerkende TT- formatie. Vooral de manoeuvre ingeleid met
02. 18-12 doet het goed. Afgerond met een (Zwitserse) Napoleon.
Auteur : NN

49.

01. 21-17 37x46 02. 17-12 08x17 03. 24-19 14x23 04. 28x19 **46x49** 05. 19-14 49x10
06. 15x02 +
Auteur : Wagter

50.

01. 27-22 ! 18x27 * 02. 36-31 27x47 03. 29-23 ! **47x49** 04. 23x05 49x27 05. 24-20 25x14
06. 05x31 +

Een stand uit de Boezjinski - kollektie die op internet te vinden is. Partij - standen of partij - achtige
standen.

- - - - - o - O - o - - - - -

Jaap Viergever

Op de valreep (12/2014) verscheen in het zopas uitgekomen nummer van De Problemist het bericht van het overlijden van **Ir Jaap Viergever**. Hij werd 85 jaar.

Enkele nummers eerder wijdde De Problemist nog een volledig en (als ik me goed herinner) dik nummer aan het werk van Viergever. Ik wil het betreffende nummer nu niet opzoeken en schrijf liever spontaan uit de losse pen.

Drie zaken komen me voor de geest. In de eerste plaats hebben we te maken met een fantastisch **problemist** met vaak nogal volle standen. Van hoogstaande kwaliteit. En voor wie mocht twijfelen aan de kwantiteit : in de Compositions - database staan precies **2977** werkstukken van deze auteur. Niet niks ...

Daarnaast was Viergever ook (en bijna hadden we geschreven) vooral bekend als **eindspel - komponist**. Veelal van eindspelen met een of meerdere dammen. Het zware werk dus. Soms echte "knotsen". En dat in een tijd dat de programma's er niet waren ! Met ontzettend gemak (te oordelen naar de hoeveelheid geproduceerde standen) kon hij ook arrangementen of verbeterde versies van werkstukken van anderen neerzetten.

In die hoedanigheid leerde ik hem lang geleden kennen via zijn eindspelboeken waar meerdere dammen in optraden. Met **ontzag en bewondering** keek ik naar zijn werkstukken. Hij mag zonder meer beschouwd worden als een waardig opvolger van de grote Cornelius **Blankenaar**.

Her derde punt hangt wat samen met het tweede. Om zijn eindspel - boeken tot een goed einde te brengen heeft Viergever zonder twijfel een massa (encyclopedisch) werk moeten stoppen in het opsporen en checken van de (vele) bronnen. Minder opvallend dan de beide voorgaande items maar beslist geen detail.

We **dragen bij deze dit dubbel PDFje dan ook graag op aan Jaap Viergever**. We brengen hem ook nog een klein ere - saluut door iets van zijn werk te laten zien. De keuze ligt in dit geval ietwat voor de hand. Het onderwerp van dit boek zijn immers de Turkse Tempi en we werpen dan ook een blikje op de TT 's van Jaap Viergever.

We zochten op de "standaard" - slagen 47x49, 49x47, 50x48 50x47 en 26x30.

Eerst enkele algemene woorden over de resultaten :

Voor **47x49** hadden we 53 voorkomen en dit resulteerde in een 17 TT 's. Heel wat 47-49 - slagen waren geen TT 's maar de laatste voorbereidende slag om de Guerra - eindstand te bereiken.

Voor **49x47** kwamen we aan een tiental TT 's. **50x48** leverde geen enkele TT op. **26x30** leverde twee TT 's op. **50x47** tenslotte leverde 11 TT 's op waaronder 5 TD2 - combinaties.

Tot daar de statistieken en we zijn er bewust van dat er nog andere TT - slagen moeten aanwezig zijn, Het kan bijna niet anders. Maar ja, hoe haal je er die uit ?

Hoe presenteren we nu het materiaal ?

Wel, in de eerste plaatst zullen we zoveel van Viergever 's werkstukken als mogelijk afficheren. Alleen enkele "te problematisch" aandoende standen halen we eruit.

Naar presentatie toe krijgt u de meeste werkstukken als opgave gepresenteerd. Toch laten we eerst een achttal werkstukken aan bod komen met wat commentaar. Dat leek ons een minimum om de verdiensten van Viergever (en bij uitbreiding de problemisten in het algemeen) te onderstrepen. Alles zomaar als opgave presenteren zou wat overkomen als een gebrek aan respect.

Ten aanzien van de opgaven willen we "veiligheidshalve" nog vermelden dat het niet - vinden van de oplossingen niet als een oneer moet ervaren worden. De meeste van de werkstukken zijn zeer moeilijk van het blad op te lossen.

Tenslotte bood dit paragraafje met het werk van Viergever me ook de gelegenheid om een eerste idee te hebben omtrent de verwachtingen voor het aantal voorkomens van de TT' s in de ganse Compositions - database.

We starten nu zoals gezegd met enkele fraaie werkstukken van Viergever voorzien van enige commentaar. We geven van elke voorkomende slag 2 problemen.

Diagram 1 Wit wint

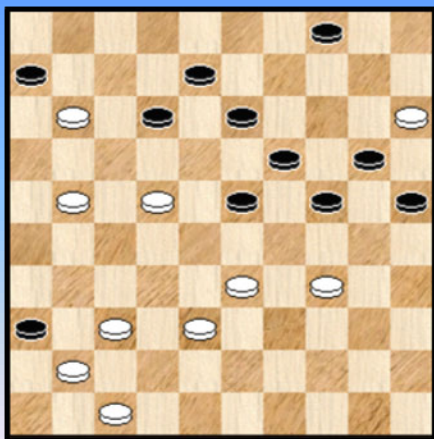

Diagram 2 Wit wint

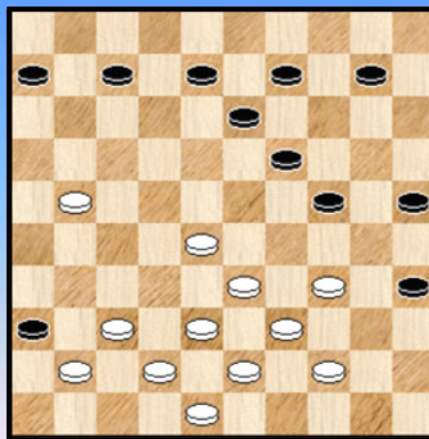

Diagram 1

01. 11-07 12x01 02. 47-42 36x47 03. 33-29 24x33 04. 38x09 **47x26** 05. 15x02 26x30
06. 02x35 04x13 07. 35x02 + Guerra

Na de vierde zet van wit ontstaat een wat moeilijk voor te stellen stand. De geoefende Guerra - oplosser moet dit toch kunnen vinden. De dam slaat op het eind wat over en weer op de lijn 35-03 en komt op het passende moment op veld 32 te recht. Een goede beginstand ook.

Ooit moeten we toch eens nakijken hoe het komt dat de Guerra' s steeds maar uit de (dam) hemel nederdalen.

Diagram 2

01. 28-23 19x28 02. 33x22 36x47 03. 34-30 25x34 04. 39x19 13x24 05. 44-40 35x44
06. 43-39 44x33 07. 38x20 **47x26** 08. 20-15 26x42 09. 15x11 06x17 10. 48x37 +

De slag 47x26 komt op een gevorderd moment. De schitterende beginstand (een pure partij - stand) valt op. De eerste zet doet het goed en de rest raast in rotvaart naar het oppositie - einde.

Diagram 3 Wit wint

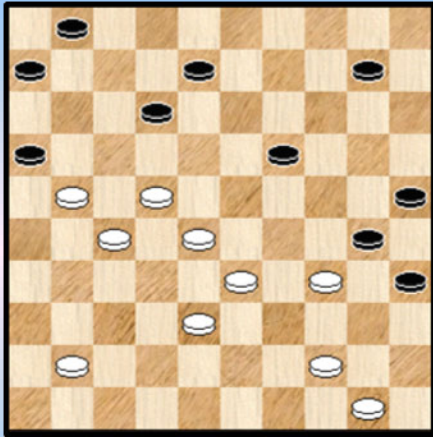

Diagram 4 Wit wint

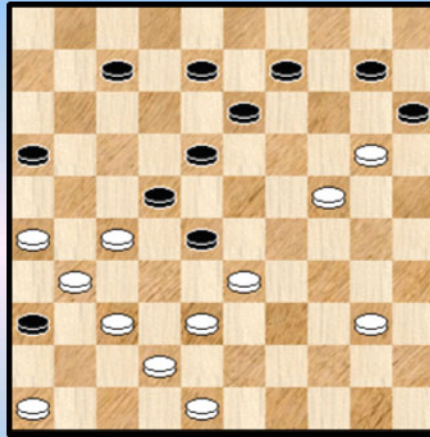

Diagram 3

01. 22-17 30x39 02. 50-45 39x50 03. 28-23 **50x47** 04. 23x05 47x11 05. 45-40 16x27
06. 05-23 35x44 07. 23x02 +

Een perfecte beginstand. Zwart wordt mooi op dam gebracht. Met het gekende 03. 28-23 slaat wit twee vliegen in één klap. Wit besluit met een achterloop - rondslag naar het Guerra - damveld. Ja, weer al eens een uitmuntende 10x10 - Guerra.

Diagram 4

01. 26-21 28x39 02. 38-33 39x28 03. 31-26 22x31 04. 48-43 16x27 05. 46-41 36x49
06. 26-21 49x19 07. 21x01 15x24 08. **01x04** 31x42 09. 04x48 +

Een goeie beginstand. De zet 04. 48-43 doet het goed. Op het einde komt wit in TT - fuik terecht en sluit winnend af. Een TD2 op een onderliggende TT.

Diagram 5 Wit wint

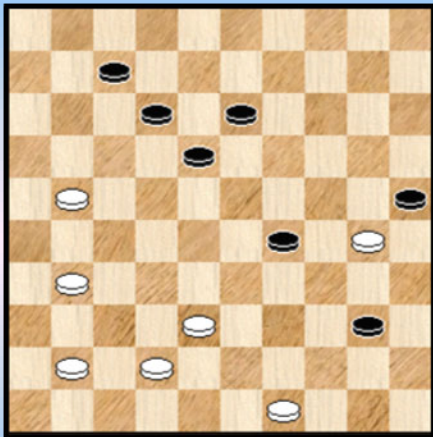

Diagram 6 Wit wint

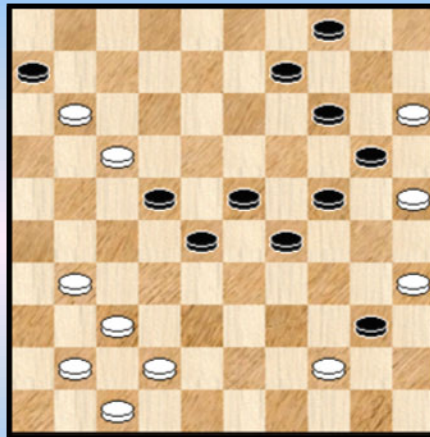

Diagram 5

01. 21-16 25x34 02. 49-44 40x49 03. 16-11 **49x47** 04. 11x02 47x38 05. 02x03 +

Eindelijk een opgave die op te lossen is vanaf het blad ☺. De zwarte dam wordt op "open" wijze verorberd. Deze mininatuur inspireerde mij tot een tweetal variaties.

Diagram 6

01. 42-38 40x49 02. 47-42 **49x47** 03. 42-38 47x33 04. 35-30 24x35 05. 15x24 29x20
06. 37-32 28x37 07. 17x10 04x15 08. 25x03 06x17 09. 03x29 15-20 10. 29x15 35-40
11. 15-33 40-45 12. 33-50 +

De moeilijkheid om deze opgave tot een goed einde te brengen bestaat er vooral om schijf 10 te verwijderen en dit op een passende (winnende) manier.

De TT - fuik wordt opgebouwd, 03. 42-38 is dan de clou - zet en daarna loopt het vlot verder naar een rondslag en een 45/D50 einde.

Diagram 7 Wit wint

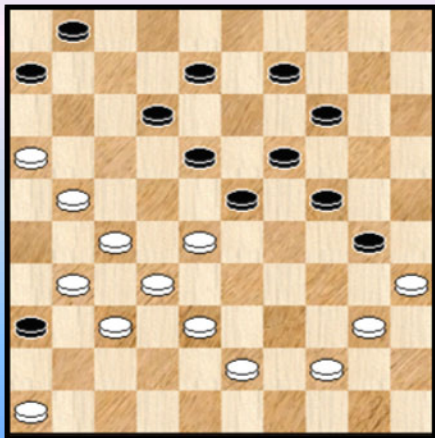

Diagram 7A Wit slaat

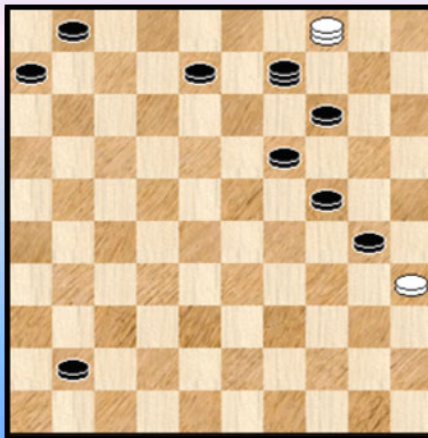

Diagram 7

01. 21-17 12x21 02. 46-41 36x47 03. 40-34 **47x49** 04. 27-22 49x36 05. 22x04 23x41
06. 16x27 36x09 !! Zie **diagram 7A**
Op bijvoorbeeld 06. ... 36x22 07. 04x26 +

Maar wit heeft een passend antwoord : 07. 04x20 !! 14x25 08. 35x02 +

Met zijn zevende zet slaat wit op "Turkse wijze" en introduceert hiermee een tweede Turks element in het probleem. We hebben dus te maken met een "Dubbele Turk" ! Guerra

Diagram 8 Wit wint

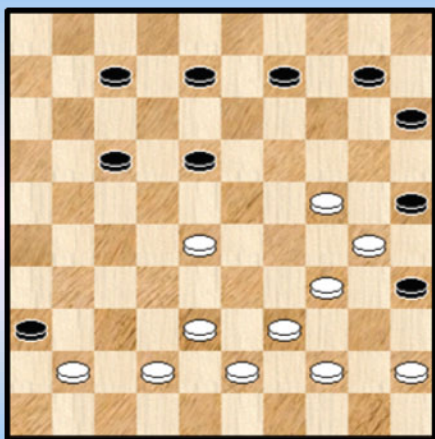

Diagram 8

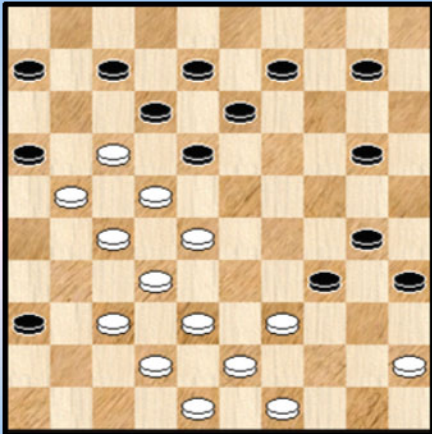
01. 42-37 36x47 02. 24-20 **47x49** 03. 28-22 49x46
04. 22x04 25x43 05. 04x49 15x24 06. 45-40 35x44
07. 49x05 +

Achterlopen is altijd gevaarlijk al valt dit hier niet zo makkelijk te zien. De opstelling rondom de zwarte schijven 25 en 35 laten enkele ongewone wendingen toe.

Een 46-05 slot.

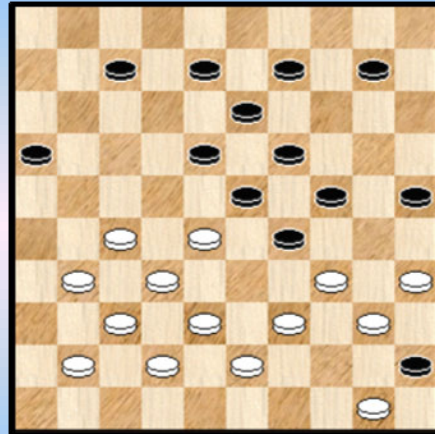
----- o - O - o -----

Viergever TT 's Wit wint

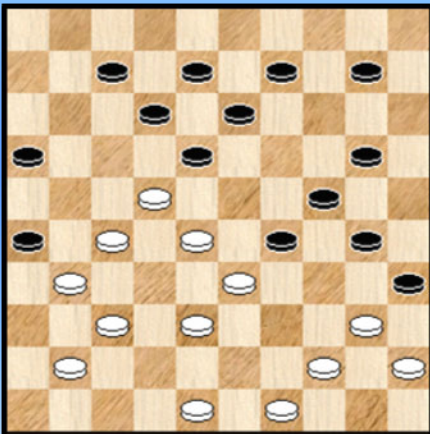
1

Wit wint

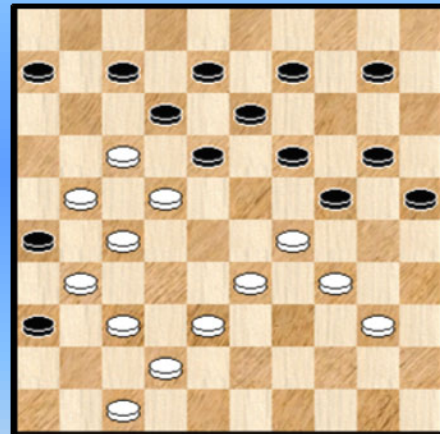
4

Wit wint

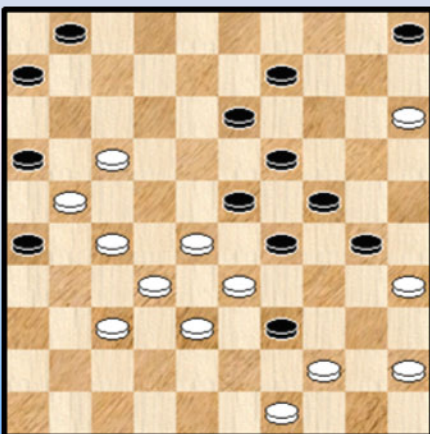
2

Wit wint

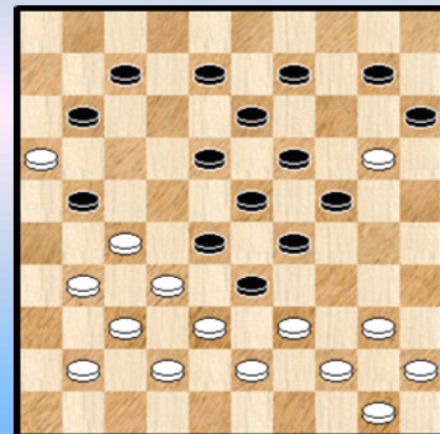
5

Wit wint

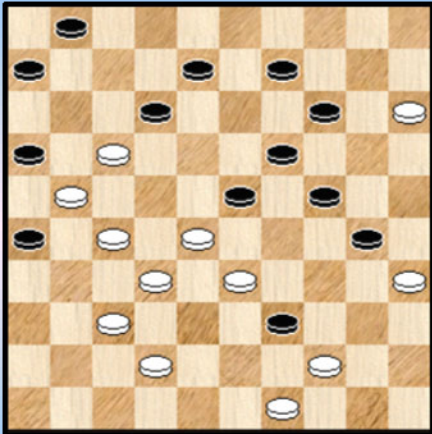
3

Wit wint

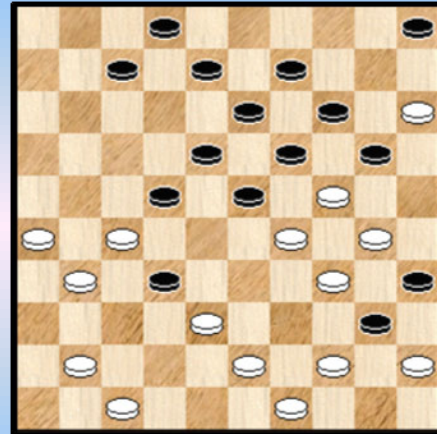
6

Wit wint

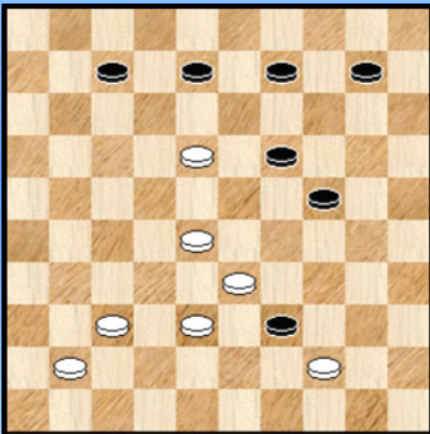
7

Wit wint

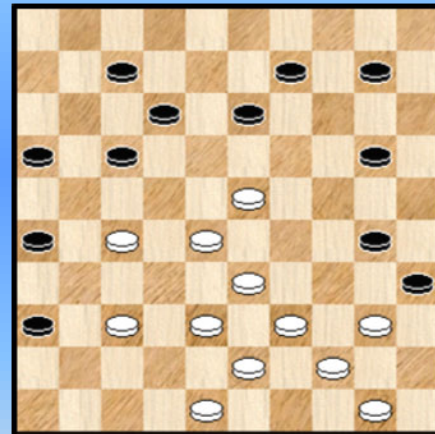
10

Wit wint

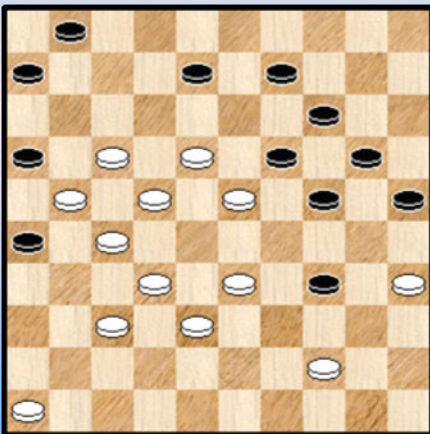
8

Wit wint

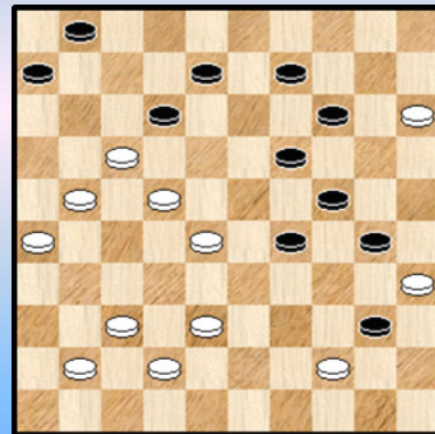
11

Wit wint

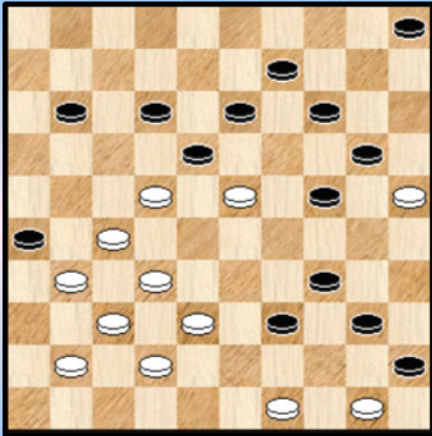
9

Wit wint

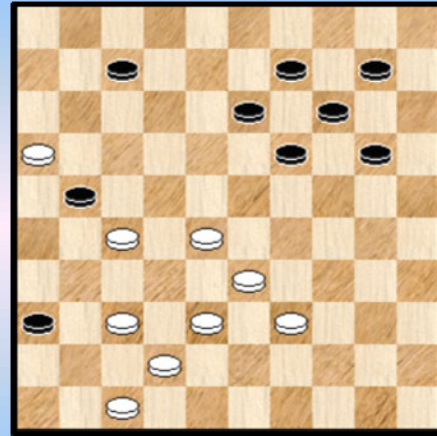
12

Wit wint

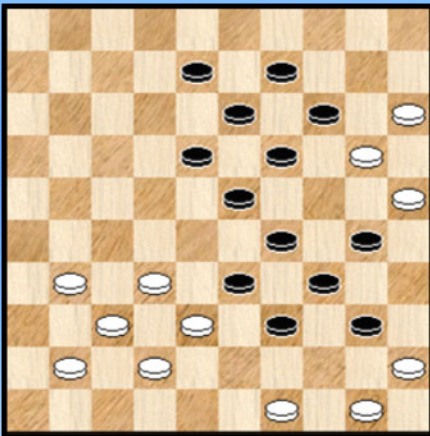
13

Wit wint

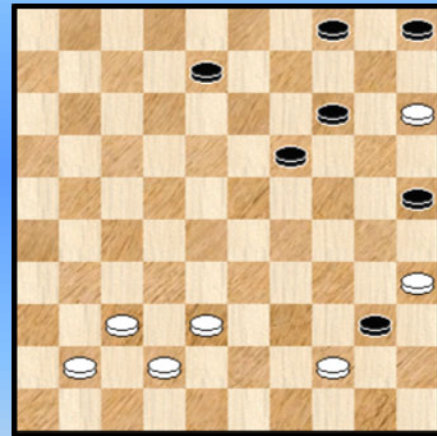
16

Wit wint

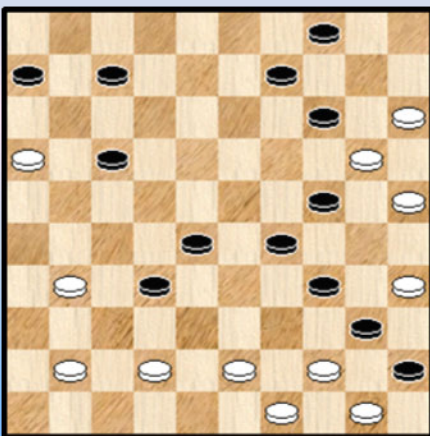
14

Wit wint

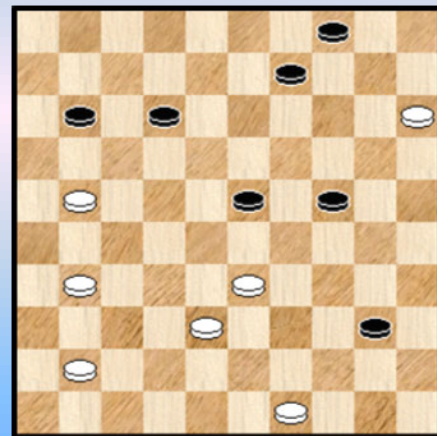
17

Wit wint

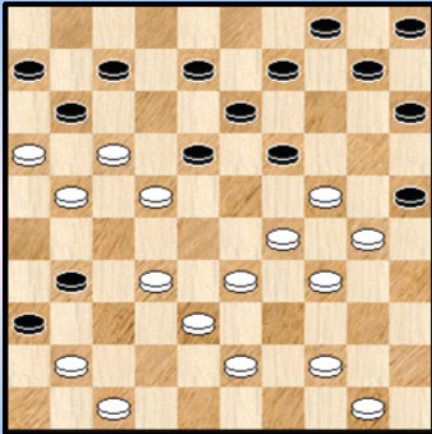
15

Wit wint

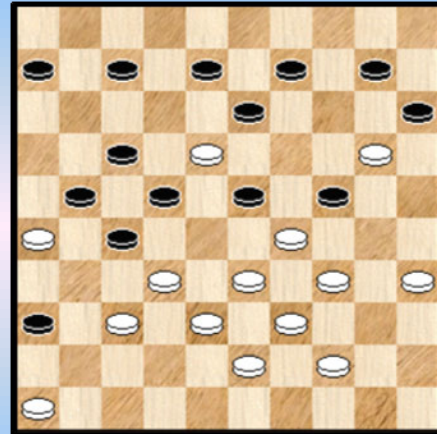
18

Wit wint

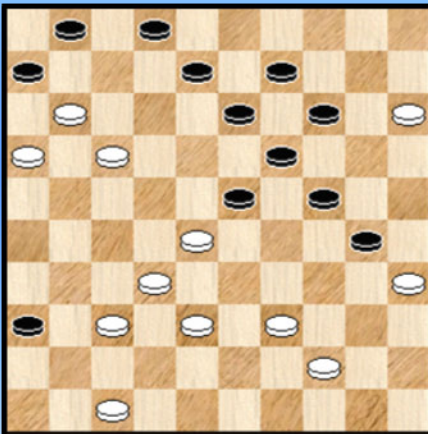
19

Wit wint

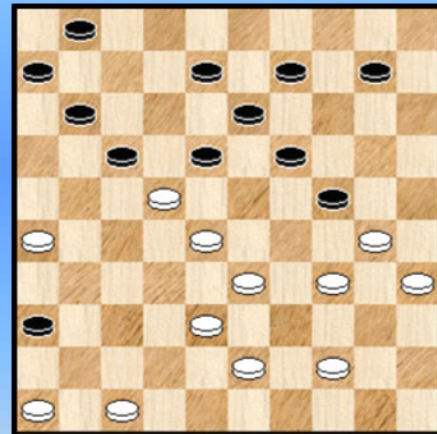
22

Wit wint

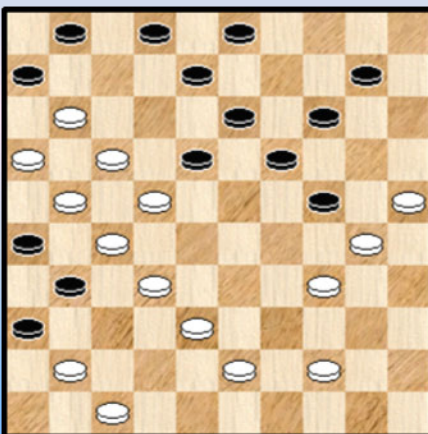
20

Wit wint

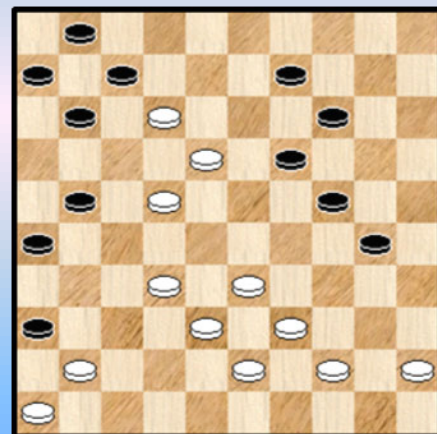
23

Wit wint

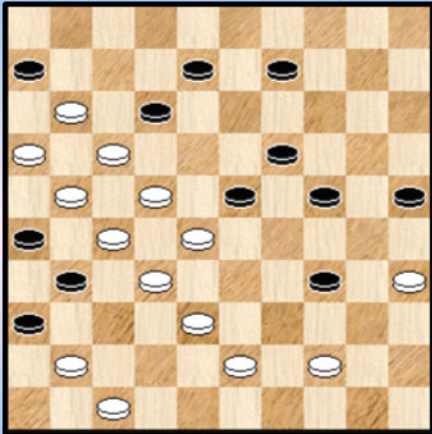
21

Wit wint

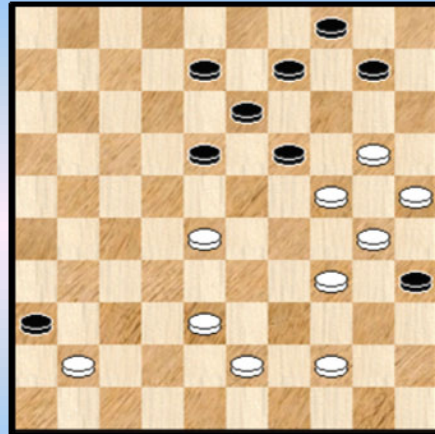
24

Wit wint

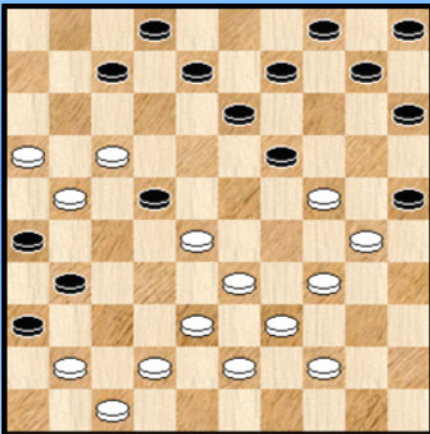
25

Wit wint

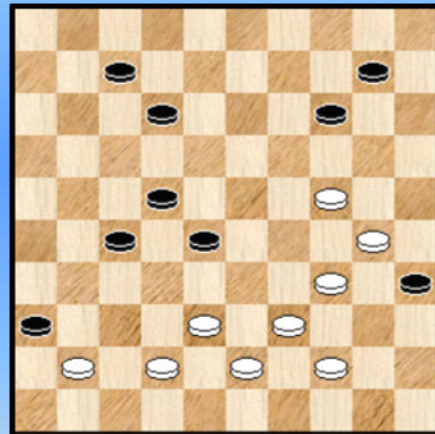
28

Wit wint

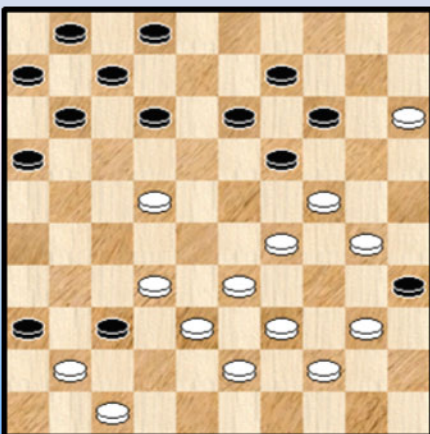
26

Wit wint

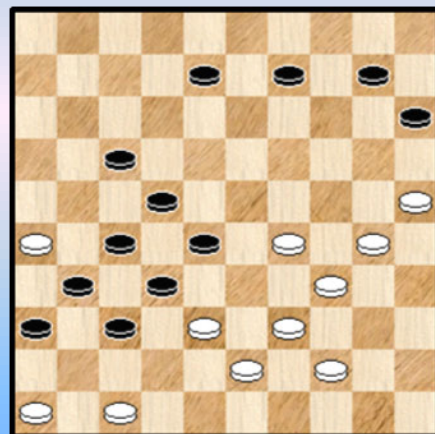
29

Wit wint

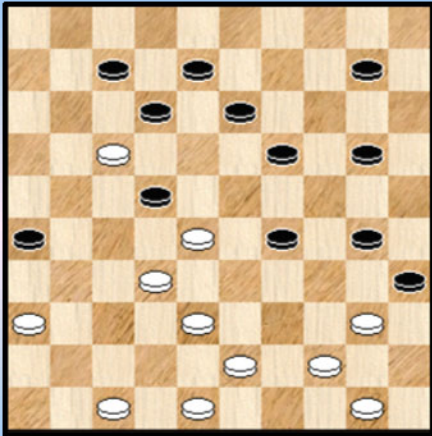
27

Wit wint

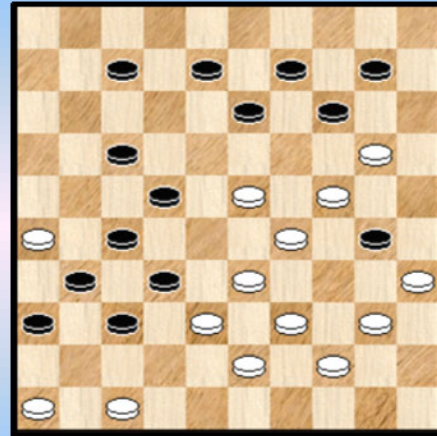
30

Wit wint

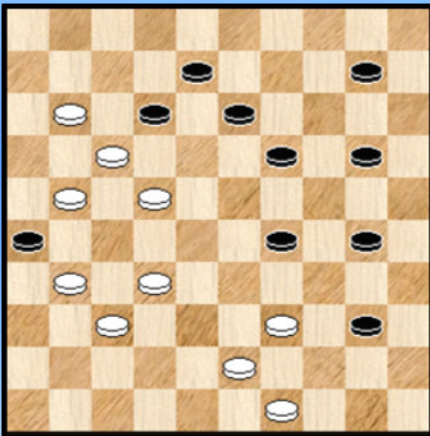
37

Wit wint

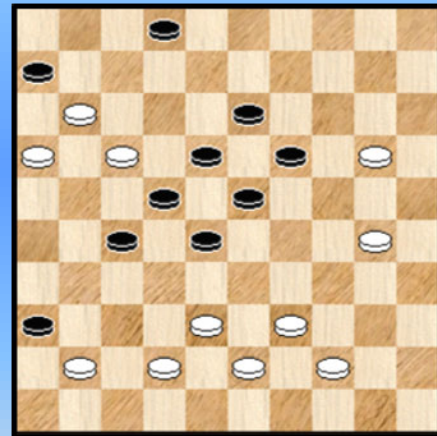
40

Wit wint

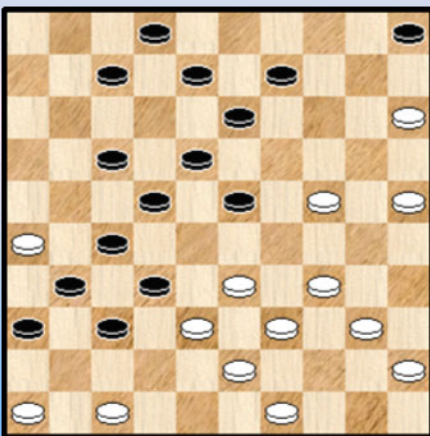
38

Wit wint

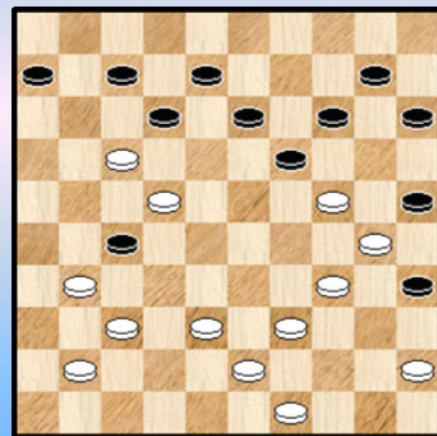
41

Wit wint

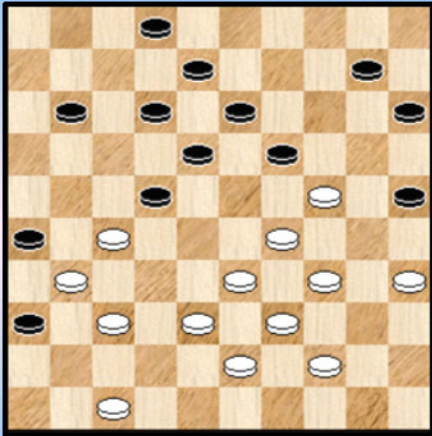
39

Wit wint

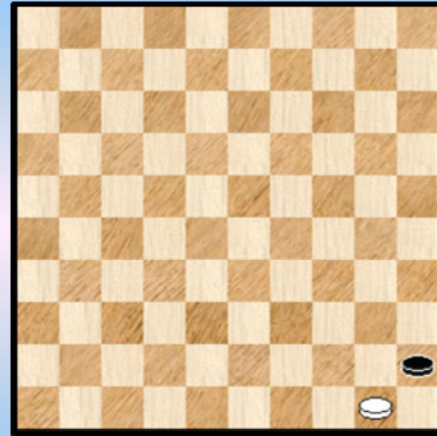

42

Wit wint

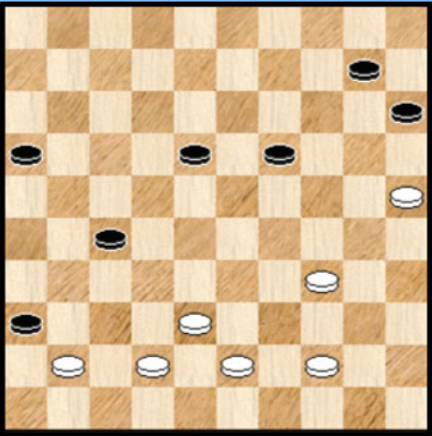

43

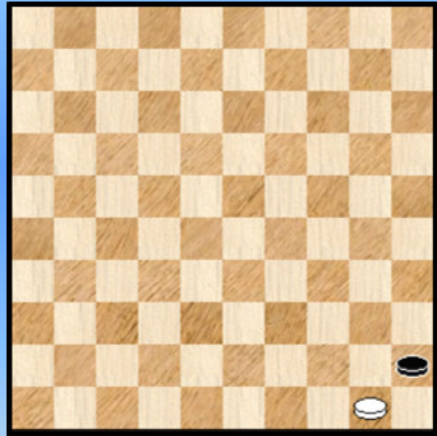

46

Wit wint

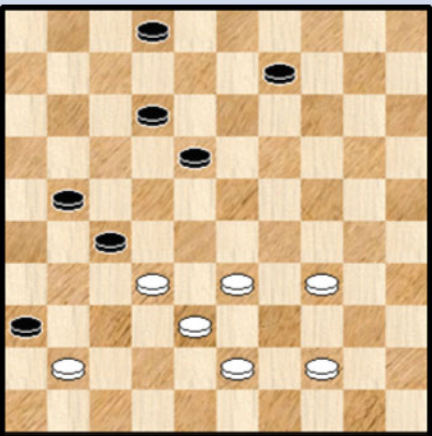

44

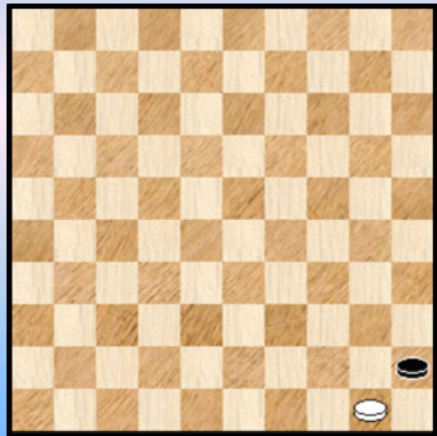

47

Wit wint

45

48

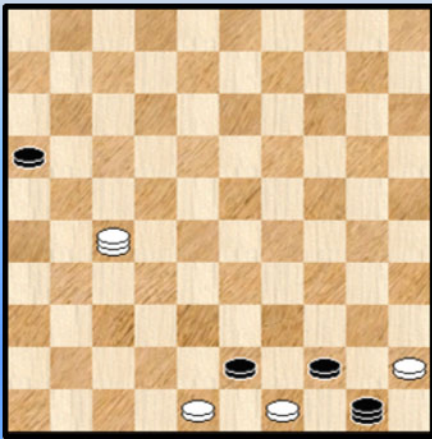
TT - problemen va Jaap Viergever - Oplossingen

1.

01. 17-11 06x26 02. 22-17 12x21 03. 37-31 26x37 04. 32x41 21x23 05. 49-44 36x47
06. 38-33 47x40 07. 33-29 34x43 08. 45x01 23x34 09. 48x30 35x24 10. **01x04** +

Geen partijstand, maar wel een doerbare stand met gescheiden kleuren. Uiteraard niet zomaar op te lossen. Dit keer eindigen we in de TT - fuik. Ook al omdat we het eindspelletje niet uitwerken. Een TD2 op een TT.

2.

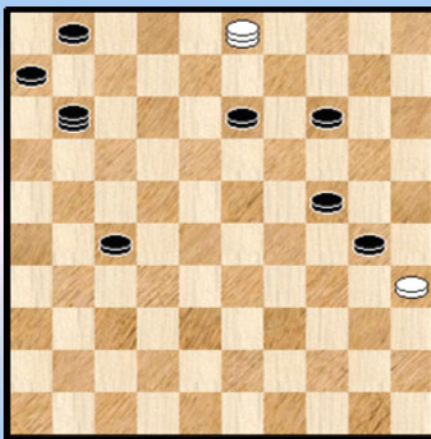
01. 37-32 26x46 02. 22-17 12x21 03. 28-23 46x50
04. 23x01 21x43 05. **01x04** 35x44 06. 04x27 +

Alleen slaan naar veld 27 wint.

We afficheren de eindstand. Het resultaat van (onder meer) de TD2 / TT - fuik.

3.

Zwart is onvoorzichtig geweest (☺) en achtergelopen. Daarvan te profiteren is echter niet evident. Meer nog , zou er geen Guerra uitkomen (ook al ontbreekt een zwarte schijf op 25) ?

01. 45-40 39x50 02. 37-31 26x37 03. 32x41 23x43
04. 49x38 **50x47** 05. 40-34 47x11 06. 34x03 16x27
07. 15-10 05x14

zie **diagram 3A**

08. 03x19 ! over schijf 24 30-34 09. 35-30 ! 34x25
10. 19-02 +

Het is (weer) voor mekaar.

4.

Een mooie beginstand met een groot, zwak punt voor zwart : veld 28. Maar hoe de schijf passend te verwijderen ?

01. 38-33 29x36 02. 27-21 16x49 03. 37-32 36x38 04. 50-44 23x32 05. 39-33 38x29
06. 34x01 45x34 07. **01x04** 49x40 08. 04x30 25x34 09. 35x44 +

De twee dammen - één van beide kleur - worden netjes geslagen en een winnende oppositie blijft over. Een TD2 op een TT.

5.

01. 47-41 36x47 02. 38-32 47x38 03. 33x42 24x33 04. 21-16 12x21 05. 16-11 06x28
06. 32x01 21x41 07. **01x04** 26x48 08. 04x29 48x30 09. 40-35 +

Een lange ontleding en erg moeilijk voor te stellen. Niet te vinden dus vanaf het blad. Een TD2 op een TT met een verrassend einde.

6.

01. 40-34 29x49 02. 38x29 49x36 03. 39-34 24x33 04. 50-44 15x24 05. 34-29 23x34
06. 32x01 21x41 07. **01x04** 36x18 08. 16x07 18x01 09. 04x40 01-06 10. 40-01 06x50
11. 01-06 +

Opnieuw een TD2. En voor een stuk geldt ook dezelfde commentaar als bij vorig diagram : moeilijk voor te stellen ontleding met rondslagen. De TD2 fuik kan in eerste instantie nog **gecounterd** worden maar zwart moet begeven en verliest uiteindelijk op de triktrak.

7.

01. 42-38 39x50 02. 37-31 26x37 03. 32x41 23x43 04. 49x38 **50x47** 05. 15-10 47x11
06. 10-04 16x27 07. 04x20 over schijven 9 , 12, 11 , 27 en 24 14x25 08. 35x02 +
Guerra wel te verstaan.

8.

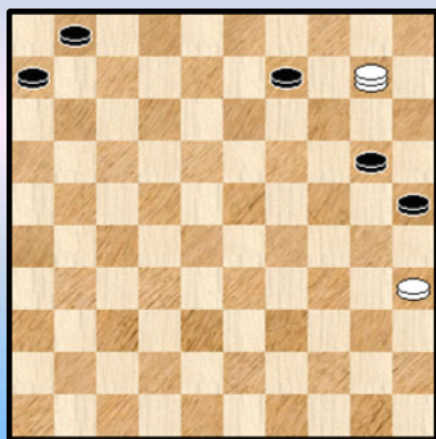
01. 37-31 39x50 02. 28-23 **50x47** 03. 23x01 47x12 04. 01x04 +

Een miniatuur. We vermelden nog even dat het spiegelbeeld van 50x47, dus 01x04 ook optreedt in de spelgang. Dit door het (bij) plaatsen van een zwarte schijf op veld 10. Een andere mogelijkheid is die schijf op veld 35 te plaatsen. Dit geeft een scherp slot.

9.

01. 37-31 26x50 02. 46-41 19x28 03. 22x33 **50x47** 04. 18-13 47x11 05. 13x02 16x27
06. 02x10 ! + **Zie diagram 9A**

Diagram 9A Zaz

Deels paden die we ontmoet hebben. Opvallend is de beginzet waar wit vier schijven geeft. Allicht heeft Viergever dit (ook) in gedachten gehad en misschien is het wel als grapje bedoeld !

Het einde is wat merkwaardig. Alleen slaan op zet 6 naar veld 10 wint. Dit lijkt relatief duidelijk.

Maar ik dacht dat de eindstand van **diagram 9A** rechtstreeks naar Guerra zou leiden. Dit is inderdaad zo ! Alleen na wat zoeken ... : 01. ... 09-13 de beste 02. 10-15 25-30 !
03. 15x08 ! (niet naar veld 2 slaan !) 30-34 04. 35-30 34x25
05. 08-02 +

10.

01. 38-33 32x21 02. 26x28 23x32 03. 43-38 32x43 04. 49x38 40x49 05. 47-42 **49x47**
06. 29-23 47x40 07. 23x03 20x29 08. 45x23 19x28 09. 15-10 35x24 10. 10x08 02x13
11. 03x19 +

Een stand zoals de problemisten ons regelmatig voorschotelen. Strikt genomen hebben we hier te maken met een TD1 (de eerste die we ontmoeten !) maar met duidelijk minimale reikwijdte.

11.

01. 27-21 16x27 02. 37-31 26x37 03. 23-18 12x32 04. 39-34 30x28 05. 48-42 37x39
06. 44x02 32x43 07. **02x04** 35x44 08. 04x31 36x27 09. 50x48 +

Een TD2 met mooi einde.

12.

Op 1 en 6 staan zwarte schijven. Niet echter op 25. Alhoewel, in een latere fase kan daar misschien nog iets aan gedaan worden ...

01. 37-31 40x49 02. 15-10 **49x47** 03. 28-23 29x16 04. 26-21 47x11 05. 10-04 16x27
06. 04x20 over schijf 12 14x25 07. 35x02 ! + Guerra.

13.

01. 32-28 18x29 02. 49-44 40x49 03. 27-21 **49x47** 04. 42-38 47x33 05. 37-32 26x17
06. 50-44 39x50 07. 28x10 17x37 08. 25x03 05x14 09. 03x06 +

14.

01. 49-44 40x49 02. 32-28 **49x47** 03. 15-10 23x41 04. 10-04 47x38 05. 45-40 34x45
06. 25x03 14x25 07. 03x30 25x34 08. 04x40 45x34 09. 50-44 +

Geen partijstand, akkoord , naar toch een prachtig - aandoende beginstand. De ontleding verloopt , o zo vlot , naar een oppositie - einde.

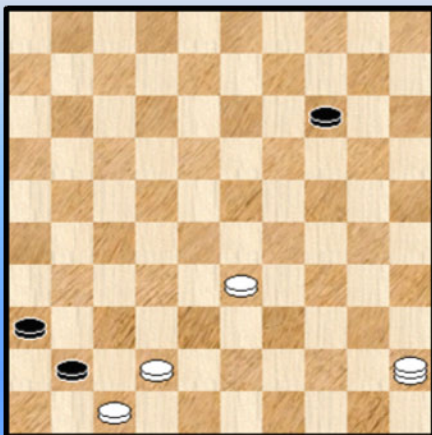
15.

01. 43-38 ! 32x43 02. 49x38 40x49 03. 35-30 **49x47** 04. 30x10 47x33 de beste (04. ... 47x38
05. 20-14 09x20 06. 15x02 04x15 07. 16-11 06x17 08. 25-20 15x24 09. 02x12 +)
05. 50-44 33x50 06. 20-14 09x20 07. 15x02 04x15 08. 16-11 06x17 09. 25-20 15x24
10. 02x06 +

Omdat we ons in 49x47 TT - gebied bevinden valt de eerste zet wel te zien en bij uitbreiding eigenlijk de volledige combinatie. De schijf op 50 doet het goed met een tweevoudige of zelfs drievoudige functie.

16.

Diagram 16A Zaz

Een erg mooi en verfrissend 9x9 - schijvenstandje. Wat voert Viergever hier in het schild ? We ontdekken even :

01.16-11 21x34 02. 11x02

Zwart beschikt over tegenspel, een reddingsboei zeg maar , alhoewel ...

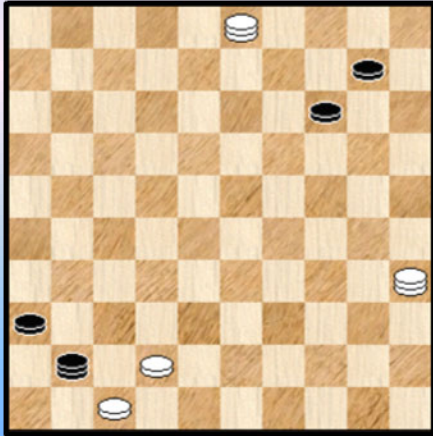
02. ... 19-23 ! X 03. **02x04** 23x41 04. 04x45 zie **diagram 16A**
Er dreigt 42-37 gevolg door 33-28 +
Er moet dus 04. ... 41-46 05. 47-41 !! de enige die wint
36x29 06. 45x05 +

Welk beestje hebben we hier voor ons ? Een TD2 uitgelokt door zwart. Maar wit wint dus uiteindelijk toch.

X Zou het kunnen dat zwart hier toch nog een remise - gaatje vindt ?

02. ... 20-24 03. 28-22 24-29 04. 33x24 19x30 05. 02x35 09-13 06. 35x08

Diagram 16B Zaz

=> 06. ... 34-39 07. 37-31 36x18 08. 08-17 39-43
09. 42-38 43x32 10. 17-21 +

=> 06. ... 34-40 07. 08-35 40-45 08. 22-18 45-50
09. 18-12 50-28 10. 12-08 28x41 11. 08-03
Zie **diagram 16B**.

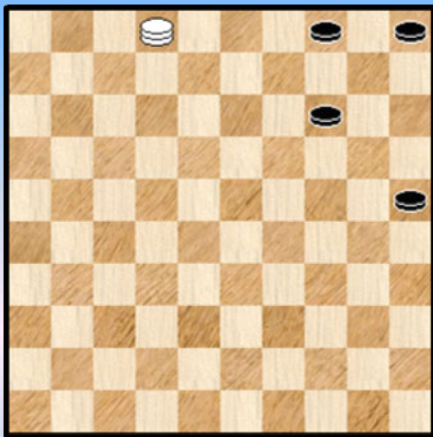
Ziet u vanaf het blad hoe wit moet te werk gaan in dit overmachtseindspel ?

17.

01. 37-31 40x49 02. 35-30 **49x47** 03. 30-24 47x20 04. 15x02 Zie **diagram 17A** +
Een miniatuur. Niet moeilijk om te kraken voor een geoefende TT - dammer.

Het eindspelletje is gekend maar het is wel degelijk even oppassen geblazen. We geven dus de ontleding :

Diagram 17A Zaz , wit wint

04. ... 14-20

=> 05. 02-13 ! 04-09 06. 13x04 20-24 07. 04-18 en wit zal winnen

=> 05. 02-08 ? 04-09 06. 08-35 09-14 en wit moet van de lijn 02-35 Remise (al moet wit nog wel kunnen remiseren , maar dat is een ander verhaal ...)

=> 05. 02-19 ? 04-09 06. 19-08 09-14 idem als vorige spelgang. Remise.

18.

01. 49-44 40x49 02. 21-16 **49x47** 03. 16x20 47x29 04. 20-14 09x20 05. 15x33 +

19.

01. 44-39 18x27 02. 50-44 11x22 03. 16-11 06x26 04. 32x21 26x17 05. 33-28 22x42
06. 47x38 36x47 07. 29-23 **47x49** 08. 23x01 49x20 09. 01-18 25x43 10. 18x03 +
Akkoord, de eindstand is fraaier dan de beginstand.

20.

01. 47-41 36x47 02. 39-34 **47x49** 03. 15-10 49x12 04. 10-04 23x41 05. 11-07 02x11
06. 16x18 13x22 07. 04x20 14x25 08. 35x02 +

Een mooi - gescheiden beginstand, en bruggetje van 15 naar veld 4, de zet 11-07 doet het goed en laat toe te eindigen in een Guerra. Een mooi probleem.

21.

01. 34-29 24x42 02. 47x38 36x47 03. 27x36 **47x49** 04. 43-38 18x27

Zie **diagram 22A**, een moment - opname.

05. 25-20 14x25 06. 36-31 26x28 07. 21x05 49x12 Nog een moment - opname : **diagram 22B**

08. 11-07 02x11 09. 16x09 03x14 10. 05x02 + Guerra

Diagram 22A

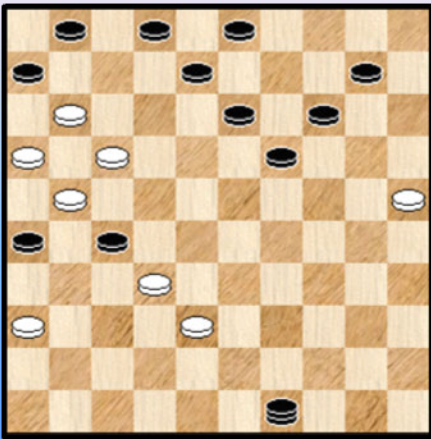
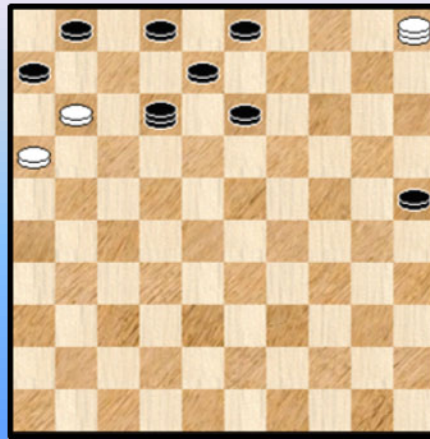

Diagram 22B

Bij het achterlopen krijgt men al eens een schijf meer dan gevraagd. Wat moeten we bij dit probleem zeggen ? Dat Viergever een vakman is die alle facetten beheerst. Een probleem om aan beginnende dammers te tonen wat zoal mogelijk is op de 100 velden. .

22.

01. 37-31 23x12 02. 35-30 24x35 03. 29-23 15x24 04. 46-41 36x47 05. 33-28 **47x49**

06. 23-18 22x44 07. 31x02 49x27 08. 26x17 13x11 09. 02x49 ! + met winnend eindspelletje.

Een problemisten - stand. Een klein wonder dat alles goed komt op het einde ... In dit geval met een formidabele rondslag over 7 stukken. Niet voor te stellen bij de aanvang van het gebeuren.

23.

01. 33-29 24x42 02. 47x38 18x27 03. 46-41 36x47 04. 26-21 **47x49** 05. 21x05 49x23

06. 30-24 19x30 07. 05x19 30-34 08. 35-30 34x25 09. 19-02 +

Probleemloze Guerra.

24.

01. 33-28 36x47 02. 39-34 **47x49** 03. 45-40 49x27 04. 22x31 26x37 05. 46-41 37x46

06. 40-35 46x23 07. 18x20 07x18 08. 35x04 14x25 09. 04x02 +

In drie, vier verschillende stappen, naadloos aan mekaar gebreid , komen we uit bij Guerra. De opmars van schijf 45 is behoorlijk indrukwekkend. De noodzakelijke vrije tempi worden achteloos en vlot geproduceerd.

25

Partijspelers vergeten even de beginstand en we kijken naar al het fraais, met twee extra diagrammen.

01. 11-07 12x01 02. 22-18 31x42 03. 18x20 25x14 04. 47x38 36x47 zie **diagram 25A**
 05. 35-30 ! **47x49** 06. 17-12 49x27 07. 12x03 26x17 08. 03x04 06-11 09. 16x07 01x12 +
diagram 25B.

Diagram 25A 35-30 !

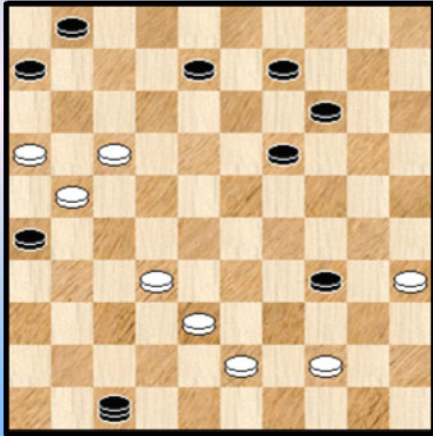
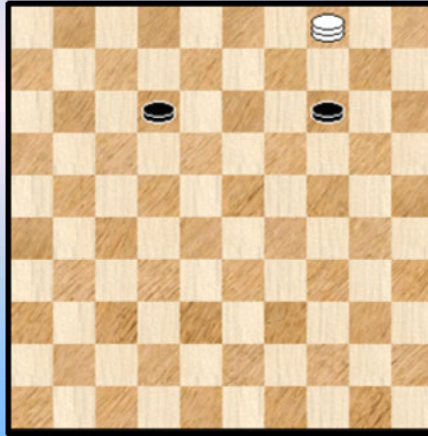

Diagram 25B Waz wint

In **Diagram 25A** geeft wit het fraaie 35-30 ! af en herinnert er ons aan dat we hier eigenlijk met een TD1 te maken hebben 😊.

In **Diagram 25B** zijn we aanbeland bij een bekend 1D - 2 Schijven eindspelletje. Niet zo makkelijk en met nogal wat varianten . Daarom geven we het ook niet ... Ik geloof dat **Alix** de auteur is.

26.

01. 38-32 22x11 02. 33-29 26x17 03. 42-37 31x42 04. 47x38 36x47 05. 28-22 17x37
 06. 29-23 **47x49** 07. 23x01 49x20 08. 16x07 25x43 09. 01-06 02x11 10. 06x25 +

De vier zwarte schijven gecentreerd rond het hoekveld 5 laten vermoeden dat er een rondslag aan te pas komt die eindigt op veld 4 of veld 25.

27.

01. 32-28 37x46 02. 40-34 46x23 03. 29x18 12x23 04. 47-41 36x47 05. 33-28 **47x49**
 06. 39-33 49x20 07. 15x24 23x32 08. 22-18 13x22 09. 24x04 35x24 10. 04x03 +

Het zes koppige zwarte schijvenblok op de lijnen 06-01 en 16-02 laat iets vermoeden ...

28.

01. 20-15 36x47 02. 24-20 **47x49** 03. 20-14 49x23 04. 14x12 18x07 05. 25-20 35x24
 06. 20x09 04x13 07. 15x04 +

Een mooie stand waar de TT - fuik duidelijk al herkenbaar is. Leuk en gekend einde (althans bij de problemisten). Maar, er is een maar 😊. 02. 38-32 47x20 03. 25x05 35x24 wint onmiddellijk en oorverdovend. Een serieuze blooper dus. Dat kan gebeuren, met alle problemisten en zelfs met Jaap Viergever. Er wel onmiddellijk aan toevoegen dat dit gekomponneerd werd vooraleer de programma's hun intrede deden.

Zou de kompositie te redden zijn ?

29.

01. 42-37 36x47 02. 24-20 **47x49** 03. 20x09 49x46 04. 39-33 28x39 05. 09-03 35x24
 06. 03x05 +

Een erg mooie 9x9. De vrije tempi komen gemakkelijk en alles loopt gesmeerd, recht naar de grote rondslag over 7 stuks. 46-05 - slot.

30.

Niet het eigenlijke probleem van Jaap Viergever dat een (ernstige) bijoplossing toelaat op de eerste zet. We hebben dan ook de stand na de eerste zet geplaatst waarbij wit opnieuw aan zet is. Een erg esthetische stand trouwens.

02. 29-23 28x19 03. 47-41 36x47 04. 30-24 **47x49** 05. 24x02 49x38 06. 46-41 37x46
07. 26x28 22x44 08. 25-20 15x24 09. 02x05 +

Opnieuw een bewerking van het 46-05 thema met een rondslag over 7 stukken.

31.

01. 22-17 19x28 02. 47-41 36x47 03. 18-13 **47x49** 04. 13x04 49x38 05. 17-11 16x07
06. 46-41 37x46 07. 26x37 32x41 08. 04x05 +

Een goeie TT / 46-05. Het is op de derde zet even zoeken waar dam te nemen om op het einde de formidabele rondslag af te leveren.

32.

01. 42-37 31x42 02. 47x38 36x47 03. 39-34 **47x49** 04. 17-11 26x37 05. 30-25 49x21
06. 25x03 16x07 07. 03x01 +

33.

01. 29-23 26x37 02. 47-41 36x47 03. 46-41 **47x49** 04. 45-40 49x13 05. 43-38 32x34
06. 23x03 37x46 07. 03x05 + Lange lijn motief.

Merkwaardig genoeg blijkt er een niet - evidente tweede oplossing aanwezig : 02. 47-42 37x48
03. 46-41 36x47 04. 39-33 48x13 05. 44-39 32x34 06. 23x03 47x29 07. 03x47 +

34.

01. 46-41 36x47 02. 26-21 **47x49** 03. 21x03 49x46 04. 03-09 25x43 05. 09x49 19x30
06. 15-10 05x14 07. 45-40 35x44 08. 49x05 +

De beginstand heeft een duidelijke TT - stempel en in de loop van de afwikkeling is het even zoeken hoe terecht te komen op veld 5.

35.

01. 20-14 09x20 02. 37-31 36x07 03. 28-22 18x29 04. 44x04 35x44 05. 50x39 12x21
06. **04x02** 19-24 07. 02x13 30-35 08. 13x30 35x24 09. 39-34 +

De afwikkeling staat volledig in het teken van : "Hoe kom ik in de TD2 - fuik ?".

36.

01. 20-14 09x20 02. 27-22 36x07 03. 37-31 26x28 04. 22x04 12x21 05. **04x02** 19-24
06. 02x13 30-35 07. 13x30 35x24 08. 39-34 +

Hetzelfde TD2 - thema

37.

01. 36-31 22x42 02. 47x38 26x28 03. 38-32 28x37 04. 48-42 37x39 05. 44x04 35x44
06. 50x39 12x21 07. **04x02** 19-24 08. 02x13 30-35 09. 13x30 35x24 10. 39-34 +

Meer van hetzelfde TD2 - (dam) laken. De auteur heeft uiteraard de standen samen gekomponeed.

38.

01.49-44 we starten dus met een "vijfgever"

01. ... 40x07 02. 37-32 26x28 03. 22x04 12x21 04. **04x02** 19-24 05. 02x13 30-35
06. 13x30 35x24 07. 39-34 +

39.

01. 33-28 22x35 02. 47-41 36x47 03. 49-44 **47x49** 04. 45-40 49x20 05. 25x01 35x44
06. 15-10 05x14 07. 46-41 37x46 08. 26x08 02x13 09. 01x05 +

Wit schuwt de grote middelen niet : er komt eerst een K4 naar dam, een tweede K4 en eindigt dan met een K6 - rondslag naar veld 5 om het lange lijn motief te bereiken.

40.

01. 40-34 30x28 02. 29-23 14x25 03. 33-29 28x19 04. 47-41 36x47 05. 29-23 **47x49**
06. 23x01 49x38 07. 46-41 37x46 08. 26x28 22x44 09. 35-30 25x34 10. 01x05 +

Lange lijn - thema met K7 - rondslag.

41.

01. 42-37 36x47 02. 11-07 **47x49** 03. 20-14 49x46 04. 16-11 19x10 05. 39-33 28x39
06. 17x08 02x13 07. 07-01 06x17 08. 01x05 +

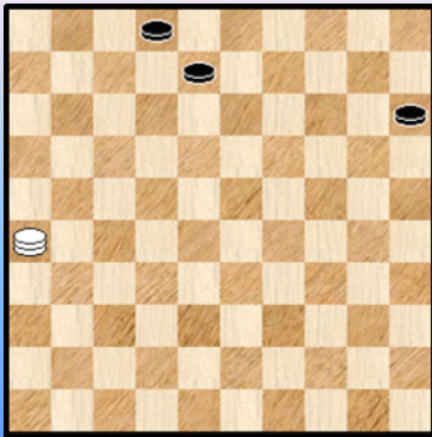
Een aantrekkelijke stand leidt naar het lange lijn - motief.

42.

01. 49-44 27x47 02. 22-18 **47x49** 03. 18x20 49x46 04. 24x11 25x43 05. 17x08 06x17
06. 45-40 15x24 07. 08-03 35x44 08. 03x05 +

Lange lijn thema. Een samenwerking met Jan Scheijen. Maar hoe kan de beginstand ontstaan ... ?

43.

01. 37-32 26x28 02. 35-30 22x31 03. 33x22 18x27
04. 47-41 36x47 05. 29-23 **47x49** 06. 23x05 49x20
07. 05-32 25x43 08. 32x26 +

We afficheren nog even de eindstand.

Zwart heeft een drietal manieren om een één dam tegen twee schijven - vervolg uit te vechten, maar wit wint het steeds.

Een mooi probleem.

44.

01. 42-37 36x47 02. 37-31 **47x49** 03. 31x24 49x20 04. 25x05 +
Een eenvoudig miniatuur.

45.

01. 33-28 36x47 02. 28-22 **47x49** 03. 22x04 49x38 en nu kan wit op twee manieren winnen :

=> 04. 32x43 27-32 05. 04-10 +

=> De manier die we verkiezen ☺ : 04. 04x36 38x27 05. 36x01 21-27 06. 01-23 02-07
07. 23x01 27-32 08. 01-29 32-37 09. 29-47 +

- - - - - o - O - o - - - - -

Interludium - Bob Dylan - Mr Tambourine Man

Vooreerst dit : op de cover gebruikten we "Mr Tambourine Man" uiteraard om Dylan aan te duiden. Er valt hier een en ander te vertellen. Ja , dat gebeurt ook al eens ☺. Toch gaan we het "relatief kort" houden want de interludia moeten natuurlijk niet al te groot worden.

Kunnen we beter doen dan starten met de lyrics ?

Mr. Tambourine Man

Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
I'm not sleepy and there is no place I'm going to
Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
In the jingle jangle morning I'll come followin' you

Though I know that evenin's empire has returned into sand
Vanished from my hand
Left me blindly here to stand but still not sleeping
My weariness amazes me, I'm branded on my feet
I have no one to meet
And the ancient empty street's too dead for dreaming

Een heerlijke (en eerder lange) tekst van Dylan in de eigen verhaaltrant en vol met surrealistische uitsteeksels. Gemakshalve zullen we dit maar als "**Dylanesk**" omschrijven. Vergeten we niet dat dit nummer dateert uit zowat 1964 en dat we dus nog met een uitermate jonge Dylan te maken hebben.

Er is overigens heel wat te doen geweest omtrent deze tekst die erg vatbaar is voor (meerdere) interpretaties. Sommige zoeken het in drugs - gerelateerde toestanden met de Tambourine man als dealer. De andere , overheersende stroming zoekt het eerder in het muzikale en de Tambourine Man staat dan vooral voor de muziek en de inspiratiebronnen.

Dylan zelf lijkt de tweede mening te hebben gedeeld (al zijn we daar niet zeker van) en discussies omtrent de betekenis van de song gaan heden ten dage nog wel eens door ...

Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
I'm not sleepy and there is no place I'm going to
Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
In the jingle jangle morning I'll come followin' you

Take me on a trip upon your magic swirlin' ship
My senses have been stripped, my hands can't feel to grip
My toes too numb to step
Wait only for my boot heels to be wanderin'
I'm ready to go anywhere, I'm ready for to fade
Into my own parade, cast your dancing spell my way
I promise to go under it

We hadden al de lyrics. Daarmee is de kous natuurlijk niet af : een prachtig melodietje, niet zo voor de hand liggend. Het leent zich gemakkelijk voor een solo - optreden met een gitaar en in het voorbeeld van Dylan ook bijkomend met een mondharmonika.

Maar wat ... indien er niet the **Byrds** zouden geweest zijn. De song werd inderdaad (vooral) bekend door hun versie.

Het origineel versie versus een cover. Een item waarop we allicht heel lang kunnen doorgaan, met vele voorbeelden dan. Zelf heb ik , algemeen gesproken, steeds de neiging het origineel (en zeker wanneer het dan een eigen geschreven nummer betreft) , ergens centraal te stellen. In de meeste gevallen is dit ook de eerst - uitgebrachte versie en klinkt dan ook om die reden herkenbaarder.

In het geval van Mr Tambourine Man hebben we met iets speciaals te doen. Men kan zich zeer de vraag stellen of zonder hun versie de song de huidige , vrijwel mythische status zou hebben bereikt. Ze hebben er een schitterend (elektrisch) werkstuk van gemaakt met een goeie start en slot, een uitgesproken en meeslepende samenzang. We vergeten de elektrische gitaren niet en de tamboerijnen (☺).

Dit is zonder meer een perfecte **single**. Perfektie bestaat, om het eens anders te zeggen. In pop - land zijn er nog wel een aantal te vinden, naar algemeen gesproken zijn het uitermate zeldzame beestjes. Een beetje zoals Turkse kombinaties ...

Bijkomend , en het is moeilijk aan te geven hoe dit wel zou komen, maar het nimmer klinkt altijd fris, het verveelt nooit. Om het verhaal over de cover af te sluiten ook nog dit : waar de origine song naast het refrein liefst vier strofen bevat rest er bij the Byrds nog precies één strofe. Van **afknotting** gesproken.

Eigenlijk zouden we bij dit alles ook iets over the Byrds (met onder meer Crosby, Hillman en Mc Guinn) moeten zeggen. Maar omdat we het kort moeten houden alleen dit : ze zijn (ook al) meer dan een voetnoot in de popgeschiedenis. Ze hebben verder talloze andere Dylan - songs gecovered en worden dan ook vaak aan Dylan gelinked en behoren tot het "Dylan - universum".

Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
I'm not sleepy and there is no place I'm going to
Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
In the jingle jangle morning I'll come followin' you

Though you might hear laughin', spinnin', swingin' madly across the sun
It's not aimed at anyone, it's just escapin' on the run
And but for the sky there are no fences facin'
And if you hear vague traces of skippin' reels of rhyme
To your tambourine in time, it's just a ragged clown behind
I wouldn't pay it any mind
It's just a shadow you're seein' that he's chasing

We besluiten met een **anekdote**. Ik herinner me in een muziektijdschrift ooit een fameuze Quote van Dylan te hebben gezien waarin hij tegen Mick Jagger (of was het Keith Richards ?) zei : "Ik kan "Brown Sugar" ook wel schrijven en wel met één hand (de andere bastgebonden op de rug ☺) maar jij kan nooit "Mr Tambourine Man" schrijven.

Een forse uithaal van Dylan, die ook al heeft hij dan wel gelijk, afbreuk doet aan de geleverde prestaties van Jagger / Richards.

Ik haal deze amusante quote eigenlijk vooral aan omdat het ergens aangeeft dat Dylan zelf blijkbaar erg fier is op de song. Een reden ook om eens op internet te zoeken of die quote nog wel terug te vinden is. Dit is wat ik heb gevonden :

According to a 1968 interview with Stones' lead singer, Mick Jagger :

"Dylan once said, 'I could have written "Satisfaction", but you couldn't have written "Tambourine Man."' It's true, but I'd like to hear Bob Dylan sing, 'I can't get no satisfaction.'

Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
I'm not sleepy and there is no place I'm going to
Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
In the jingle jangle morning I'll come followin' you

Then take me disappearin' through the smoke rings of my mind
Down the foggy ruins of time, far past the frozen leaves
The haunted, frightened trees, out to the windy beach
Far from the twisted reach of crazy sorrow

Yes, to dance beneath the diamond sky with one hand waving free
Silhouetted by the sea, circled by the circus sands
With all memory and fate driven deep beneath the waves
Let me forget about today until tomorrow

Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
I'm not sleepy and there is no place I'm going to
Hey! Mr. Tambourine Man, play a song for me
In the jingle jangle morning I'll come followin' you

-----o--O--o-----

(Performing) Mr Tambourine Man

Newport Festival 1964

Uit "No Direction Home"

The Byrds 1965

Samen met the Byrds in een elektrische versie in 1990.

-----o-O-o-----

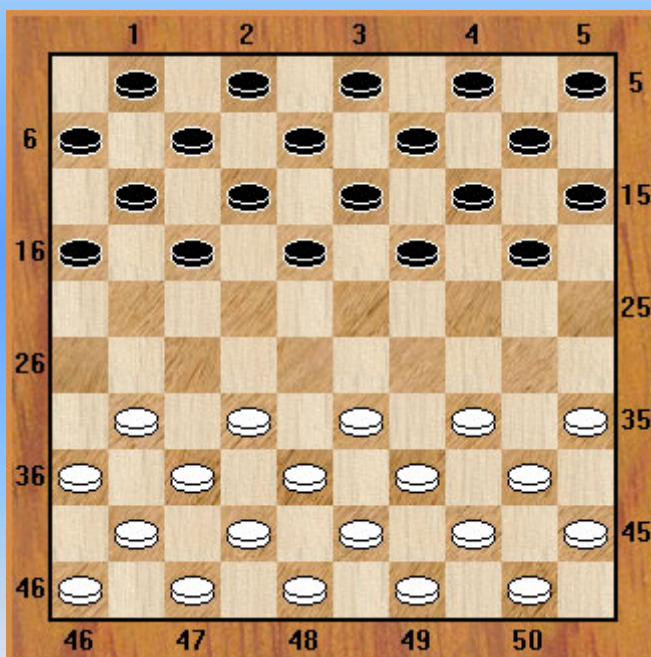
Spelregels

Dit PDFje richt zich niet tot beginners. Gezien echter iedereen (nu ja, elke internet - gebruiker) met dit PDFje kan kennismaken en het verder kan downloaden (ook de niet-dammers) willen we toch heel summier (en onofficieel) de spelregels vermelden.

Eigenlijk moeten we dit ook doen voor een tweede reden. In de loop van dit PDFje hebben we meermaals moeten verwijzen naar de "**twee Turkse**" artikelen van het reglement. De rest kan dan ook niet achterblijven 😊.

Dammen wordt gespeeld op een bord met 50 donkere en 50 lichte velden. Alleen de donkere velden worden gebruikt. Links onder ligt een donker veld.

Wit en zwart beginnen met ieder **20 schijven** en doen om de beurt een zet. Wit begint. Hier ziet u de beginstand van een partij.

De velden zijn genummerd , hetgeen **notatie** toelaat. Op het geafficheerde diagram staan de **veldnummers** trouwens aangeduid (op de zijkanten). Ze gaan van **1** tot **50** en doen dit van links naar rechts , van boven naar onder.

Als een kleur aan zet is, mag en moet men een schijf schuin naar voren schuiven naar het direct aangrenzende donkere veld. Men kan alleen **vooruit** zetten en **niet naar achter**.

De verplaatsing van een witte schijf van 46 naar 41 wordt genoteerd als volgt : 46-41

Slaan is verplicht zowel vooruit als achteruit. Meerslag gaat voor. Als men dus de keuze heeft om bijvoorbeeld zowel twee stukken enerzijds als een stuk anderzijds te slaan moeten de twee stukken geslagen worden (een stuk staat zowel voor een schijf als voor een dam).

Het slaan wordt genoteerd als volgt : 46x37. Hierbij slaat de witte schijf op 46 een zwarte op 41 en komt terecht op veld 37.

Een schijf die de overkant bereikt wordt een **dam** (dubbele schijf).

Een dam is een machtig stuk : het bestrijkt niet een veld maar een ganse **diagonaal** , **zowel vooruit**

als achteruit.

Bij het slaan kan de dam van richting veranderen op elk open veld na de schijf (en dus niet noodzakelijk na het eerste veld). De meerslagregels blijven dezelfde ook voor een dam.

Opmerking : als bij het slaan met een schijf de damlijn gepasseerd wordt en men stopt er niet (met andere woorden de slag eindigt er niet) dan blijft het stuk dat de slag uitvoert een schijf !

Het einde van een partij.

De partij is voorbij als wit of zwart het **opgeeft** dan wel of er **remise** (gelijkspel) overeen gekomen wordt. De partij is gewonnen als de tegenstander geen **reglementaire zet** meer kan spelen. Dit is uiteraard het geval als die geen stukken meer over heeft. Maar het kan ook voorkomen dat hij **vast staat**. Bij het schaakspel is het dan remise (zogenaamde **pat**), maar bij het dammen bestaat dit niet. De kleur die niet kan zetten en nog stukken heeft verliest dus.

En ja , we vergeten ook de twee fameuze "**Turkse artikelen**" niet die zulke belangrijke rol spelen in dit PDFje. Hier komen ze. We plaatsen ze in een andere kleur , want dit zijn de **echte helden** van dit PDFje :

*=> 1. Bij het slaan met de dam mag men meerdere keren over hetzelfde veld gaan, echter **niet meerdere keren over hetzelfde stuk.***

*=> 2. Tijdens het slaan mogen de geslagen stukken niet van het bord genomen worden. Dit gebeurt **na** de volledige slag.*

- - - - - o - O - o - - - - -

Nawoord

We hebben het boek in twee gesplitst. Zeker, het **eerste deel** over de TT - combinaties dat we hier afsluiten is niet overdreven groot (een goeie 120 bladzijden) maar er blijft nog heel wat stof over, nog heel wat werk te gaan. Genoeg in elk geval om die beslissing te nemen.

Al blijft het exakte, resterende volume nog onbekend want grotendeels afhankelijk van hetgeen we in de "Compositions" - database zullen vinden. Tot hiertoe zochten we in de database alleen op de Viergever - komposities.

Moeten we nog iets kwijt bij wijze van afsluiting van dit eerste deel ? Wel, één puntje.

Ergens had ik het over het **aangename en het lichtvoetige karakter** van de TT - combinatie. Zonder het te definiëren. Dat laatste zullen we ook hier niet proberen te doen maar we reiken wel enkele elementen aan :

- => De intrinsieke charme van het vrije tempo en het zoeken naar het passende vervolg om dit vrije tempo uit te buiten
- => De tussenkomst van de Turkse artikelen, het Bosphorus - gehalte zeg maar.
- => Het grote gemak waarmee een TT kan gekoppeld worden aan andere thema's, combinaties of eindspelen. Om ze niet te vernoemen : Napoleons, Guerra 's, het 46-05 motief, ...

Wanneer een volledig PDFje wordt toegespitst op één enkel type combinatie (of een bijzonder thema, motief, ...) dan ontstaat uiteraard altijd het gevaar van verzadiging, van overconsumptie. Dat heb ik eigenlijk ook wel eens gehad. Maar dat heeft natuurlijk niks te maken met de TT op zich. Dat speelt bij alle combinaties en alle thema's.

Remediëren hieraan kan trouwens door gewoon wat te doseren. Doseren in aantallen en in de tijd.

- - - - - o - O - o - - - - -

Mr Tambourine Man

